

พฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะในกรุงเทพมหานคร : กรณีศึกษาสวนเบญจกิติ

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการวางแผนชุมชนเมืองและ
สภาพแวดล้อมมหัพันธ์ชาติ

หลักสูตรการวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อมมหัพันธ์ชาติ แผน ข

ภาควิชาการออกแบบและวางผังชุมชนเมือง

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2567

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

พฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะในกรุงเทพมหานคร : กรณีศึกษาสวนเบญจกิติ

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการวางแผนชุมชนเมืองและ
สภาพแวดล้อมมหัพันธ์ชาติ

หลักสูตรการวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อมมหัพันธ์ชาติ แผน ข

ภาควิชาการออกแบบและวางผังชุมชนเมือง

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2567

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

BEHAVIORAL PATTERN OF BANGKOK PUBLIC PARK USAGE : THE STUDY OF
BENJAKITI PARK

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Urban and Environmental Planning Master of Urban and Environmental
Planning Program
Department of URBAN DESIGN AND PLANNING
Academic Year 2024
Copyright of Silpakorn University

หัวข้อ พุทธกิจกรรมการใช้สวนสาธารณะในกรุงเทพมหานคร : กรณีศึกษา
สวนเบญจกิติ
โดย นางสาวณัฐญา ศิลป์ประกอบ
สาขาวิชา หลักสูตรการวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อมมหาบัณฑิต
แผน ข
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์ ดร. สญชัย ลบแยม

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรการวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อมมหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. อภिरตี เกษมสุข)

พิจารณาเห็นชอบโดย

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธนะ จีระพิวัฒน์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร. สญชัย ลบแยม)

..... ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(รองศาสตราจารย์ ดร. ธนา อนันต์อาษา)

640220037 : หลักสูตรการวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อมมหัพัตติต แผน ข

คำสำคัญ : ผู้ใช้บริการสวนสาธารณะ, สวนสาธารณะ

นางสาว ญัฐญา ศิลป์ประกอบ: พฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะในกรุงเทพมหานคร :
กรณีศึกษาสวนเบญจกิติ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : รองศาสตราจารย์ ดร. สฤษฎ์ ลบแยม

กรุงเทพมหานครมีประชากรเป็นอันดับสองของประเทศไทย ซึ่งตามเกณฑ์ค่าเฉลี่ยมาตรฐานขององค์การอนามัยโลก (WHO) กำหนดพื้นที่สีเขียวต่อหัวประชากรในเกณฑ์ที่เหมาะสมของเมือง ควรอยู่ที่ 9 ตร.ม./คน แต่พื้นที่สีเขียวเฉลี่ยของกรุงเทพมหานคร อยู่ที่ 6.18 ตร.ม./คน ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่ต่ำมาก ทำให้สวนสาธารณะของคนกรุงเทพมหานครมีความสำคัญในการเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจให้สามารถทำกิจกรรมผ่อนคลายความตึงเครียดของเมืองใหญ่ เช่น ความรีบเร่ง การเผชิญมลภาวะหรือมลพิษต่างๆ ได้ ซึ่งสวนเบญจกิติเป็นสวนสาธารณะขนาดใหญ่ย่านสุขุมวิทที่อยู่ใจกลางเมืองที่พร้อมไปด้วยกิจกรรมมากมายที่พร้อมรองรับประชากรของคนกรุงเทพมหานคร อย่างไรก็ตามปัจจุบันงานวิจัยในประเทศไทยมีการศึกษาในหัวข้อการศึกษาพฤติกรรมการใช้บริการสวนสาธารณะอย่างกว้างขวาง แต่วิจัยการศึกษาพฤติกรรมการมาใช้บริการสวนเบญจกิติไม่กว้างขวางนัก งานวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจพฤติกรรมการมาใช้บริการสวนสาธารณะมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของคุณลักษณะ พฤติกรรมการเดินทาง และค่าใช้จ่าย กับพฤติกรรมการใช้บริการสวนสาธารณะ และวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการมาใช้สวนสาธารณะ โดยใช้สวนเบญจกิติเป็นกรณีศึกษา ด้วยการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากผู้มาใช้บริการสวนเบญจกิติ จำนวน 400 ตัวอย่าง แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา สถิติทดสอบไคสแควร์ และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ โดยมีคำถามงานวิจัย คือ คุณลักษณะ พฤติกรรมการเดินทาง และค่าใช้จ่าย ของผู้ใช้บริการสวนสาธารณะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้บริการสวนสาธารณะอย่างไร และปัจจัยใดมีผลต่อการเลือกใช้บริการสวนสาธารณะของคนกรุงเทพมหานคร

ผลการศึกษา พบว่า สวนเบญจกิติมีผู้ใช้งานหลัก คือ ผู้ใช้บริการที่อาศัยอยู่โดยรอบสวนสาธารณะ ซึ่งมีความถี่ในการมาสวนสาธารณะบ่อยกว่าผู้ใช้บริการที่อยู่ไกลจากสวนสาธารณะ เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้ใช้สวนสาธารณะกับพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะพบว่า อายุ อาชีพ รายได้ รูปแบบที่อยู่อาศัย และระยะทางระหว่างที่อยู่อาศัยกับสวนสาธารณะมีผลต่อพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะที่แตกต่างกัน ทำให้การที่ผู้ใช้บริการอยู่ในระยะทางใกล้จะมีความถี่ในการมาสวนเบญจกิติมากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเดินทางกับพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะสวนสาธารณะ พบว่า รูปแบบการเดินทาง เวลาที่ใช้ในการเดินทาง และค่าใช้จ่าย มีผลต่อความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะที่

แตกต่างกันไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำให้สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ข้อที่ 2 สวนเบญจกิติ ส่งผลให้มูลค่าเศรษฐกิจโดยรวมเพิ่มขึ้นนั้นเป็นจริง นอกจากนี้ยังวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการมาเลือกใช้สวนสาธารณะ พบว่า การที่สวนสาธารณะมีกิจกรรมที่หลากหลายในพื้นที่ มีผลต่อความถี่ในการมาใช้สวนเบญจกิติ สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3 กิจกรรมที่หลากหลายขึ้นความถี่การมาใช้บริการสวนเบญจกิติจะมากขึ้นนั้นเป็นจริง

640220037 : Major Master of Urban and Environmental Planning Program

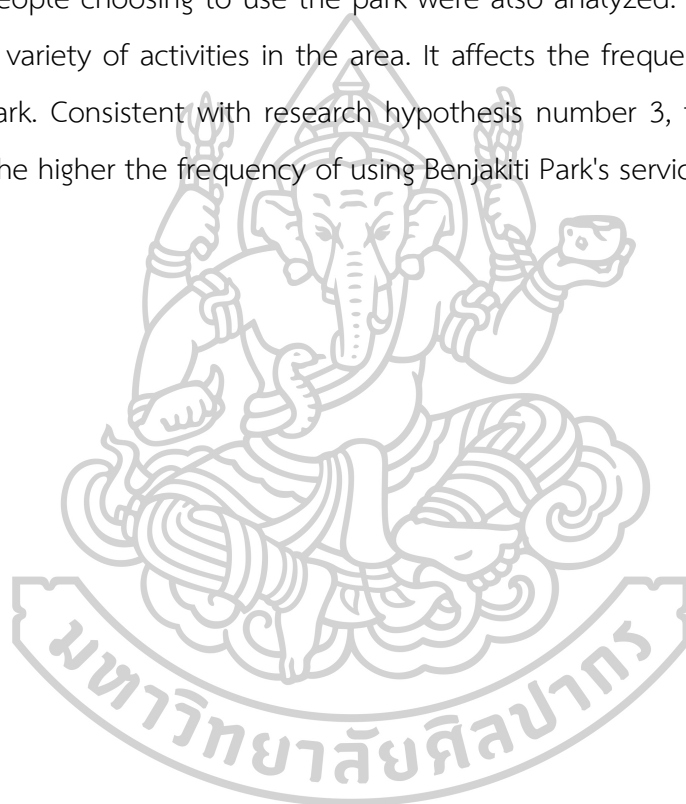
Keyword : User, Park

MISS Nattaya SILPRAKOB : Behavioral Pattern of Bangkok Public Park Usage :
The Study of Benjakitti Park Thesis advisor : Associate Professor Sonchai Lobyam,
Ph.D.

Bangkok has the second largest population in Thailand. This is according to the standard average criteria of the World Health Organization (WHO), which determines the green space per capita at the appropriate level for a city. It should be 9 sq m/person, but the average green space in Bangkok is 6.18 sq m/person, which is a very low threshold. This makes parks for Bangkok people important as recreational places where they can do activities to relieve the stress of the big city, such as rushing and being exposed to various pollution or pollution. Benjakitti Park is a large public park in the Sukhumvit area in the heart of the city with many activities ready to accommodate the population of Bangkok people. Currently, research in Thailand has extensively studied the topic of studying public park usage behavior. But research on the behavior of using the services of Benjakitti Park is not extensive. This research therefore aims to explore the behavior of using public parks and analyze the relationship between the characteristics, travel behavior and expenses with the behavior of using public park services and analyze factors affecting behavior in using the park. Using Benjakitti Park as a case study. By collecting data using questionnaires from 400 samples of Benjakitti Park users, the data were then analyzed with descriptive statistics, Chi-square test statistic and multiple regression analysis. The research question is characteristics and travel behavior, and expenses How do the characteristics of park users relate to their behavior in using park services? And what factors affect Bangkok people's choice of public park services?

The results of the study found that Benjakitti Park's main users are users who live around the park, who have a higher frequency of coming to the park than users who live far from the park. When analyzing the relationship between park user characteristics and park use behavior, it was found that age, occupation, income, and residential type And the distance between residences and parks has different effects

on park use behavior. As a result, users who live in close proximity will have a higher frequency of coming to Benjakiti Park. This is consistent with research hypothesis number 1. As for the relationship between travel behavior and public park use behavior, it was found that travel patterns Time spent traveling and expenses It has a statistically significant effect on the relationship with public park use behavior. This makes it consistent with research hypothesis number 2. Benjakitti Park results in an increase in the value of the surrounding economy. It is true. In addition, the factors affecting people choosing to use the park were also analyzed. It was found that the park has a variety of activities in the area. It affects the frequency of coming to use Benjakiti Park. Consistent with research hypothesis number 3, the more diverse the activities, the higher the frequency of using Benjakiti Park's services will be true.

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดีจากความช่วยเหลือของรองศาสตราจารย์ ดร.สฤษฎ์ ฌบรัมย์ ที่ได้ให้ความกรุณาเป็นที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ทั้งเสียสละเวลาเพื่อให้คำปรึกษา คำแนะนำ การปรับแก้ไขและช่วยให้ความรู้ด้วยความเอาใจใส่อย่างดีเสมอมา

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธนะ จีระพิวัฒน์ และ รองศาสตราจารย์ ดร. ธนา อนันต์อาษา ซึ่งกรุณาเป็นกรรมการสอบวิชาการค้นคว้าอิสระพร้อมทั้งให้คำแนะนำในประเด็นที่ขาดตกบกพร่องเพื่อให้การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สมบูรณ์ที่สุด

ขอขอบพระคุณ คณะคณาจารย์สาขาวิชาการวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อม มหาวิทยาลัยศิลปากร รวมถึงท่านอื่น ๆ ที่ไม่ได้เอ่ยนาม ที่ได้อบรมสั่งสอนให้ความรู้ทางด้านวิชาการ คำแนะนำ และเอาใจใส่เรื่อยมาตั้งแต่ได้เข้าศึกษา

ขอขอบคุณผู้อำนวยการสำนักงานสวนสาธารณะและเจ้าหน้าที่ในสวนเบญจกิติ สำหรับความอนุเคราะห์ให้ใช้พื้นที่เพื่อเก็บแบบสอบถาม รวมถึงผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่เสียสละเวลาให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ในการศึกษาวิจัยสุดท้ายนี้ขอขอบพระคุณ คุณพ่อคุณแม่ที่คอยช่วยเหลือ เป็นกำลังใจ และสนับสนุนให้ศึกษาต่อในครั้งนี้ ตลอดจนเพื่อน พี่ และน้องที่คอยให้ความช่วยเหลือจนงานวิจัยสำเร็จไปได้ด้วยดี

ณัฐญา ศิลป์ประกอบ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฌ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ค
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญ.....	1
1.2 ประเภทงานวิจัย.....	2
1.3 คำถามและสมมติฐานการวิจัย.....	2
1.4 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.5 ขอบเขตการวิจัย.....	3
1.6 ขั้นตอนของการศึกษา.....	4
1.7 คำจำกัดความ.....	6
1.8 ผลที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
2.1 ข้อมูลทั่วไปของพื้นที่ศึกษา.....	7
2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวข้องกับสวนสาธารณะ.....	21
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้บริการสวนสาธารณะ.....	27
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	31
บทที่ 3 การออกแบบการวิจัย.....	33

3.1 รูปแบบการวิจัย	33
3.2 การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง	33
3.3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	35
3.4 การเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม	36
3.5 เครื่องมือและกรอบวิเคราะห์เชิงสถิติ	39
3.6 การกำหนดและวิเคราะห์ตัวแปร	42
บทที่ 4 การอภิปรายผล	46
4.1 การเข้าถึงและการใช้งานปัจจุบันในสวนเบญจกิติ.....	46
4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดจากผู้ตอบแบบสอบถาม	48
4.3 การเปรียบเทียบผู้ใช้บริการสวนสาธารณะตามการอยู่อาศัยในพื้นที่โดยรอบสวนเบญจกิติ ...	58
4.4 การเปรียบเทียบผู้ใช้บริการสาธารณะตามวันที่มาใช้บริการสวนสาธารณะ	66
4.5 ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้บริการสวนสาธารณะ	73
4.6 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้ใช้สวนสาธารณะกับพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะ.....	74
4.7 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเดินทางสวนสาธารณะกับพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะ	91
4.8 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการใช้จ่ายกับค่าใช้จ่ายในการมาใช้บริการสวนสาธารณะ..	101
4.9 ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้สวนสาธารณะของคนกรุงเทพมหานคร	104
4.10 สรุปผลการอภิปราย.....	107
บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	109
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	109
5.2 สมมติฐานการวิจัย	111
5.3 ข้อเสนอแนะ	113
รายการอ้างอิง	117
ภาคผนวก.....	120

ภาคผนวก ก	121
ภาคผนวก ข	124
ประวัติผู้เขียน	125

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ข้อมูลการเข้าใช้บริการสวนเบญจกิติ ปี 2562.....	16
ตารางที่ 2 สรุปจำนวนผู้ให้บริการในสวนสาธารณะหลัก.....	17
ตารางที่ 3 สรุปจำนวนค่าเฉลี่ยผู้ให้บริการสวนสาธารณะในสังกัดสวนสวนสาธารณะทั้งปีต่อวัน.....	17
ตารางที่ 4 ข้อมูลการเข้าใช้บริการสวนเบญจกิติ.....	18
ตารางที่ 5 สรุปจำนวนผู้ให้บริการในสวนสาธารณะหลัก.....	19
ตารางที่ 6 สรุปจำนวนค่าเฉลี่ยผู้ให้บริการสวนสาธารณะในสังกัดสวนสวนสาธารณะทั้งปีต่อวัน.....	20
ตารางที่ 7 สรุปจำนวนผู้ให้บริการในสวนสาธารณะหลัก.....	20
ตารางที่ 8 สรุปจำนวนค่าเฉลี่ยผู้ให้บริการสวนสาธารณะในสังกัดสวนสวนสาธารณะทั้งปีต่อวัน.....	21
ตารางที่ 9 ตัวแปรในการศึกษาและตัวชี้วัดในการเก็บข้อมูล.....	37
ตารางที่ 10 คุณลักษณะของผู้ให้บริการสวนสาธารณะปัจจัยทางด้านสังคม.....	49
ตารางที่ 11 คุณลักษณะของผู้ให้บริการสวนสาธารณะปัจจัยทางเศรษฐกิจ.....	51
ตารางที่ 12 คุณลักษณะของผู้ให้บริการสวนสาธารณะปัจจัยโครงสร้างเมืองทางกายภาพ.....	52
ตารางที่ 13 พฤติกรรมการใช้บริการสวนสาธารณะ.....	55
ตารางที่ 14 คุณลักษณะของผู้ให้บริการสวนสาธารณะจำแนกตามการอยู่อาศัยในพื้นที่โดยรอบสวนเบญจกิติ.....	59
ตารางที่ 15 พฤติกรรมการเดินทางมาใช้สวนสาธารณะจำแนกตามการอยู่อาศัยในพื้นที่โดยรอบสวนเบญจกิติ.....	61
ตารางที่ 16 พฤติกรรมมาใช้สวนสาธารณะจำแนกตามการอยู่อาศัยในพื้นที่โดยรอบสวนเบญจกิติ..	64
ตารางที่ 17 คุณลักษณะของผู้ให้บริการสวนสาธารณะจำแนกตามวันที่มาใช้บริการสวนเบญจกิติ ...	66
ตารางที่ 18 พฤติกรรมการเดินทางมาใช้สวนสาธารณะจำแนกตามวันที่มาใช้บริการสวนเบญจกิติ..	69
ตารางที่ 19 พฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะจำแนกตามวันที่มาใช้บริการสวนเบญจกิติ.....	71
ตารางที่ 20 ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้บริการสวนสาธารณะ.....	74

ตารางที่ 21 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้ใช้สวนสาธารณะกับความถี่การใช้สวนสาธารณะ ...	76
ตารางที่ 22 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้ใช้สวนสาธารณะกับเวลาที่ใช้สวนสาธารณะ.....	80
ตารางที่ 23 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้ใช้สวนสาธารณะกับวันที่ไปใช้สวนสาธารณะ	83
ตารางที่ 24 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้ใช้สวนสาธารณะกับช่วงเวลาที่ไปใช้สวนสาธารณะ	87
ตารางที่ 25 สรุปผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้ใช้สวนสาธารณะกับพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะ	90
ตารางที่ 26 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเดินทางกับความถี่การใช้สวนสาธารณะ.....	93
ตารางที่ 27 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเดินทางกับเวลาที่ใช้สวนสาธารณะ	95
ตารางที่ 28 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเดินทางกับวันที่ใช้สวนสาธารณะ	97
ตารางที่ 29 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเดินทางกับช่วงเวลาที่ใช้สวนสาธารณะ	99
ตารางที่ 30 สรุปความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเดินทางกับพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะ ..	101
ตารางที่ 31 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการใช้จ่ายกับค่าใช้จ่ายในการมาสวนสาธารณะ	102
ตารางที่ 32 สรุปความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการใช้จ่ายกับค่าใช้จ่ายในการมาสวนสาธารณะ .	104
ตารางที่ 33 ตัวแปรการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้สวนสาธารณะของคนกรุงเทพมหานคร	105
ตารางที่ 34 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้สวนสาธารณะของคนกรุงเทพมหานคร	105

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 ขั้นตอนของการศึกษา.....	6
ภาพที่ 2 สวนเบญจกิติ.....	8
ภาพที่ 3 สวนป่าเบญจกิติ.....	9
ภาพที่ 4 สวนป่าเบญจกิติ.....	10
ภาพที่ 5 สวนป่าเบญจกิติ.....	12
ภาพที่ 6 สวนป่าเบญจกิติ.....	13
ภาพที่ 7 อาคารโรงงานยาสูบ.....	14
ภาพที่ 8 สวนป่าเบญจกิติ.....	15
ภาพที่ 9 ตำแหน่งการแบ่งจุดรอคนที่เดินผ่านเป็น 2 จุด.....	35
ภาพที่ 10 กรอบวิธีวิจัยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา.....	40
ภาพที่ 11 กรอบวิธีวิจัยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมาน ส่วนที่ 1.....	41
ภาพที่ 12 กรอบวิธีวิจัยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมาน ส่วนที่ 2.....	41
ภาพที่ 13 การกำหนดและวิเคราะห์ตัวแปรสถิติไคสแควร์.....	43
ภาพที่ 14 การกำหนดและวิเคราะห์ตัวแปรการถดถอยพหุ.....	45
ภาพที่ 15 ออกกำลังกาย.....	47
ภาพที่ 16 งานดนตรีในสวน.....	47
ภาพที่ 17 การพักผ่อนหย่อนใจ.....	48
ภาพที่ 18 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้ใช้สวนสาธารณะกับพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะ.....	75
ภาพที่ 19 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเดินทางกับพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะ.....	92
ภาพที่ 20 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการใช้จ่ายกับค่าใช้จ่ายในการมาใช้บริการสวนสาธารณะ.....	102

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญ

กรุงเทพมหานครเป็นศูนย์กลางของทุก ๆ ด้านของประเทศ เช่น เศรษฐกิจ ขนส่ง หรือการศึกษา จึงมีส่วนทำให้กรุงเทพมหานคร กลายเป็นนครที่มีความโตเต็มที่ที่สุดในโลก (The most primate city on earth) (Sternstein, 1986) โดยมีจำนวนประชากรมากกว่าเมืองเชียงใหม่ ซึ่งเป็นเมืองที่มีประชากรเป็นอันดับสองของไทยถึง 35 เท่า (ปราโมทย์ ประสาทกุล และคนอื่นๆ, 2550) เป็นเมืองที่ผู้คนทำกิจกรรมทั้งในช่วงเช้าและช่วงค่ำ เมืองมีบรรยากาศที่คึกคักและมีแสงสว่างตลอดเวลา (ริทซ์กรุ๊ป, 2565) ทำให้คนกรุงเทพมหานคร ใช้เวลาในการทำงาน 6 วันต่อสัปดาห์ เฉลี่ยวันละ 8 ชั่วโมงขึ้นไป ซึ่งหมายถึงประชากรวัยแรงงานในกรุงเทพฯ ทำงานมากกว่า 48 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (ฐานเศรษฐกิจ, 2566) ซึ่งจากผลสำรวจของ Kisi บริษัทเทคโนโลยีให้คำปรึกษาด้านการทำงาน ที่ได้ทำผลสำรวจทั่วโลกในหัวข้อ Cities with the Overworked 2021 หรือเมืองที่มีประชากรที่มีชั่วโมงการทำงานที่ยาวนาน และชีวิตไลฟ์สไตล์ขาดความสมดุลมากที่สุด พบว่ากรุงเทพฯ เมืองหลวงของไทยติดอันดับ 3 ของผลสำรวจชุดนี้ จะเห็นได้ว่าคนกรุงเทพฯ มีเวลาและตัวเลือกในการพักผ่อนนอกบ้านไม่มากนัก เฉพาะอย่างยิ่งสวนสาธารณะ สำหรับนั่งพักผ่อนหรือออกกำลังกาย (กรุงเทพธุรกิจออนไลน์, 2565) ซึ่งตามเกณฑ์ค่าเฉลี่ยมาตรฐานขององค์การอนามัยโลก (WHO) กำหนดพื้นที่สีเขียวต่อหัวประชากรในเกณฑ์ที่เหมาะสมของเมือง ควรอยู่ที่ 9 ตร.ม./คน (มูลนิธิสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย, 2560) แต่ปัจจุบันพื้นที่สีเขียวเฉลี่ยของกรุงเทพฯ อยู่ที่ 6.18 ตร.ม./คน สวนสาธารณะต่อหัวประชากรยังต่ำกว่าเกณฑ์มาก

สิ่งที่คนเมืองต้องการกันอย่างแท้จริงในเวลานี้ เป็นพื้นที่ปอดที่ช่วยกรองอากาศและผลิตอากาศบริสุทธิ์ ขณะเดียวกันก็สามารถเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจให้สามารถทำกิจกรรมผ่อนคลาย ความตึงเครียดของเมืองใหญ่ เช่น ความรีบเร่ง การเผชิญมลภาวะหรือมลพิษต่าง ๆ ได้ (พรเทพ เสง, 2561) ซึ่งสวนสาธารณะขนาดใหญ่ในย่านสุขุมวิทที่พร้อมไปด้วยกิจกรรมมากมายอย่าง สวนเบญจกิติ สวนสาธารณะที่แห่งนี้ถือเป็นสวนน้ำแห่งแรกของกรุงเทพมหานคร (Pjourney, 2023) โดยพื้นที่ 2 ใน 3 ของสวนเป็นบึงน้ำขนาดใหญ่ แนวคิดของสวนนี้คือ ป่ารักษน้ำ (กรุงเทพธุรกิจออนไลน์, 2565) ด้านหน้าเป็นน้ำ ด้านหลังเป็นสวนป่าที่จำลองป่าในภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย นอกจากนี้ยังมีพื้นที่ที่จัดเป็นลานให้ใช้ประโยชน์ได้หลากหลาย ได้แก่ ลานเบญจกิติ ลานองค์พระ ลานแสดงกลางแจ้ง สวน

สุขภาพ สนามเด็กเล่น ลู่วิ่ง ทางจักรยาน และศาลาพักผ่อน ให้คนกรุงเทพมหานครได้มาใช้เวลาว่าง ออกกำลังกาย สูดอากาศดี ๆ นอกจากนี้ยังมีมุมสวย ๆ ให้ได้เดินเล่นถ่ายรูป และในแต่ละสัปดาห์ยังมีการจัดงานให้คนมาทำกิจกรรมรวมกันอีกด้วย เนื่องจากเป็นสวนสาธารณะที่อยู่ใจกลางเมืองสามารถเข้าถึงได้สะดวกทำให้คนในเมืองมีความสนใจเป็นอย่างมากที่จะมาใช้สวนสาธารณะแห่งนี้ (Vijitsarn, 2022)

อย่างไรก็ตามปัจจุบันงานวิจัยในประเทศไทยมีการศึกษาในหัวข้อการศึกษาพฤติกรรมการใช้บริการสวนสาธารณะอย่างกว้างขวาง แต่วิจัยการศึกษาพฤติกรรมการใช้บริการสวนเบญจกิติไม่กว้างขวางนัก เนื่องจากสวนเบญจกิติมีความสำคัญเป็นอย่างมากในการทำกิจกรรมยามว่างของคนในกรุงเทพ งานวิจัยนี้จึงมุ่งเน้นการศึกษาพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะของสวนเบญจกิติ โดยวิเคราะห์ผู้ใช้บริการสวนสาธารณะ การเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้บริการสวนสาธารณะที่อาศัยอยู่บริเวณโดยรอบสวนเบญจกิติ การเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้บริการสวนสาธารณะโดยตามวันที่ไปสวนเบญจกิติ และปัจจัยการเลือกใช้บริการสวนสาธารณะ โดยเสนอด้านสังคม ด้านกายภาพ และด้านเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้ใช้กับพฤติกรรมใช้บริการสวนสาธารณะ ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเดินทางกับพฤติกรรมใช้บริการสวนสาธารณะ ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเดินทางกับค่าใช้จ่าย และปัจจัยที่มีผลต่อการมาใช้บริการสวนสาธารณะของคนกรุงเทพมหานคร เพื่อช่วยให้เข้าใจพฤติกรรมใช้บริการสวนสาธารณะนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับสวนสาธารณะและพื้นที่เมืองภายในอนาคตต่อไป

1.2 ประเภทงานวิจัย

งานวิจัยเป็นการศึกษาเชิงปริมาณ ซึ่งเก็บข้อมูลปฐมภูมิจากการใช้แบบสอบถาม และข้อมูลทุติยภูมิจากข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหัวข้องานวิจัย ใช้ในการเปรียบเทียบและการวิเคราะห์ รวมไปถึงการสรุปผลการศึกษา เพื่อให้สามารถตอบรับกับความมุ่งหมายของงานวิจัย

1.3 คำถามและสมมติฐานการวิจัย

คำถามการวิจัย

- 1) คุณลักษณะ พฤติกรรมการเดินทาง และค่าใช้จ่าย ของผู้ใช้บริการสวนสาธารณะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมใช้บริการสวนสาธารณะอย่างไร
- 2) ปัจจัยใดมีผลต่อการเลือกใช้บริการสวนสาธารณะของคนกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานการวิจัย

- 1) การที่ผู้ใช้บริการอยู่ในระยะทางไกลจะมีความถี่ในการมาสวนเบญจกิติมากกว่า
- 2) สวนเบญจกิติส่งผลให้มูลค่าเศรษฐกิจโดยรวมเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ
- 3) เมื่อมีกิจกรรมที่หลากหลายขึ้นความถี่การมาใช้บริการสวนเบญจกิติจะมากขึ้น

1.4 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อสำรวจพฤติกรรมการมาใช้บริการสวนสาธารณะ
- 2) เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของคุณลักษณะ พฤติกรรมการเดินทาง และค่าใช้จ่าย กับพฤติกรรมการใช้บริการสวนสาธารณะ
- 3) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการมาใช้บริการสวนสาธารณะ

1.5 ขอบเขตการวิจัย

1.5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

- 1) ศึกษาทฤษฎี แนวคิด ทบทวนวรรณกรรม รูปแบบ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสวนสาธารณะ และพฤติกรรมการมาใช้บริการสวนสาธารณะ เพื่อทำความเข้าใจหลักการและนำไปสู่ขั้นตอนระเบียบวิธีวิจัยที่เหมาะสม
- 2) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะกับพฤติกรรมการใช้งานสวนสาธารณะในด้านต่าง ๆ ด้วยการจัดทำแบบสอบถามเจาะจงกลุ่มพฤติกรรมการใช้บริการสวนสาธารณะ

1.5.2 ขอบเขตด้านพื้นที่

สวนเบญจกิติ มีที่ตั้งอยู่ ถนนรัชดาภิเษก แขวงคลองเตย เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร เป็นสวนระดับย่าน มีขนาดพื้นที่ทั้งหมด 352 ไร่ แบ่งเป็น สวนน้ำ 131 ไร่ และสวนป่า ระยะที่ 1 60 ไร่ ระยะที่ 2-3 161 ไร่ เปิดให้บริการทุกวัน ตั้งแต่เวลา 05.00 น. - 21.00 น.

1.5.3 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ประชากรที่ทำการศึกษาในเชิงปริมาณ กำหนดให้กลุ่มประชากรที่ใช้บริการสวนเบญจกิติ ใช้จำนวนประชากรตามหลักสถิติจากสูตรของคอกแรนในกรณีไม่ทราบขนาดของประชากรที่ไม่แน่นอน

แต่ทราบว่ามีจำนวนมากและต้องการประมาณค่าสัดส่วนของประชากร จำนวนไม่น้อยกว่า 400 กลุ่ม ตัวอย่าง (Cochran, 1977)

1.6 ขั้นตอนของการศึกษา

1.6.1 ประเด็นที่สนใจ เลือกพื้นที่ศึกษา และกำหนดวัตถุประสงค์

ตั้งประเด็นปัญหาที่สนใจ เลือกพื้นที่ศึกษา พร้อมทั้งกำหนดวัตถุประสงค์ของงานวิจัยจากประเด็นปัญหาที่ตั้งขึ้น เพื่อให้การศึกษาวิจัยดังกล่าวถูกต้องตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวที่ตั้งไว้

1.6.2 ทบทวนวรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย และรูปแบบ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยในการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้บริการของสวนสาธารณะที่เกี่ยวข้องกับเมือง เพื่อใช้เป็นแนวในการตอบวัตถุประสงค์ของงานวิจัย และการคัดเลือกพื้นที่ศึกษาที่มีนัยสำคัญของการใช้บริการสวนสาธารณะ

1.6.3 การรวบรวมข้อมูล

การวิจัยนี้เกี่ยวกับการศึกษาความสัมพันธ์โครงสร้างเมืองกับพฤติกรรมการใช้บริการสวนสาธารณะ โดยเลือกวิเคราะห์สวนเบญจกิติที่เป็นสวนสาธารณะใจกลางเมืองกรุงเทพมหานคร และมีกิจกรรมในพื้นที่ที่หลากหลาย ผู้วิจัยเลือกวิธีการสัมภาษณ์ด้วยแบบสอบถามทางออนไลน์ ซึ่งจำนวนกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีสุ่มแบบเจาะจง ในการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยจะสุ่มเฉพาะบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้บริการสวนเบญจกิติเท่านั้น ในการวิจัยเชิงปริมาณที่วิเคราะห์จากแบบสอบถาม ซึ่งการวิจัยนี้ต้องอาศัยเครื่องมือเพื่อนำมาช่วยในการหาข้อมูล ทั้งข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิ เพื่อใช้ในการวิเคราะห์และสรุปผลต่อไป ซึ่งเครื่องมือที่ใช้จะแบ่งได้ตามข้อมูลและแหล่งที่มาดังนี้

1.6.3.1 ข้อมูลปฐมภูมิ

ข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมหรือบันทึกจากแหล่งข้อมูลโดยตรง เป็นข้อมูลพื้นฐานที่ได้มาจากจุดกำเนิดของข้อมูลนั้น ๆ ซึ่งจะได้จากการการสัมภาษณ์ด้วยแบบสอบถาม โดยอาศัยโครงสร้างคำถามจากแบบสอบถามกำหนดขึ้นเพื่อให้ทราบถึงรายละเอียดเชิงลึก ของกลุ่มประชากรที่ใช้บริการสวนเบญจกิติ ซึ่งคำถามในแบบสอบถามจะเน้นเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้บริการสวนสาธารณะ เช่น ข้อมูลด้านประชากร พฤติกรรมมาใช้บริการ ฯลฯ เพื่อหาจุดเชื่อมโยงและ

สัมพันธ์ซึ่งกันและกัน รวมทั้งได้รับข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ในการหาความสัมพันธ์ของเมืองกับพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะต่อไป

1.6.3.2 ข้อมูลทุติยภูมิ

การค้นหาข้อมูลทุติยภูมิจากการค้นคว้าเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ทราบถึงข้อมูลที่ชัดเจน การใช้งานออนไลน์ต่างๆ ในลักษณะของข้อมูลเปิดที่อาจนำมาศึกษาเพิ่มเติมเพื่อให้เข้าใจแนวโน้มพฤติกรรมการใช้บริการสวนสาธารณะ เช่น ข้อมูลโครงสร้างของเมืองเพื่อวิเคราะห์พื้นที่ศึกษา ข้อมูลพื้นที่ที่มีนัยสำคัญในการใช้บริการสวนสาธารณะเพื่อนำมาใช้เป็นพื้นที่ศึกษา

1.6.4 วิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของเมืองกับการใช้บริการสวนเบญจกิติในด้านต่าง ๆ จากแบบสอบถามโดยมีการใช้สถิติพรรณนาเพื่ออธิบายลักษณะต่าง ๆ ของผู้ใช้บริการของพื้นที่ที่ศึกษา จากข้อมูลที่ได้ทำการรวบรวมไว้ และเครื่องมือทางสถิติเพื่อการวิเคราะห์และเปรียบเทียบผลจากข้อมูลที่ได้ทำการรวบรวมไว้เพื่อหาผลสรุป เช่น การหาสัดส่วน การหาความสัมพันธ์ของข้อมูลด้วยวิธีสถิติประยุกต์

1.6.5 การสรุปผลการศึกษา

สรุปความสัมพันธ์เมืองกับพฤติกรรมการใช้บริการสวนเบญจกิติของคนกรุงเทพมหานคร ในแต่ละด้านที่มีความสัมพันธ์ร่วมกัน สรุปผลด้านกายภาพของเมืองที่เป็นผลการศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้บริการสวนสาธารณะอย่างมีนัยสำคัญ รวมถึงการเสนอการพัฒนารูปแบบสวนสาธารณะที่เหมาะสมกับคนกรุงเทพมหานคร

ภาพที่ 1 ขั้นตอนของการศึกษา

1.7 คำจำกัดความ

1) ผู้ใช้บริการสวนสาธารณะ คือ บุคคล หรือกลุ่มคนที่เข้ามาพักผ่อน และใช้พื้นที่ภายในสวนสาธารณะ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ จำแนกโดยความถี่ในการเข้ามาใช้สวนสาธารณะ ใน 1 ปี

2) สวนสาธารณะ คือ ที่ว่างของเมือง (Open Space) ที่เป็นพื้นดินและพื้นน้ำที่มีการจัดภูมิทัศน์ให้เกิดความสวยงามเท่าที่จะทำได้ และมีจุดมุ่งหมายให้เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ คลายความเครียด เป็นที่ออกกำลังกายเล่นกีฬา เดินเที่ยวเล่นสำหรับสาธารณะชนทั่วไปโดยไม่คิดค่าตอบแทน (นิริวัตินทองป๋อง, 2565)

1.8 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

มีความเข้าใจถึงพฤติกรรมของผู้ใช้บริการสวนสาธารณะ ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดทำแผนการพัฒนาพื้นที่เมืองในด้านนันทนาการของเมืองที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้คนในเมืองยุคปัจจุบัน

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยมีการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นกรอบแนวทางการศึกษาให้สอดคล้องกับงานวิจัยอย่างเป็นเหตุเป็นผล โดยการศึกษาครั้งนี้ได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1 ข้อมูลทั่วไปของพื้นที่ศึกษา

2.1.1 ประวัติความเป็นมาของพื้นที่

สวนเบญจกิติ เป็นสวนสาธารณะระดับย่านและอุทยานแห่งชาติเพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ในโอกาสสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 5 รอบ เมื่อปี พ.ศ. 2535 การพัฒนาพื้นที่โดยรอบ "บึงยาสูบ" ขนาด 200x800 เมตร ที่เกิดจากการขุดดินถมที่ บริเวณอาคารโรงงานยาสูบ เป็นส่วนหนึ่งของโครงการพัฒนาพื้นที่ทดแทนโรงงานยาสูบระยะที่ 1 ตามมติคณะรัฐมนตรีในรัฐบาล นายอานันท์ ปันยารชุน ที่ให้ย้ายโรงงานยาสูบออกไปนอกกรุงเทพมหานคร ชื่อสวนเบญจกิติได้รับพระราชทานจาก สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เสด็จฯ มาทรงประกอบพิธีเปิดเมื่อวันที่ 9 ธันวาคม พ.ศ. 2547

ต่อมาโรงงานยาสูบได้มอบพื้นที่เพิ่มขึ้น เพื่อทำเป็น "สวนป่าเบญจกิติ" สำหรับใช้เป็นพื้นที่ปลูกไม้ยืนต้นขนาดใหญ่ ในวโรกาสที่ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เจริญพระชนมพรรษาครบ 7 รอบ ในปี พ.ศ. 2559 โดยพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา พัชรสุธาพิมลลักษณ พระบรมราชินี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเปิดสวนป่าเบญจกิติอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 3 สิงหาคม พ.ศ. 2565 ซึ่งนับว่าสวนป่าเบญจกิติเป็นสวนสาธารณะที่เป็นสวนป่าแห่งแรกในกรุงเทพมหานคร

ภาพที่ 2 สวนเบญจกิติ

ที่มา : <https://www.thaipost.net/environment-news/20939/>

สวนป่าเบญจกิติ มีการวางแผนการดำเนินงาน 3 ระยะ ระยะที่ 1 เน้นการปลูกพันธุ์ไม้ไทยหายาก ระยะที่ 2 และ 3 เน้นพื้นที่ธรรมชาติ เส้นทาง และอาคารเดิม การออกแบบโดยทีมงานภูมิสถาปนิก บริษัทสถาปนิกชุมชนและสิ่งแวดล้อม อาศรมศิลป์ จำกัด และบริษัท ฌมา จำกัด (พงศพรหม ยามะรัต, 2564) นอกจากนี้ยังมีศาสตราจารย์อวี๋จิงเจียน (Kongjian Yu) จากถู่เหรินแลนด์สเคป (Turenlandscape) ภูมิสถาปนิกเจ้าของแนวคิดเมืองฟองน้ำ (Sponge City) มาร่วมให้คำปรึกษาในส่วนแนวคิดการออกแบบ ซึ่งนำแนวคิดเรื่องของเมืองฟองน้ำมาใช้ในการออกแบบใน ระยะที่ 2 และ 3 ทั้งการใช้บึงรับน้ำขนาดใหญ่จำนวน 4 บึง มีจุดเด่นคือ เกาะต้นไม้ทรงกลมเพื่อกักเก็บน้ำและหนองน้ำ การทำสวนฝน (Rain Garden) ตลอดเส้นทางสัญจรในโครงการ โดยทั้งหมดใช้พืชพรรณท้องถิ่นตามธรรมชาติ ไม่เน้นการตัดแต่งเพื่อให้คงแนวคิดสวนป่าตามนิเวศธรรมชาติเดิมให้มากที่สุด สวนป่าเบญจกิตียังถือเป็นสวนขนาดใหญ่แห่งแรก ๆ ในกรุงเทพมหานครที่นำแนวคิดการออกแบบภายใต้การแก้ปัญหาที่อาศัยธรรมชาติเป็นพื้นฐาน (Nature-based Solution) เข้ามาในการออกแบบ คล้ายคลึงกับแนวคิดของอุทยาน 100 ปี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (Vijitsarn, 2022)

ภาพที่ 3 สวนป่าเบญจกิติ

ที่มา : <https://dsignsomething.com/2022/03/29/benjakitti-park/>

2.1.2 แนวคิดการออกแบบ

สวนเบญจกิติเดิมมีแนวคิดเป็นสวนน้ำ จนต่อมาได้ขยายพื้นที่เพิ่มเติมที่ติดกัน ในแนวคิดสวนป่าใจกลางเมือง ออกแบบโดยทีมสถาปนิกชุมชนและสิ่งแวดล้อม อาศรมศิลป์ โดยรวมเอาระบบนิเวศที่มนุษย์ สัตว์ และสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ สามารถเข้ามาอาศัยอยู่ด้วยกันได้อีกครั้ง โดยตัวพื้นที่เดิมเคยเป็นโรงงานยาสูบ ได้มีการเปลี่ยนแปลงพื้นที่รอบ ๆ และอาคารเดิมให้กลายเป็นพื้นที่สาธารณะสำหรับคนเมืองแทน ภายในสวนประกอบไปด้วยการใช้งานต่าง ๆ ที่ซ้อนกันเพื่อให้พื้นที่เกิดประโยชน์และกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น เดิน วิ่ง ปั่นจักรยาน และเป็นพื้นที่พักผ่อน รวมถึงระบบนิเวศภายในของสวน มีความเป็นป่าไม้และแหล่งน้ำ ที่มาพร้อมกับชีวภาพที่หลากหลายเกิดขึ้นในสวนเบญจกิติ (Opasserepadung, 2022)

1) สวนที่ตั้งป่าเข้ามาในเมือง

แนวคิดการออกแบบ ‘ป่าในเมือง’ คือการนำเอาธรรมชาติเข้ามาอยู่ในเมืองซึ่งเป็นที่อยู่อาศัยของมนุษย์ให้มากขึ้น พื้นที่จะเป็น biodiversity มีความหลากหลายทางชีวภาพ ทั้งพันธุ์พืช สรรพสัตว์ใหญ่เล็ก เกิดเป็นระบบนิเวศมากกว่าสวนสาธารณะรูปแบบที่พบเห็นโดยทั่วไป และพื้นที่สวนป่าทั้งหมดสามารถเติบโตและดูแลรักษาตัวเองได้ด้วยจากระบบนิเวศที่เกิดขึ้นภายในอย่างยั่งยืน

สำหรับพื้นที่สวนป่าเบญจกิติ เดิมเคยเป็นอาคารและโกดังโรงงานยาสูบที่เป็นพื้นที่ลาดแข็ง ถูกรื้อและปรับปรุงสภาพดินผ่านการขุดตามภูมิปัญญาของเกษตรกรไทยสมัยก่อน นอกจากจะช่วยให้เปลี่ยนสภาพหน้าดินให้กลับมาเหมาะกับการปลูกต้นไม้ ยังช่วยในส่วนของ การดูแลรักษาพื้นที่ด้วยตัวของระบบเองทั้งในหน้าแล้งและหน้าฝนอีกด้วย มีการนำดินเดิมในพื้นที่กลับมาใช้งาน ไม่มีการขนย้ายดินเดิมออกหรือนำดินจากพื้นที่ข้างนอกเข้ามาใส่ใหม่ นอกจากนี้ยังได้มีการดึงเอาน้ำจากคลองไฟสิงโตที่อยู่ด้านทิศเหนือเข้ามาบำบัดภายในสวน เพื่อช่วยให้พื้นที่รอบสวนสาธารณะทั้งในและนอกสวนนั้น สะอาด สวยงาม เป็นการพัฒนาพื้นที่ไปพร้อม ๆ กัน

นอกจากความหลากหลายทางชีวภาพ สวนป่ายังให้ความสำคัญกับการช่วยเหลือและพึ่งพาอาศัยกันระหว่างต้นไม้ น้ำ มนุษย์ และสัตว์ที่เข้ามาอาศัย ภายในพื้นที่นอกจากพื้นที่พักผ่อนของมนุษย์ ยังมีส่วนของป่าที่ตั้งใจเก็บรักษาไว้เพื่อให้นกและสัตว์อื่น ๆ เข้ามาอยู่อาศัย จนกลายเป็นแหล่งการเรียนรู้ให้กับผู้คนในเมือง เมื่อระบบนิเวศดั้งเดิมของป่ากลับมาคืนสู่เมืองมากขึ้นจนนำไปสู่ประโยชน์ในด้านอื่น ๆ ที่จะทำให้นักกรุงเทพมหานครได้รับอย่าง เช่น สภาพแวดล้อมที่ดี มลพิษที่ลดลง และการรับมือกับภัยทางธรรมชาติ (Opasserepadung, 2022)

ภาพที่ 4 สวนป่าเบญจกิติ

ที่มา : <https://citycracker.co/city-environment/benjakitti-park-phase-2-3/>

2) การออกแบบพื้นที่รับน้ำ และชนิดพืชพันธุ์

แนวคิด urban forest park สวนป่าชุ่มน้ำในเมืองกรุงเทพมหานคร ที่เอาตัวอย่างจากภูมิทัศน์วัฒนธรรมดั้งเดิมของพื้นที่อย่างร่องสวนผัก ผลไม้ และนา นำมาพัฒนาออกแบบใหม่ให้กลายเป็นสวนป่าสาธารณะ พร้อมกับเป็นพื้นที่หนองน้ำรอบพื้นที่และการบำบัดน้ำ รวมไปถึงเป็นพื้นที่ให้สิ่งมีชีวิตทุกชนิดสามารถเข้ามาอาศัยและใช้พื้นที่ของสวนสาธารณะได้

ปัจจัยสำคัญที่ขาดไม่ได้ หลังจากกระบวนการปรับปรุงพื้นที่สวนป่าเบญจกิติด้านกายภาพ ยังต้องคำนึงถึง เรื่องการปลูกต้นไม้ที่เหมาะสม และระบบการจัดการน้ำที่ดี จนทำให้พื้นที่เป็นพื้นที่ wetland คือ พื้นที่ระหว่างพื้นดินและน้ำ เป็นพื้นที่ที่มีระบบชีวนิเวศสมดุลเต็มไปด้วยสิ่งมีชีวิตอย่าง พืช สัตว์ และสิ่งไม่มีชีวิตอื่น ๆ เช่น อากาศ แสงแดด หิน พื้นที่ชุ่มน้ำสามารถรองรับน้ำที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ กลายเป็นแอ่งน้ำในหน้าฝน และกลับมาเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำในหน้าแล้งได้ เช่นเดียวกับการ ออกแบบสวนป่าเบญจกิติ เมื่อเดินเข้าไปจะพบกับพื้นที่ชุ่มน้ำขนาดใหญ่ ตัวสวนล้อมรอบไปด้วยเกาะ เล็กเกาะน้อยที่เกิดจากการขุดและถมดินในช่วงของการปรับพื้นที่และต้นไม้หลากหลายชนิดที่ราย ล้อมอยู่ประโยชน์สำคัญหลัก ๆ ของพื้นที่ตรงนี้คือการเป็นอ่างเก็บน้ำในเมือง ที่ใช้สำหรับการหน่วงน้ำ ได้ คือเมื่อมีฝนตกหนัก หรือเกิดน้ำท่วม พื้นที่ตรงนี้สามารถรองรับน้ำไว้ให้ได้ เพื่อชะลอน้ำที่อาจเข้า ท่วมเสียหาย และลดระยะเวลาการท่วมขังพื้นที่บ้านเรือนในชุมชนละแวกใกล้เคียง (Opasserepadung, 2022)

ต้นไม้หลากหลายสายพันธุ์ล้วนแต่เป็นไม้พื้นถิ่นเดิม ตั้งกระจายอยู่บนเกาะหลักทั้ง 4 เกาะ ของพื้นที่ เช่น มะกอกน้ำ ต้นลำพู ต้นโพธิ์ ต้นไทร ต้นไคร้ และต้นกร่าง รวมถึงต้นไม้ที่ได้ชื่อตามริม คลองของกรุงเทพมหานคร เช่น คลองต้นไทร แม้กระทั่งนาข้าว ต้นไม้ทั้งหมดจะถูกนำมาปลูกให้ เหมาะสมตามลักษณะและสภาพแวดล้อมที่ต้นไม้ต้องการ รวมไปถึงพื้นที่ภายในสวน เช่น เนินริมน้ำ พื้นที่ชายน้ำ พื้นที่ที่น้ำท่วมถึงและไม่ถึง เพื่อให้เกิดการเติบโตอย่างเต็มที่ จนทำให้เกิดภาพของสวนป่า ที่มีการรักษาฟื้นฟูสภาพแวดล้อมอย่างยั่งยืน ต้นไม้ที่นำมาปลูกยังเป็นต้นกล้าคัดเมล็ดที่มีความสูง ประมาณ 80-100 เซนติเมตร เพื่อที่จะทำให้ต้นไม้เติบโตต่อไปในอนาคตอย่างยั่งยืน นอกจากนี้การ ปลูกต้นไม้ตามแต่ละพื้นที่ยังเปรียบเสมือนการเติมโตของป่าอย่างช้าๆ นั่นคือ เริ่มจากเปลี่ยนแปลงป่า ไม้เข้ามาสู่ชุมชนมากขึ้นโดยผ่านการจัดพื้นที่สวนนาข้าว ต้นไม้เพาะแปลงเล็กให้ไว้ใกล้กับส่วนของ พื้นที่อาคาร และใช้ต้นไม้ใหญ่ให้เหมือนการมีพื้นที่ป่าที่โอบล้อมอยู่ด้านนอกแทน นอกจากนี้จะเป็น พื้นที่เพื่อการพักผ่อน สวนป่าเบญจกิติยังเป็นศูนย์การเรียนรู้ไม้พื้นถิ่นดั้งเดิมให้แก่ชาวกรุงที่สนใจได้ อีกด้วย

ภาพที่ 5 สวนป่าเบญจกิติ

ที่มา : <https://citycracker.co/city-environment/benjakitti-park-phase-2-3/>

3) มุมมองที่แตกต่างผ่านเส้นทางการเดิน

ในบริเวณทางเดินของสวนเบญจกิติ แบ่งออกเป็น 3 เส้นทางด้วยกัน คือ เส้นทางเดิน-วิ่งและจักรยานอยู่บริเวณขอบของพื้นที่สวน ถัดมาจะเป็นบอร์ตวอล์คที่อยู่บริเวณเกาะทรงกลมตรงกลางของพื้นที่สวน และมีสกายวอล์คที่สามารถมองเห็นมุมมองในระยะสูง ซึ่งเป็นอีกหนึ่งจุดไฮไลท์ของสวนที่สามารถให้ทุก ๆ คน เดินเชื่อมไปยังส่วนอื่น ๆ ของพื้นที่ได้

บริเวณขอบของสวนจะเป็นพื้นที่สำหรับการเดิน วิ่ง และขี่จักรยาน ซึ่งเดิมเป็นถนนของโรงงานยาสูบและมีท่อน้ำเดิมอยู่แล้ว ทางทีมสถาปนิกได้ออกแบบเพิ่มเติมให้เป็นทางระบายน้ำระบบนิเวศที่ใช้วัสดุรีไซเคิลจากการรีไซเคิลวัสดุอาคาร และยังเป็นตัวแบ่งพื้นที่ระหว่างทางเดิน-วิ่งกับจักรยานให้แยกออกจากกัน ซึ่งทางสัญจรยังเชื่อมต่อไปยังบอร์ตวอล์คที่มีขนาด 1.50 เมตร บริเวณบึงน้ำขนาดใหญ่มีลักษณะหักเหลี่ยมที่ค่อนข้างเยอะ เพราะเนื่องจากการออกแบบที่ต้องการให้เป็นเพียงแค่ว่าทางเดิน ไม่สามารถใช้ความเร็วและทำกิจกรรมแบบหนักได้ เนื่องจากจะก่อการรบกวนสัตว์ที่อยู่อาศัยในพื้นที่ นอกจากนี้ยังมีศาลาที่เป็นที่นั่งทำกิจกรรม และจุดชมวิวที่สามารถเดินขึ้นไปบนหลังคาได้อีกด้วย ส่วนทางเดินสกายวอล์คให้มีระดับองศาทางลาดเอียงที่ 1:20 มีความสูงต่ำตั้งแต่ 3 เมตร 5 เมตร และ 8 เมตร และองศาทางลงลาดชันที่ 1 :12 เพื่อแยกชั้นระหว่างคนกับสัตว์ ให้ผู้คนสามารถมองเห็นระบบนิเวศของสวน หรือวิวได้ในมุมมองหลายระดับ รวมไปถึงใช้เป็นที่ทำกิจกรรมเดิน หรือ วิ่ง ได้ทุกช่วงเวลา นอกจากนี้ถ้าเกิดน้ำท่วมในสวนป่าเบญจกิติในฤดูฝนก็ยังสามารถใช้ทางบนสกายวอล์คในการมาใช้บริการสวนสาธารณะ

พื้นที่ในสวนเบญจกิติทั้งหมดใช้หลักการออกแบบ Universal Design เข้ามาเป็นองค์ประกอบสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นราวจับ ทางเดิน ลูกตั้ง-ลูกนอนบันได ทางลาด รวมไปถึงห้องน้ำ ให้ทุกช่วงวัยสามารถเข้ามาใช้งานพื้นที่ได้อย่างเท่าเทียมกัน (Vijitsarn, 2022)

ภาพที่ 6 สวนป่าเบญจกิติ

ที่มา : <https://citycracker.co/city-environment/benjakitti-park-phase-2-3/>

4) การรีโนเวทอาคาร

อาคารโรงงานยาสูบ 5 คือ ทางเข้าหลักและพิพิธภัณฑสถาน มีการเก็บเครื่องจักรบางส่วนไว้ เพื่อเสริมจินตนาการภาพในอดีต และเชื่อมต่อกับอาคารเข้ากับพื้นที่สวนบึงที่ 4 เพื่อให้ดูกลมกลืน และเป็นหนึ่งเดียวกันไปกับสวนป่าได้อย่างแนบเนียน ส่วนโกดังโรงงานยาสูบอีก 3 หลัง ประกอบไปด้วยพื้นที่ร้านอาหาร คาเฟ่ สนามกีฬาในร่ม และพื้นที่เช่า-ขายจักรยาน นอกจากนี้อาคารยังสามารถเชื่อมไปยังสะพานเขียว ซึ่งเชื่อมโยงไปยังสวนลุมพินีได้อีกด้วย ในส่วนของ การออกแบบเป็นการเก็บโครงสร้างเดิมอาคารในยุคโมเดิร์น ปี 70-80 ไว้ให้ได้มากที่สุด หลังจากสำรวจอาคารได้มีการรื้อถอนนำวัสดุปิดผิวเก่า และที่กำลังผุพังออก เนื่องจากมีระยะเวลาในการก่อสร้างที่น้อย จึงแก้ปัญหาโดยเลือกเก็บสิ่งที่ใช้งานได้ และมีประวัติศาสตร์ เช่น ผนังอิฐโชว์แนว คานรางน้ำ และ เนื่องจากหลังคาเดิมมีความมืดทึบจึงได้มีการออกแบบช่องแสงบนหลังคาใหม่ เพื่อเป็นการเพิ่มแสงเข้าไปภายในอาคาร ให้สามารถส่องสว่างลงไปยังพื้นที่ภายในอาคารได้ซึ่งออกแบบให้เป็นสวนป่าขนาดย่อม ที่มีทั้งการเรียนรู้ และทำกิจกรรม นอกจากนี้ยังมีการออกแบบภายนอกอาคารที่อยู่ภายในสวนเบญจกิติเพิ่มเติม คือ ที่นั่งอัศจรรย์โครงสร้างสำเร็จรูป เชื่อมโยงเข้ากับสกายวอล์คบนชั้นลอยของโรงงานที่เป็นโครงสร้างพื้นรั้งฝั่งดั้งเดิมของออฟฟิศโรงงานเก่า ที่ในอดีตได้มีการใช้งานสำหรับเดินสำรวจการทำงานของเครื่องยาสูบ (Vijitsarn, 2022)

ภาพที่ 7 อาคารโรงงานยาสูบ

ที่มา : <https://citycracker.co/city-environment/benjakitti-park-phase-2-3/>

2.1.3 ขนาดพื้นที่และการแบ่งส่วนพื้นที่โครงการ

สวนเบญจกิติ มีเนื้อที่ทั้งหมด 450 ไร่ แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ สวนสวนน้ำ ประมาณ 130 ไร่ ที่ และสวนสวนป่า แบ่งเป็น 3 ระยะที่ 1 บนพื้นที่ 61 ไร่ เป็นพื้นที่สีเขียวขนาดใหญ่ และระยะที่ 2-3 บนพื้นที่ 259 ไร่

1) สวนเบญจกิตีสวนสวนน้ำ หรือ สวนเบญจกิติเดิม

ส่วนที่อยู่ติดกับถนนรัชดาภิเษกถูกออกแบบให้เป็นสวนน้ำ โดยมีทะเลสาบขนาดใหญ่อยู่ตรงกลาง และมีพื้นที่สีเขียวโดยรอบ มีทางเดินให้คนได้มาเดินเล่น ออกกำลังกาย และมีทางจักรยานเบื้องต้น สวนเบญจกิตีสวนสวนน้ำ นี้ถูกออกแบบให้เป็นแหล่งศึกษาพรรณไม้ น้ำจืด มีต้นไม้ในโครงการกว่า 8 พันต้น และพันธุ์ไม้หายากกว่า 350 ชนิด และสิ่งมีชีวิตในบึงน้ำจืด ซึ่งรองรับน้ำได้ถึง 128,000 ลบ.เมตร.น้ำในบึงนั้น สามารถนำมาใช้สำหรับใช้ดูแลสวนและทำหน้าที่รับเอาน้ำที่ระบายไม่ทันมากักเก็บและช่วยบำบัดน้ำเสียด้วยวิธีธรรมชาติโดยเฉพาะน้ำจากคลองไผ่สีสุก

การออกแบบสวนเบญจกิตินั้นเลือกใช้วัสดุที่ให้น้ำท่วมได้ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเศษวัสดุจากการรื้อถอนอาคาร สวนเบญจกิติได้นำเศษวัสดุที่เกิดจากการรื้อถอนอาคารนำมาใช้ในการก่อสร้างด้วยส่วนหนึ่ง เช่น อิฐโครงสร้างอาคารนำมาใช้ในการทำระบบทางเดินน้ำ หรือ เศษคอนกรีต นำมาทุบให้เล็กเหมือนหินธรรมชาติ เพื่อทำให้ดินแน่น และรองรับน้ำไหลบ่าบนผิวดิน ป้องกันการกัดเซาะ และในการก่อสร้างสวนเบญจกิตินั้น สวนจะเก็บต้นไม้เดิมไว้ทั้งหมด และยังเพิ่มต้นไม้ที่ลง โดยใช้พรรณไม้ที่เป็นพืชท้องถิ่นในกรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นการอนุรักษ์พรรณไม้พื้นถิ่น และช่วยลดภาระการดูแลต้นไม้ เพราะต้นไม้เหล่านี้สามารถเติบโตได้เองในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

2) สวนป่าเบญจกิติ

ออกแบบเป็น 3 ส่วนสำคัญ ได้แก่

1. พื้นที่ทางธรรมชาติ ประกอบด้วย บึงน้ำ 4 บึง สามารถรองรับน้ำได้ถึง 128,000 ลบ.ม. และพื้นที่สีเขียวที่อุดมไปด้วยพรรณไม้นานาพันธุ์ เป็นต้นไม้เดิม 1,733 ต้น และต้นไม้ที่ลงใหม่ 7,155 ต้น
2. พื้นที่เส้นทาง ประกอบด้วย เส้นทางเดินลัดเลาะในธรรมชาติ 5.8 กม. เส้นทางวิ่ง 2.8 กม. และเส้นทางจักรยาน 3.4 กม. ส่งเสริมการออกกำลังกายของคนเมือง
3. พื้นที่อาคาร ประกอบด้วย อาคารกีฬาในร่ม ที่ถูกปรับปรุงจากโกดังเก็บใบยาสูบ อาคารพิพิธภัณฑ์ ที่ถูกปรับปรุงจากโรงงานผลิตยาสูบ ที่สามารถรองรับผู้ชมกว่า 3,000 คน อีกทั้งยังมีแปลงนาสาธิตและอัมพันท์ ที่รองรับกิจกรรมสันทนาการ การออกกำลังกาย ของผู้ใช้งานได้กว่า 15,000 คน

ภาพที่ 8 สวนป่าเบญจกิติ

ที่มา : <https://thelist.group/realist/blog>

2.1.4 ข้อมูลการเข้าใช้บริการโครงการ

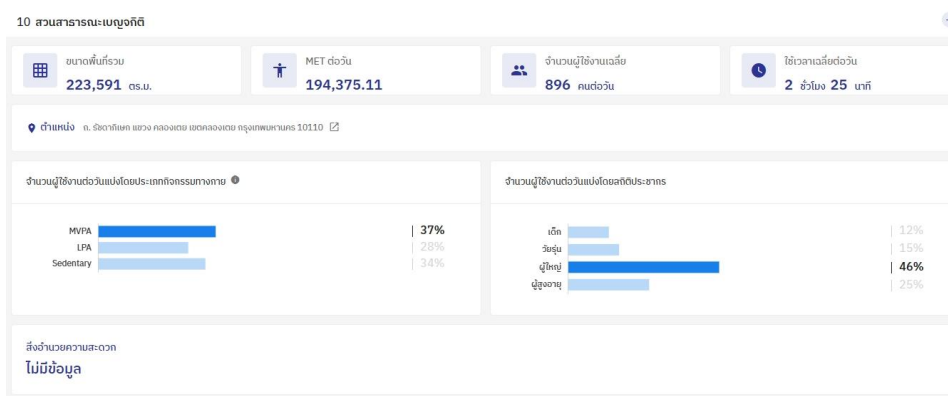
สวนสาธารณะแห่งนี้เปิดทำการทุกวัน เวลา 05.00 – 21.00 น. ตั้งอยู่ระหว่างถนนรัชดาภิเษก และถนนดำรงค์พิทักษ์ (ทางด่วนชั้นที่ 1 ช่วงถนนเพลินจิต-พระราม 4) แต่ปัจจุบันสวนยังไม่ได้เปิดใช้

งานเต็มพื้นที่จึงต้องเข้า-ออกผ่านทางถนนรัชดาภิเษก สามารถเดินทางด้วยขนส่งสาธารณะโดยรถไฟฟ้า BTS ที่สถานีโศภน หรือ MRT สถานีสุขุมวิทและสถานีศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ หากขับรถส่วนตัวมาที่สวนสาธารณะประตูเข้า-ออกสำหรับจอดรถจะเปิดช่วงเช้าเวลา 05.00 – 09.00 น. และช่วงบ่ายเวลา 16.00 – 21.00 น.

1) ข้อมูลสถิติการเข้าใช้บริการสวนเบญจกิติ สวนน้ำ

จากข้อมูล Activethai.org (2022) จัดทำขึ้นเพื่อเป็นฐานข้อมูลออนไลน์และพื้นที่จัดการความรู้ เป็นส่วนหนึ่งของการเผยแพร่ผลการศึกษาวิจัยของเครือข่ายนักวิจัยด้านการส่งเสริมกิจกรรมทางกาย ผ่านความร่วมมือของสำนักส่งเสริมวิถีชีวิตสุขภาพ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ในปี พ.ศ.2562 สรุปพบว่า จำนวนผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติสวนน้ำ ขนาดพื้นที่โดยรวม 223,591 ตร.ม. มีการใช้พลังงานในกิจกรรม (Metabolic : MET) ต่อวัน 194,375.11 MET มีจำนวนผู้เข้าใช้เฉลี่ย 896 คนต่อวัน และ ใช้เวลาเฉลี่ยต่อวัน 2 ชั่วโมง 25 นาที ส่วนกิจกรรมของผู้ที่มาเข้าใช้บริการแบ่งตามกิจกรรมส่วนใหญ่จะเป็นกิจกรรมทางกายระดับปานกลางถึงหนัก (Moderate to vigorous Physical Activity : MVPA) เช่น การวิ่ง Jogging การเดินเร็ว การเต้นแอโรบิก และการปั่นจักรยาน เฉลี่ยร้อยละ 37 รองลงมาเป็นกิจกรรมเนือยนิ่ง (Sedentary) เช่น การนั่ง เฉลี่ยร้อยละ 34 และสุดท้ายกิจกรรมทางกายระดับเบา (Light Physical Activity : LPA) เช่น การเดิน การยืดเหยียดกล้ามเนื้อ เฉลี่ยร้อยละ 28 นอกจากนี้ยังมีข้อมูลจำนวนผู้ใช้งานต่อวันแบ่งโดยสถิติประชากร ช่วงวัยที่เข้าใช้บริการสวนเบญจกิติมากที่สุดคือ วัยผู้ใหญ่ ร้อยละ 46 ลำดับที่ 2 คือ วัยสูงอายุ เฉลี่ยร้อยละ 25 ลำดับที่ 3 คือ วัยรุ่น เฉลี่ยร้อยละ 15 และลำดับสุดท้าย วัยเด็ก เฉลี่ยร้อยละ 12 สามารถดูข้อมูลเพิ่มเติมได้ในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ข้อมูลการเข้าใช้บริการสวนเบญจกิติ ปี 2562

ที่มา Active Thai, 2562

จากข้อมูลการสรุปจำนวนผู้ใช้บริการในสวนสาธารณะหลักของสำนักงานสิ่งแวดล้อม จะเห็นได้ว่าปี 2564 เป็นช่วงที่เกิดโรคระบาดโควิด-19 ทำให้สวนสาธารณะปิดบริการตั้งแต่ เดือนเมษายน – สิงหาคม เป็นเวลา 5 เดือน แต่ก็ยังมีผู้มาใช้บริการสวนเบญจกิติส่วนสวนน้ำ มากถึง 891,875 คน/ปี แบ่งเป็นวันธรรมดา 380,143 คน/ปี และ วันหยุด/นักชัตฤกษ์ 511,732 คน/ปี ส่วนในช่วงปี 2565 สวนได้เปิดให้บริการเป็นปกติตลอดทั้งปี จึงมีผู้เข้าใช้บริการ 1,915,838 คน/ปี แบ่งเป็นวันธรรมดา 1,074,384 คน/ปี และ วันหยุด/นักชัตฤกษ์ 841,454 คน/ปี และสุดท้ายปี 2566 รวมสถิติ 5 เดือน ตั้งแต่ เดือนตุลาคม – กุมภาพันธ์ แต่ก็ยังมีผู้มาใช้บริการมากถึง 785,990 คน/ปี แบ่งเป็นวันธรรมดา 394,480 คน/ปี และ วันหยุด/นักชัตฤกษ์ 391,511 คน/ปี สรุปได้ว่ามีผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติส่วนสวนน้ำ มีประมาณที่เพิ่มมากขึ้นทุกปี สามารถดูข้อมูลเพิ่มเติมได้ในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 สรุปจำนวนผู้ใช้บริการในสวนสาธารณะหลัก

	วันธรรมดา (คน)	วันหยุด/นักชัตฤกษ์ (คน)	รวม (คน)
ปี 2564	380,143	511,732	891,875
ปี 2565	1,074,384	841,454	1,915,838
ปี 2566 (ต.ค.65-ก.พ.66)	394,480	391,511	785,990

ที่มา สำนักงานสิ่งแวดล้อม, 2566

จากข้อมูลสรุปจำนวนค่าเฉลี่ยผู้ใช้บริการสวนสาธารณะในสังกัดสวนสาธารณะทั้งปีต่อวันของสำนักงานสวนสาธารณะ ในปี 2564 ช่วงที่เกิดโรคระบาดโควิด-19 ทำให้สวนสาธารณะเปิดบริการ 7 เดือน แต่มีค่าเฉลี่ยผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติส่วนสวนน้ำในวันธรรมดา 1,741 คน/วัน และ วันหยุด/นักชัตฤกษ์ 1,768 คน/วัน ในปี 2565 มีค่าเฉลี่ยผู้ใช้บริการสวนในวันธรรมดา 4,322 คน/วัน และ วันหยุด/นักชัตฤกษ์ 6,798 คน/วัน และในปี 2566 มีค่าเฉลี่ยผู้ใช้บริการสวนในวันธรรมดา 4,977 คน/วัน และ วันหยุด/นักชัตฤกษ์ 8,067 คน/วัน สรุปได้ว่ามีผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติส่วนสวนน้ำมีประมาณที่เพิ่มมากขึ้นทุกปี สามารถดูข้อมูลเพิ่มเติมได้ในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 สรุปจำนวนค่าเฉลี่ยผู้ใช้บริการสวนสาธารณะในสังกัดสวนสาธารณะทั้งปีต่อวัน

	วันธรรมดา (คน)	วันหยุด/นักชัตฤกษ์ (คน)
ปี 2564	1,741	1,768
ปี 2565	4,322	6,798
ปี 2566	4,977	8,067

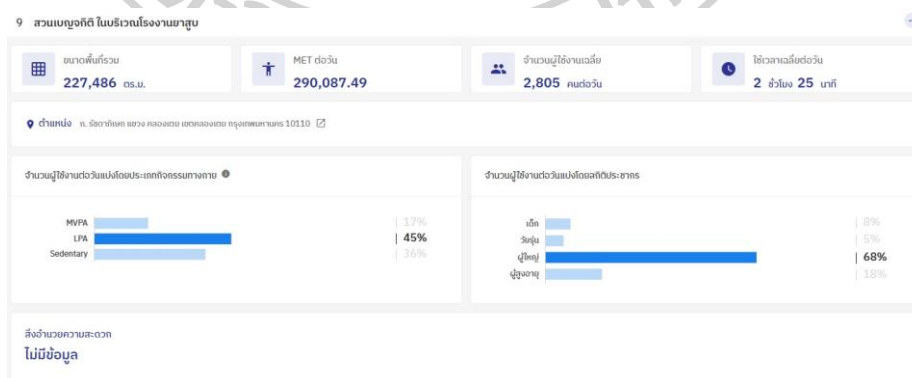
ที่มา สำนักงานสวนสาธารณะ, 2566

2) ข้อมูลสถิติการเข้าใช้บริการสวนเบญจกิติ บริเวณสวนป่า

จากข้อมูล Activethai.org (2022) จัดทำขึ้นเพื่อเป็นฐานข้อมูลออนไลน์และพื้นที่จัดการความรู้ เป็นส่วนหนึ่งของการเผยแพร่ผลการศึกษาวิจัยของเครือข่ายนักวิจัยด้านการส่งเสริมกิจกรรมทางกาย ผ่านความร่วมมือของสำนักส่งเสริมวิถีชีวิตสุขภาพะ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ในปี พ.ศ.2562 สรุปพบว่า จำนวนผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติในบริเวณบึงยาสูบ ขนาดพื้นที่โดยรวม 227,486 ตร.ม. มีการใช้พลังงานในกิจกรรม (Metabolic : MET) ต่อวัน 290,087.49 MET มีจำนวนผู้ใช้เฉลี่ย 2,805 คนต่อวัน และ ใช้เวลาเฉลี่ยต่อวัน 2 ชั่วโมง 25 นาที ส่วนกิจกรรมของผู้ที่มาเข้าใช้บริการแบ่งตามกิจกรรมส่วนใหญ่จะเป็นกิจกรรมทางกายระดับเบา (Light Physical Activity : LPA) เช่น การเดิน การยืดเหยียดกล้ามเนื้อ เฉลี่ยร้อยละ 45 รองลงมา เป็นกิจกรรมเนือยนิ่ง (Sedentary) เช่น การนั่ง เฉลี่ยร้อยละ 36 และสุดท้ายกิจกรรมทางกายระดับปานกลางถึงหนัก (Moderate to vigorous Physical Activity : MVPA) เช่น การวิ่ง Jogging การเดินเร็ว การเต้นแอโรบิค และการปั่นจักรยาน เฉลี่ยร้อยละ 17

นอกจากนี้ยังมีข้อมูลจำนวนผู้ใช้งานต่อวันแบ่งโดยสถิติประชากร ช่วงวัยที่มาใช้บริการสวนเบญจกิติที่มากที่สุดคือ วัยผู้ใหญ่ ร้อยละ 68 ลำดับที่ 2 คือ วัยสูงอายุ เฉลี่ยร้อยละ 18 ลำดับที่ 3 คือ วัยเด็ก เฉลี่ยร้อยละ 8 และลำดับสุดท้าย วัยรุ่น เฉลี่ยร้อยละ 5 ข้อมูลเพิ่มเติมได้ในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ข้อมูลการเข้าใช้บริการสวนเบญจกิติ

ที่มา Active Thai, 2562

ข้อมูลสถิติการเข้าใช้บริการสวนเบญจกิติ บริเวณสวนป่า แบ่งเป็น 2 ระยะ ได้แก่

2.1) สวนป่าเบญจกิติ ระยะที่ 1

จากข้อมูลการสรุปจำนวนผู้ให้บริการในสวนสาธารณะหลักของสำนักงานสิ่งแวดล้อม จะเห็นได้ว่าปี 2564 เป็นช่วงที่เกิดโรคระบาดโควิด-19 ทำให้สวนสาธารณะปิดบริการตั้งแต่ เดือนเมษายน – สิงหาคม เป็นเวลา 5 เดือน แต่ก็ยังมีผู้มาใช้บริการสวนป่าเบญจกิติ ระยะที่ 1 มากถึง 155,343 คน/ปี แบ่งเป็นวันธรรมดา 66,212 คน/ปี และ วันหยุด/นักชัตฤกษ์ 89,131 คน/ปี ส่วนในช่วงปี 2565 สวนได้เปิดให้บริการเป็นปกติตลอดทั้งปี จึงมีผู้เข้าใช้บริการ 925,399 คน/ปี แบ่งเป็นวันธรรมดา 370,980 คน/ปี และ วันหยุด/นักชัตฤกษ์ 554,419 คน/ปี และสุดท้ายปี 2566 รวมสถิติ 5 เดือน ตั้งแต่ เดือนตุลาคม – กุมภาพันธ์ แต่ก็ยังมีผู้มาใช้บริการมากถึง 245,639 คน/ปี แบ่งเป็นวันธรรมดา 128,059 คน/ปี และ วันหยุด/นักชัตฤกษ์ 117,580 คน/ปี สรุปได้ว่ามีผู้ให้บริการสวนป่าเบญจกิติ ระยะที่ 1 มีปริมาณที่เพิ่มมากขึ้น สามารถดูข้อมูลเพิ่มเติมได้ในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 สรุปจำนวนผู้ให้บริการในสวนสาธารณะหลัก

	วันธรรมดา (คน)	วันหยุด/นักชัตฤกษ์ (คน)	รวม (คน)
ปี 2564	66,212	89,131	155,343
ปี 2565	370,980	554,419	925,399
ปี 2566 (ต.ค.65-ก.พ.66)	128,059	117,580	245,639

ที่มา สำนักงานสิ่งแวดล้อม, 2566

จากข้อมูลสรุปจำนวนค่าเฉลี่ยผู้ให้บริการสวนสาธารณะในสังกัดสวนสวนสาธารณะทั้งปีต่อวันของสำนักงานสวนสาธารณะ ในปี 2564 ช่วงที่เกิดโรคระบาดโควิด-19 ทำให้สวนสาธารณะเปิดบริการ 7 เดือน แต่มีค่าเฉลี่ยผู้ให้บริการสวนป่าเบญจกิติ ระยะที่ 2-3 ในวันธรรมดา 304 คน/วัน และ วันหยุด/นักชัตฤกษ์ 360 คน/วัน ในปี 2565 มีค่าเฉลี่ยผู้ให้บริการสวนในวันธรรมดา 1,266 คน/วัน และ วันหยุด/นักชัตฤกษ์ 2,925 คน/วัน และในปี 2566 มีค่าเฉลี่ยผู้ให้บริการสวนในวันธรรมดา 1,122 คน/วัน และ วันหยุด/นักชัตฤกษ์ 1,591 คน/วัน สรุปได้ว่ามีผู้ให้บริการสวนป่าเบญจกิติ ระยะที่ 1 มีปริมาณที่เพิ่มมากขึ้น สามารถดูข้อมูลเพิ่มเติมได้ในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 สรุปจำนวนค่าเฉลี่ยผู้ใช้บริการสวนสาธารณะในสังกัดสวนสาธารณะทั้งปีต่อวัน

	วันธรรมดา (คน)	วันหยุด/นักขัตฤกษ์ (คน)
ปี 2564	304	360
ปี 2565	1,266	2,925
ปี 2566 (ต.ค.65-ก.พ.66)	1,122	1,591

ที่มา สำนักงานสวนสาธารณะ, 2566

2.2) สวนป่าเบญจกิติ ระยะที่ 2-3

จากข้อมูลการสรุปจำนวนผู้ใช้บริการในสวนสาธารณะหลักของสำนักงานสิ่งแวดล้อม จะเห็นได้ว่าปี 2564 ในสวนป่าเบญจกิติ ระยะที่ 2-3 ยังไม่เปิดทำการ ส่วนในช่วงปี 2565 สวนได้เปิดให้บริการเป็นปกติตลอดทั้งปี จึงมีผู้เข้าใช้บริการ 390,786 คน/ปี แบ่งเป็นวันธรรมดา 190,350 คน/ปี และ วันหยุด/นักขัตฤกษ์ 200,436 คน/ปี และสุดท้ายปี 2566 รวมสถิติ 5 เดือน ตั้งแต่ เดือน ตุลาคม - กุมภาพันธ์ แต่ก็มีผู้มาใช้บริการมากถึง 213,729 คน/ปี แบ่งเป็นวันธรรมดา 125,266 คน/ปี และ วันหยุด/นักขัตฤกษ์ 88,463 คน/ปี สรุปได้ว่ามีผู้ใช้บริการสวนป่าเบญจกิติ ระยะที่ 2-3 มีแนวโน้มประมาณที่จะเพิ่มขึ้น สามารถดูข้อมูลเพิ่มเติมได้ในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 สรุปจำนวนผู้ใช้บริการในสวนสาธารณะหลัก

	วันธรรมดา (คน)	วันหยุด/นักขัตฤกษ์ (คน)	รวม (คน)
ปี 2564	0	0	0
ปี 2565	190,350	200,436	390,786
ปี 2566 (ต.ค.65-ก.พ.66)	125,266	88,463	213,729

ที่มา สำนักงานสิ่งแวดล้อม, 2566

จากข้อมูลสรุปจำนวนค่าเฉลี่ยผู้ใช้บริการสวนสาธารณะในสังกัดสวนสาธารณะทั้งปีต่อวันของสำนักงานสวนสาธารณะ ในปี 2564 ยังไม่เปิดทำการ ส่วนในปี 2565 มีค่าเฉลี่ยผู้ใช้บริการสวนในวันธรรมดา 1,708 คน/วัน และ วันหยุด/นักขัตฤกษ์ 4,850 คน/วัน และในปี 2565 มีค่าเฉลี่ยผู้ใช้บริการสวนในวันธรรมดา 1,518 คน/วัน และ วันหยุด/นักขัตฤกษ์ 1,828 คน/วัน สรุปได้ว่ามีผู้ใช้บริการสวนป่าเบญจกิติ ระยะที่ 2-3 มีแนวโน้มประมาณที่จะเพิ่มขึ้น สามารถดูข้อมูลเพิ่มเติมได้ในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 สรุปจำนวนค่าเฉลี่ยผู้ใช้บริการสวนสาธารณะในสังกัดส่วนสวนสาธารณะทั้งปีต่อวัน

	วันธรรมดา (คน)	วันหยุด/นักชัตฤกษ์ (คน)
ปี 2564	0	0
ปี 2565	1,708	4,850
ปี 2566 (ต.ค.65-ก.พ.66)	1,518	1,828

ที่มา สำนักงานสวนสาธารณะ

2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวข้องกับสวนสาธารณะ

2.2.1 ความหมายของสวนสาธารณะ

สวนสาธารณะ ไม่ปรากฏความหมายในพจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน ปรากฏเพียง คำว่า สวน หมายความว่า บริเวณที่ปลูกต้นไม้ไว้เป็นจำนวนมากซึ่งกันไว้เป็นขอบเขตเท่านั้น (สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, 2554) ซึ่งประกอบกับคำของภาษาไทยจะเห็นได้ว่าเป็นคำกล่าวทั่ว ๆ ไปเป็นสวนใดก็ให้มีคำอื่นประกอบหลัง เพื่อบอกให้ทราบถึงประเภทของสวนโดยเฉพาะ สำหรับคำว่า สาธารณะ หมายความว่า เพื่อประชาชน (สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, 2554) นำทั้งสองคำมาประสมรวมเป็นคำว่า สวนสาธารณะ จึงหมายความว่า สวนที่จัดไว้เพื่อประชาชน

สำหรับความหมายของสวนสาธารณะในลักษณะของคำจำกัดความ ตามหลักวิชาการและศาสตร์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสวนสาธารณะและการใช้ประโยชน์ โดยมีผู้ให้ความหมายและกำหนดนิยามที่แตกต่างกันออกไป ดังนี้

Arnold Wittick (1974) นักภูมิสถาปัตย์ ได้ให้ความหมายของสวนสาธารณะว่า หมายถึง พื้นที่เปิดโล่งที่มีการจัดภูมิทัศน์ (landscape) ให้เกิดความสวยงามเท่าที่จะทำได้เป็นที่สงบมรื่นตั้งใจให้เป็นที่พักผ่อนคลายความเมื่อยล้า เป็นที่พบปะพูดคุยสนทนาอย่างเจียบ ๆ ใช้เดินเที่ยวเล่นเป็นที่เพิ่มความสดชื่น และเป็นที่ตรึงตรองสร้างสรรค์ความคิด ภายในสวนสาธารณะประกอบด้วยต้นไม้มากมายหลายชนิด สนามหญ้า สระน้ำ น้ำพุรูปปั้น ที่พักผ่อน และลานอเนกประสงค์ฯฯ (ธนวุฒ นาชีวะ, 2561)

กิตติ วัฒนกุล (2534) กล่าวว่า สวนสาธารณะ หมายถึง สถานที่พักผ่อนหย่อนใจที่ประชาชนมาใช้ประโยชน์โดยเท่าเทียมกันในการพักผ่อนหย่อนใจ ผ่อนคลายให้หายตึงเครียดหลังจากที่ได้ปฏิบัติหน้าที่การงานแล้ว โดยอาจจะใช้สวนสาธารณะในตอนเช้ามีดก่อนทำงาน ตอนเย็นหรือตอนค่ำหลังเลิกงาน วันหยุดเสาร์อาทิตย์วันหยุดงานหรือวันที่ได้รับอนุญาตให้พักผ่อน (เจนณรงค์ สมพงษ์, 2559)

อดิพร พรหมทesar (2543) กล่าวว่า สวนสาธารณะ หมายถึง พื้นที่ที่จัดสร้างขึ้นโดยรัฐและท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนได้มาพักผ่อนหย่อนใจผ่อนคลายความเมื่อยล้าหรือความตึงเครียดที่เกิดจากภารกิจประจำวัน เช่น การเดินเล่น การพักผ่อน การอ่านหนังสือออกกำลังกาย เล่นกีฬา เป็นต้น โดยไม่คิดค่าตอบแทน และสามารถเข้าใช้บริการได้ตลอดเวลาที่เปิดทำการ ภายในบริเวณสวนจะมีการจัดและตกแต่งไว้อย่างสวยงาม พร้อมทั้งมีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ไว้บริการ (มลธิชา วงศ์พรมา, 2562)

จากความหมายของคำว่า สวนสาธารณะ ที่มีผู้ให้ความหมายและคำจำกัดความนี้เอง ผู้วิจัยจึงขอสรุปว่า สวนสาธารณะ หมายถึง สวนเปิดโล่งที่มีการจัดภูมิทัศน์สวยงามสงบร่มรื่นที่จัดให้เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ และที่ประกอบกิจกรรมต่าง ๆ เป็นพื้นที่นันทนาการไว้เพื่อประชาชนโดยไม่มีค่าใช้จ่ายมีรัฐเป็นเจ้าของและเป็นผู้ดูแลรักษาและเพื่อประโยชน์ในการสร้างเสริมสวัสดิภาพที่ดีทางสุขภาพอนามัยของประชาชนในประเทศ

2.2.2 ประเภทของสวนสาธารณะ

ประเภทสวนสาธารณะในกรุงเทพมหานคร มีการจัดทำกรจำแนกประเภทด้วยองค์กร 2 องค์กร คือ สำนักงานสวนสาธารณะ สำนักสิ่งแวดล้อม กรุงเทพมหานคร และจัดทำโดยสำนักผังเมือง ซึ่งเป็นทีมงานจาก คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยดำเนินการศึกษา โดยเมื่อมองถึงพื้นที่สีเขียวในกรุงเทพมหานคร ถึงว่ามีพื้นที่น้อยที่สุดในเอเชีย ข้อมูลจากผลสำรวจของ The Economist Intelligence Unit ที่ประเทศอังกฤษ พบว่ากรุงเทพมหานครมีพื้นที่สีเขียว 3 ตารางเมตรต่อประชากร 1 คน โดยเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่น ๆ ในอาเซียน เช่น สิงคโปร์ที่มีพื้นที่สีเขียวถึง 66 ตารางเมตรต่อประชากร 1 คน และกรุงกัวลาลัมเปอร์ประเทศ มาเลเซีย มีพื้นที่สีเขียว 44 ตารางเมตรต่อประชากร 1 คน ซึ่งค่ามาตรฐานของเมืองน่าอยู่ ปลอดภัยจากองค์การอนามัยโลกคือ ไม่ต่ำกว่า 10 ตารางเมตรต่อประชากร 1 คน โดยเหตุผลที่ทำให้กรุงเทพฯ มีพื้นที่สีเขียวอยู่นั้น เป็นเพราะว่ากฎหมายควบคุมอาคารไม่ให้ความสำคัญเรื่องสิ่งแวดล้อม การประหยัดพลังงานหรือการสร้างพื้นที่สีเขียว และเน้นที่ความปลอดภัย มั่นคงแข็งแรงและป้องกันเพลิงไหม้การลดภาวะโลกร้อนหรือเกาะเมืองร้อน (Urban Heat Island) ไม่เคยได้รับความสนใจ จนกระทั่งผลสำรวจของ The Economist ออกมาและพบว่าพื้นที่สีเขียวส่วนใหญ่กลายเป็นอาคารสิ่งก่อสร้าง พื้นที่สีเขียวแปลงใหญ่ ๆ ที่เหลือที่เป็นปอดของกรุงเทพฯ ก็กำลังจะกลายเป็นอาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ (สุริรัตน์ จำปาเงิน, 2559)

1) สำนักสิ่งแวดล้อม กรุงเทพมหานคร ได้จำแนกประเภทของสวนสาธารณะตามขนาดพื้นที่ ออกเป็น 7 ประเภท ดังนี้

ประเภทที่ 1 สวนหย่อมขนาดเล็ก มีขนาดพื้นที่ไม่เกิน 2 ไร่ รัศมีบริการเป็นวงรอบประมาณ 1 กิโลเมตร ระยะเดินใช้เวลา 5-10 นาที การกระจายตัวของสวนควรอยู่ในระยะเดินเท้ามีการเข้าถึงโดยสะดวกและไม่ต้องข้ามถนน อาจอยู่ระหว่างอาคารหรือกลุ่มอาคาร มีแนวทางการพัฒนาโดยอาศัยที่เว้นว่างขนาดเล็ก ที่ตั้งร้างเหมาะสำหรับย่านที่มีครอบครัวมาก ใช้เป็นที่สำหรับเด็กเล่น ออกกำลังกายและพักผ่อนของประชาชน

ประเภทที่ 2 สวนหมู่บ้าน มีขนาดพื้นที่มากกว่า 2 ไร่แต่ไม่เกิน 25 ไร่ รัศมีบริการให้บริการเป็นวงรอบประมาณ 1-3 กิโลเมตร เป็นสวนสำหรับประชาชนผู้อาศัยในละแวกนั้นๆ มีสิ่งอำนวยความสะดวกมากกว่าสวนหย่อมขนาดเล็ก

ประเภทที่ 3 สวนชุมชน มีพื้นที่มากกว่า 25 ไร่แต่ไม่เกิน 125 ไร่ รัศมีบริการเป็นวงรอบประมาณ 3-8 กิโลเมตร มีสิ่งอำนวยความสะดวกเพิ่มมากกว่า 2 สวนแรกและมีที่เล่นกีฬา มีพื้นที่สำหรับการพักผ่อนแบบเปลือยเปลีนกับสิ่งสวยงาม เช่น ไม้ดอกไม้ประดับ

ประเภทที่ 4 สวนระดับย่าน มีขนาดพื้นที่มากกว่า 125 ไร่แต่ไม่เกิน 500 ไร่ รัศมีบริการมากกว่า 8 กิโลเมตร มีการให้บริการผู้อยู่ใกล้มาด้วยการเดินผู้ที่อยู่ไกลเดินทางด้วยระบบขนส่งมวลชน รถยนต์ มีสิ่งอำนวยความสะดวกบางอย่างที่ไม่มีในสวน 1-3 ก่อนหน้าเช่น บริเวณปิกนิก ที่จอดรถ ลานอเนกประสงค์ บริเวณที่มีลักษณะเฉพาะเช่น สวนดอกไม้ขนาดใหญ่สระ เล่นเรือ จักรยาน บึงตกปลา ลำธาร เป็นต้น

ประเภทที่ 5 สวนระดับเมือง มีพื้นที่มากกว่า 500 ไร่ขึ้นไป รัศมีบริการเป็นวงรอบแก่คนทั้งเมืองและพื้นที่ใกล้เคียง ในเขตอิทธิพลของเมือง มีลานกว้างสำหรับการจัดงานประเพณี ผู้มาใช้บริการเดินทางมาจากทั่วกรุงเทพมหานครและใช้เวลาพักผ่อนนานกว่าครึ่งวัน มีกิจกรรมในสวนที่หลากหลายและเน้นหนักไปทางด้าน Active Recreation นอกเหนือจากกิจกรรมต่างๆ ที่มีอยู่ในสวนระดับ 1-4 เป็นกิจกรรมที่สนุกสนาน ตื่นเต้น ดึงดูดใจ

ประเภทที่ 6 สวนถนน แบ่งประเภทได้อีก 3 ประเภท

- สวนไหล่ทางหรือทางจักรยาน : เป็นแนวต้นไม้ที่เรามักจะเห็นกันตามข้างถนน
- สวนเกาะกลาง : สวนที่เกาะกลางถนน

- สวนทางแยก : สวนที่เกาะทางแยก มักมีพื้นที่เป็นทรงสามเหลี่ยม
ประเภทที่ 7 สวนเฉพาะทาง ไม่จำกัดขนาดเช่น สวนอนุสาวรีย์ลานอเนกประสงค์ สวนประวัติศาสตร์สวนวัฒนธรรม เช่น สวนอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ สวนหย่อมลานพลับพลามหาเจษฎาบดินทร์ ฯลฯ

2) คู่มือการจัดทำมาตรฐานด้านผังเมืองกรุงเทพมหานคร คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นำเสนอ “โครงการจัดทำมาตรฐานผังเมืองของกรุงเทพมหานคร” ต่อสำนักผังเมือง กรุงเทพมหานคร ปี 2552 โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับที่ 1 สวนระดับละแวกบ้าน ใช้เป็นสวนสำหรับพักผ่อนหย่อนใจลักษณะเพื่อความสงบ ผ่อนคลายขนาดพื้นที่คือ น้อยกว่า 0.5 ไร่ คน รัศมีการให้บริการ 300-500 เมตร (หรือเท่ากับระยะที่เด็กสามารถเดินได้คือ 5-10 นาที) อาจจะเป็นพื้นที่โล่งระหว่างอาคาร มีบางส่วนเป็นสนามเด็กเล่น และพื้นที่พืชปะของประชาชนทั่วไป

ระดับที่ 2 สวนหมู่บ้าน เป็นสวนสาธารณะที่มีกิจกรรมสำหรับประชากรทุกวัย เพื่อให้ทั้งเด็กและผู้ใหญ่สามารถใช้ร่วมกันได้ภายในพื้นที่เดียวกัน ขนาดพื้นที่คือ 0.5-2 ไร่ รัศมีการให้บริการคือ 1-2.5 กิโลเมตร หรือเดินทางไม่เกิน 30 นาทีสำหรับพื้นที่ที่มีประชากรหนาแน่นควรลดรัศมีการให้บริการให้น้อยลง เน้นบริการคนทุกเพศทุกวัย กิจกรรมที่เกิดขึ้นจะเกิดทั้งแบบการออกกำลังกาย และการพักผ่อน ประชาชนเข้าถึงด้วยการเดินเท้า หรือมีการควบคุมปริมาณรถยนต์ และที่จอดรถ

ระดับที่ 3 สวนระดับชุมชน มีพื้นที่ 2-20 ไร่ เป็นพื้นที่รองรับความต้องการพื้นที่นันทนาการของชุมชนที่กว้างกว่าสวนระดับหมู่บ้าน มีการจัดลักษณะทางภูมิสถาปัตยกรรมที่สวยงามและมีพื้นที่เปิดโล่งพื้นที่ 2 ใน 3 ของสวนประเภทนี้ควรจัดให้มีกิจกรรมอย่างชัดเจน เช่น กิจกรรมกีฬา สนามเด็กเล่น เป็นต้น

ระดับที่ 4 สวนระดับย่าน เป็นสวนสาธารณะสำหรับย่านมีขนาด 20 - 100 ไร่ ให้บริการทั้งผู้ที่เดินเท้าเข้าถึงและผู้ที่อยู่ในระยะไกล สามารถเข้าถึงได้ด้วยระบบขนส่งมวลชนสาธารณะ สวนประเภทนี้ คำนึงถึงความหนาแน่นของประชากรเป็นหลัก สวนสาธารณะประเภทนี้ควรมีพื้นที่ประกอบกิจกรรมหลากหลาย มีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น พื้นที่ปิกนิก ลานอเนกประสงค์ เป็นต้น

ระดับที่ 5 สวนระดับเมือง ขนาดพื้นที่ไม่น้อยกว่า 100 ไร่ ให้บริการครอบคลุมทั้งเมืองและพื้นที่ใกล้เคียง โดยเดินทางด้วยระบบขนส่งมวลชนสาธารณะไม่เกิน 1 ชั่วโมง การให้บริการส่วนใหญ่

ใช้เวลากว่าครึ่งวัน มีกิจกรรมที่หลากหลาย ดึงดูดความสนใจ มีลานสามารถจัดกิจกรรมทางสังคมของชุมชนได้

2.2.3 การออกแบบสวนสาธารณะ

สวนสาธารณะ คือ พื้นที่ที่จัดไว้เพื่อประชาชนได้มารวมตัวกันและทำกิจกรรมร่วมกัน ทำให้ต้องมีการจัดการและวางแผนพื้นที่ให้มีความสอดคล้องกับพฤติกรรมของผู้ใช้บริการทั้งด้านการแบ่งส่วนภายในพื้นที่ การเข้าถึงที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย ความพอเพียงของอุปกรณ์และสถานที่ที่สามารถรองรับจำนวนประชากรที่จะเข้ามาใช้บริการภายในพื้นที่สวนสาธารณะได้พร้อมทั้งลักษณะกิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในพื้นที่ (นิลกุล คล่องเวสสะ, 2548) การออกแบบสวนสาธารณะต้องคำนึงถึงการใช้งานที่สามารถใช้งานได้ทุกเพศ ทุกวัย เพื่อให้ตอบสนองความต้องการเข้าใช้พื้นที่ของผู้เข้าใช้บริการ รวมไปถึงความสวยงามและความปลอดภัยภายในพื้นที่ซึ่ง (กรมโยธาธิการและผังเมือง, 2546) ได้กำหนดองค์ประกอบของสวนสาธารณะว่าควรมีองค์ประกอบพื้นฐานภายในพื้นที่ ดังนี้

- 1) ทางเดิน มีการกำหนดเส้นทางเดินภายในสวนอย่างชัดเจน โดยแยกพื้นที่กับเส้นทางรถยนต์ที่เข้าถึงสวน แต่ทางเดินอาจสัมพันธ์กับทางจักรยานภายในสวนได้
- 2) สนามหญ้า สวนหย่อม เพื่อเป็นสถานที่นั่งพักผ่อนหย่อนใจเพื่อความผ่อนคลาย และมีอากาศที่ถ่ายเทสะดวก
- 3) ลานกีฬาหรือพื้นที่ออกกำลังกาย ควรจัดสร้างไว้ในที่ร่มหรือพื้นที่กลางแจ้ง
- 4) ม้านั่งหรือที่นั่งพักผ่อน ควรจัดไว้เป็นจุด ๆ ใต้ต้นไม้ใหญ่ เพื่อพักผ่อนและพักเหนื่อยจากการออกกำลังกาย หรือไว้ให้ผู้เข้าใช้บริการนั่งพูดคุย
- 5) สระน้ำหรือทางน้ำไหล หรือสิ่งก่อสร้างอื่น ๆ ที่มีน้ำเป็นองค์ประกอบ เช่น น้ำพุ น้ำตกจำลอง บ่อน้ำขนาดเล็กปลูกพืชน้ำ เป็นต้น เป็นการสร้างบรรยากาศความชุ่มชื้นและความเย็นสบาย
- 6) อาคารอเนกประสงค์ เพื่อเป็นที่พบปะ และแจ้งข่าวสารแก่ผู้ใช้บริการ
- 7) สัญลักษณ์และเครื่องหมายแสดงทิศทาง ควรสร้างไว้ให้เด่นชัดและสังเกตเห็นได้ง่าย
- 8) ห้องน้ำ เพื่อให้บริการแก่ประชาชน พึงรักษาความสะอาดให้ถูกสุขอนามัย
- 9) จุดขายเครื่องดื่ม

10) ไฟฟ้า ควรมีแสงสว่างที่พอเพียง เพื่อความสะดวกและปลอดภัยในเวลาช่วงเข้ามิด และ ช่วงค่ำ

11) ที่จอดรถ เพื่อรองรับประชาชนที่ขับรถส่วนตัวเข้าใช้ในพื้นที่

12) แหล่งน้ำสำหรับบำรุงรักษาต้นไม้ โดยอาจใช้ประโยชน์จากสระน้ำ หรือทางน้ำไหล ภายในสวนก็ได้

13) ป้อมยามหรือจุดตรวจ เพื่อดูแลรักษาความปลอดภัย

องค์ประกอบพื้นฐานที่สามารถที่ดึงดูดความสนใจในการเข้าทำกิจกรรมและก่อให้เกิด กิจกรรมที่หลากหลายภายในพื้นที่ ได้แก่

1) การเข้าถึงและการเชื่อมต่อ (Access and linkages) การออกแบบพื้นที่ควรคำนึงถึงการ เข้าถึงและมีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกับบริบทโดยรอบ โดยที่ประชาชนสามารถเข้าถึงพื้นที่ได้ อย่างสะดวกสบาย ไม่ว่าจะเดินทางมาด้วยการเดินเท้าหรือระบบขนส่งสาธารณะ นอกจากนั้นภายใน สวนสาธารณะควรเป็นพื้นที่ที่สามารถมองเห็นได้ง่าย มีการเชื่อมกับพื้นที่ภายในและภายนอกซึ่งจะ เป็นแรงจูงใจให้ประชาชนเข้ามาใช้พื้นที่ เช่น การเดินไปในถนนที่รอบข้างเป็นร้านค้าจะสร้าง บรรยากาศที่ดีและกระตุ้นความสนใจมากกว่าการเดินบริเวณพื้นที่โล่ง

2) ความรู้สึกสบายและภาพลักษณ์ (Comfort and Image) สวนสาธารณะที่สามารถดึงดูด การเข้าใช้งาน คือ สัดส่วนของพื้นที่การออกแบบพื้นที่ การจัดวางตำแหน่งและการแบ่งพื้นที่ใช้งานที่ เหมาะสม รวมไปถึงความสะอาดความปลอดภัย และมีความกลมกลืนกับบริบทของพื้นที่โดยรอบ

3) การใช้งานและการจัดกิจกรรม (Uses and activities) สวนสาธารณะที่ดีควรมี ความสามารถในการรองรับการใช้งานภายในพื้นที่ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ เช่น ขนาดพื้นที่ที่ เหมาะสม การจัดการพื้นที่ไม่ให้เกิดความแออัดในพื้นที่มากเกินไป กิจกรรมสามารถตอบสนอง ผู้ใช้งานสวนสาธารณะได้ เป็นต้น และสวนสาธารณะต้องคำนึงถึงความเหมาะสมของพื้นที่ต่อกลุ่ม ผู้ใช้งานที่สามารถรองรับการใช้งานและการจัดกิจกรรมของทุกเพศทุกวัย

4) การเข้าสังคม (Sociability) สวนสาธารณะเป็นพื้นที่ที่ทำให้กลุ่มผู้ใช้งานได้เข้ามาพบปะ พุดคุยทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน เพื่อให้ผู้ใช้งานรู้สึกสบายเมื่อได้พบปะกับคนกลุ่มใหม่ ๆ ซึ่งจะเป็น การเพิ่มโอกาสในการเรียนรู้และสร้างความเข้าใจระหว่างกลุ่มคน

จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่า ลักษณะของสวนสาธารณะที่ดีควรมีการคำนึงถึงการใช้งานของผู้ใช้บริการสวนสาธารณะ มีแบ่งสัดส่วนพื้นที่อย่างชัดเจน กิจกรรมที่เกิดภายในพื้นที่ควรมีความสอดคล้องกับพฤติกรรมของกลุ่มผู้ใช้งาน และสามารถตอบสนองความต้องการได้ทุกเพศทุกวัย การเข้าถึงพื้นที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย มีความปลอดภัย อีกทั้ง สวนสาธารณะต้องมีการจัดการและการบริการขั้นพื้นฐานแก่ผู้ใช้งานสวนสาธารณะ เพื่อให้เกิดความสะดวกสบายและเพียงพอและรู้สึกอบอุ่นเมื่อได้เข้ามาใช้บริการในพื้นที่ พร้อมทั้งสถานที่ที่สามารถเป็นตัวเชื่อมโยงกิจกรรมให้คนภายในชุมชนได้ทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นอีกด้วย (สุรรัตน์ จำปาเงิน, 2559)

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้บริการสวนสาธารณะ

ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดพฤติกรรมของคนที่แตกต่างกันสามารถจำแนกได้เป็นด้านต่าง ๆ คือ ปัจจัยด้านสรีรวิทยา ปัจจัยด้านบุคลิกภาพ ปัจจัยด้านสังคมและปัจจัยด้านวัฒนธรรม โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ (วิมลสิทธิ์ หรยางกูร และคณะ, 2554)

1) ปัจจัยด้านสรีรวิทยา (Physiological factors) เกี่ยวข้องกับความต้องการพื้นฐานทางชีวภาพของมนุษย์ ที่ส่งผลต่อการรู้สึกต่าง ๆ เช่น หิวหรือง่วงนอน เป็นต้น ระบบทางสรีระของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับระบบประสาทสัมผัสต่าง ๆ และระบบประสาทส่วนกลาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งส่วนของระบบสมอง ที่มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งทั้งต่อพฤติกรรมภายใน (Covert behavior) และ พฤติกรรมภายนอก (Overt behavior)

2) ปัจจัยด้านบุคลิกภาพ (Personality factors) ลักษณะเฉพาะของบุคคล บางส่วนเกิดจากการเรียนรู้บางส่วนมีมาตั้งแต่เกิด บุคคลมักมีแรงจูงใจในระดับที่แตกต่างกัน แรงจูงใจเป็นสิ่งผลักดันให้เกิดพฤติกรรมในลักษณะเฉพาะตัว อาทิอาชีพ อุปนิสัยต่าง ๆ เป็นต้น นอกจากนี้บุคคลยังมีความโน้มเอียงทางจิตต่อสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน เช่น เป็นบุคคลที่ชื่นชอบธรรมชาติมาก มักเลือกอยู่อาศัยใกล้ชิดกับธรรมชาติให้มากที่สุด เป็นต้น

3) ปัจจัยด้านสังคม (Social factor) เกี่ยวข้องโดยตรงกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่รวมกันเป็นกลุ่ม มีการจัดระเบียบการอยู่ร่วมกันเป็นโครงสร้างสังคม และบุคคลมีหน้าที่ตามสถานภาพทางสังคม (Social status) พฤติกรรมของบุคคลจึงขึ้นอยู่กับสถานภาพของบุคคลเป็นสำคัญ แต่ทั้งนี้ยังต้องมีความสอดคล้องกันกับบทบาททางสังคมที่กำหนดไว้ตามความเหมาะสมอีกด้วย ซึ่งปัจจัยเหล่านี้อาศัยปัจจัยทางสภาพแวดล้อมกายภาพในการแสดงออกถึงสถานภาพและบทบาทที่แตกต่างกัน

4) ปัจจัยด้านวัฒนธรรม (Cultural factor) แบบแผนในการดำเนินชีวิต ศาสนาและความเชื่อต่าง ๆ ตลอดจนโลกทัศน์เป็นอีกส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมที่กำหนดลักษณะเฉพาะของแบบแผนในการดำรงชีวิต และมักสะท้อนให้เห็นในสภาพแวดล้อมกายภาพ มนุษย์สัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมกายภาพตามแบบแผนทางวัฒนธรรมวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้เป็นส่วนหนึ่งของประสบการณ์ของบุคคลในสังคม ประสบการณ์นี้ย่อมมีอิทธิพลต่อพฤติกรรม นอกจากนี้กลุ่มสังคมต่าง ๆ อาจมีระดับความก้าวหน้าทางการพัฒนาวัฒนธรรมที่แตกต่างกันย่อมส่งผลให้พฤติกรรมมีความแตกต่างกันไปด้วย

ปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้สภาพแวดล้อมกายภาพ ได้แก่ กระบวนการรับรู้ (Perception) เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการทางพฤติกรรมภายใน (Covert behavior) โดยกระบวนการรับรู้เป็นกระบวนการที่รับรู้ข่าวสารจากสภาพแวดล้อมโดยผ่านทางระบบประสาท สัมผัสกระบวนการนี้จึงรวมการรู้สึก (Sensation) ที่นำไปสู่การเกิดการรับรู้ สิ่งที่ได้รับเข้ามา (Percept) จะผ่านกระบวนการตีความหรือการทำความเข้าใจจากประสบการณ์ที่มีมาก่อน (Apperception) การตีความนี้จึงเกี่ยวข้องกับข่าวสารต่าง ๆ ที่สะสมมาแต่อดีตโดยปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้สภาพแวดล้อมกายภาพมีรายละเอียดจำแนกตามการคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ (วิมลสิทธิ์ หรยางกูร และคณะ, 2554)

- 1) สภาพแวดล้อมกายภาพในฐานะแหล่งข่าวสารในการรับรู้
- 2) ประสบการณ์ในอดีตของบุคคลที่รับรู้
- 3) ความใส่ใจและการให้คุณค่าของแต่ละบุคคล

พฤติกรรมการใช้งานพื้นที่สวนสาธารณะ ผู้เข้าใช้บริการงานสวนสาธารณะมีการเข้าใช้งานและทำกิจกรรมที่หลากหลาย โดยกลุ่มวัยที่ต่างกันมีช่วงเวลาและชนิดกิจกรรมที่ต่างกันด้วย มีการใช้พื้นที่กิจกรรมชนิดเดียวกันเป็นประจำ และปัจจัยทางด้านกายภาพที่ส่งผลต่อการเข้าใช้งานพื้นที่ ได้แก่ ลักษณะของพื้นที่ การเป็นพื้นที่ที่กว้าง พื้นที่ที่มีร่มเงา ลักษณะพื้นผิว ความสมบูรณ์ของอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก (ภควดี ศรีอ่อน, 2555) มีความสอดคล้องกับพฤติกรรมของผู้ใช้ ซึ่งผู้ใช้มีสิทธิ์ในการควบคุมผ่านการมีส่วนร่วมต่อการใช้งาน การวางผังสะท้อนให้เห็นถึงความต้องการที่แตกต่างกันของคุณภาพของสถานที่และแสดงถึงวิสัยทัศน์ (ณ-ณรี แก่นทอง, 2562)

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมในการเข้าใช้สวนสาธารณะ ได้แก่ ความปลอดภัยสภาพแวดล้อม ด้านบรรยากาศ สภาพแวดล้อมด้านสังคม การเดินทางและการเข้าถึงพื้นที่ กิจกรรมที่เกิดขึ้น ความน่าสนใจภายในพื้นที่ รายละเอียดดังนี้

1) ความปลอดภัยภายในพื้นที่ เมื่อสวนสาธารณะมีการดูแลและจัดการที่ดีจะมีความปลอดภัยต่อผู้ใช้งานจะส่งผลให้มีผู้ใช้งานเข้ามาทำกิจกรรมภายในพื้นที่ เพราะเกิดความสบายใจและเกิดความปลอดภัยการดูแลและการจัดการสวนสาธารณะให้เกิดความปลอดภัยสามารถทำได้โดย ดูแล และตรวจตราเรื่องระบบส่องสว่างภายในพื้นที่ ให้มีแสงสว่างทั่วถึงเพื่อลดการมีจุดอับที่จะก่อให้เกิดอาชญากรรมและจัดระบบการดูแลรักษาความปลอดภัย พร้อมทั้งจัดการไม่ให้ภายในสวนสาธารณะมีจุดที่ลึบสายตาคน และมีการเข้าถึงได้ง่ายทั้งการเดินทางและระบบขนส่งสาธารณะ ซึ่งการจัดการดูแลความปลอดภัยที่ดีก็จะส่งผลให้มีความปลอดภัยทั้งทางด้านร่างกาย และเกิดความสบายใจของผู้ใช้งานอีกด้วย

2) สภาพแวดล้อมด้านบรรยากาศ สภาพบรรยากาศของสวนสาธารณะมีผลต่อพฤติกรรมในการเข้าใช้พื้นที่ซึ่งกิจกรรมต่างๆ ควรมีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่โดยรอบเพื่อให้เกิดความเหมาะสมของการเข้าทำกิจกรรม ไม่ว่าจะเป็น การออกกำลังกาย ควรมีพื้นที่ที่อากาศถ่ายเทปราศจากฝุ่น และปราศจากภาพที่ไม่พึงประสงค์ เป็นต้น สวนสาธารณะควรมีบรรยากาศที่ดีมีต้นไม้ใหญ่คอยให้ร่มเงา มีแหล่งน้ำ เช่น บ่อน้ำ หรือน้ำพุ เพื่อให้ผู้เข้าใช้บริการได้สัมผัสกับธรรมชาติและความรู้สึกสบาย

3) สภาพแวดล้อมด้านสังคม ความต้องการในการเข้าใช้พื้นที่ เนื่องจากผู้ให้บริการส่วนใหญ่มีความต้องการในการเข้ามาทำกิจกรรม พักผ่อนหย่อนใจ ออกกำลังกาย และพบปะพูดคุย ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มเพื่อนหรือคนในครอบครัว รวมถึงการทำกิจกรรมนันทนาการที่ทางสวนสาธารณะได้มีการจัดกิจกรรมไว้เพื่อรองรับประชาชน ตัวอย่างเช่น การเต้นออกกำลังกายประกอบเพลง หรือสนามกีฬา สนามเด็กเล่นซึ่งเป็นสิ่งกระตุ้นพฤติกรรมและความต้องการในการเข้าใช้พื้นที่ในการเข้าร่วมทำกิจกรรมและยังส่งผลให้ผู้ให้บริการได้พบปะพูดคุยกับบุคคลใหม่ ๆ ที่เข้ามาใช้สวนสาธารณะด้วย

4) การเดินทางและการเข้าถึงพื้นที่ การเข้าถึงสวนสาธารณะที่ยาก ส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้ใช้บริการเป็นอย่างมาก เนื่องจากการเข้าถึงที่ยากก่อให้เกิดอุปสรรคในการเดินทาง ความสะดวกสบายรวมถึงบรรยากาศ และส่งผลกระทบต่อช่วงวัยของผู้ใช้บริการที่มีผลต่อระยะเวลาการเดินทางไกลดังนั้น การเข้าถึงสวนสาธารณะควรมีระยะเวลาเข้าถึงได้ง่าย สะดวก ปลอดภัย และมี

สภาพแวดล้อมที่สร้างบรรยากาศต่อผู้เข้าใช้ได้อย่างดี ซึ่งมาตรฐานการให้บริการของสวนสาธารณะมีรัศมีการให้บริการในระยะ 400 – 800 เมตร โดยใช้เวลาในการเข้าถึงด้วยการเดินเท้าด้วยระยะเวลา 5 – 10 นาที

5) กิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในพื้นที่ การเข้าใช้บริการสวนสาธารณะซึ่งเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจและเพื่อคลายความเครียด ความต้องการในการเข้าทำกิจกรรมภายในพื้นที่จึงมีความแตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคล ซึ่งในปัจจุบันลักษณะการทำกิจกรรมและการใช้ชีวิตของประชากรมีการเปลี่ยนไปตามยุคสมัย ทำให้การบริหาร การจัดการ และการออกแบบสวน ควรคำนึงถึงความต้องการในการเข้าใช้พื้นที่ และควรมีกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อตอบสนองความต้องการของบุคคลในทุกช่วงวัย และกิจกรรมต่าง ๆ ก็สามารถเป็นสิ่งดึงดูดและสร้างบรรยากาศที่ดีต่อพื้นที่สวนสาธารณะอีกด้วย

6) ความน่าสนใจภายในพื้นที่ นอกจากกิจกรรมที่เกิดขึ้นที่สามารถดึงดูดผู้เข้าใช้บริการแล้ว บรรยากาศและรูปแบบของสวนสาธารณะยังคงมีผลต่อการดึงดูดในการเข้าใช้พื้นที่ได้ ซึ่งสวนที่มีการตกแต่งที่สวยงามด้วยดอกไม้ และมีร่มเงาให้มีความเหมาะสมแก่การพักผ่อนและทำให้ผู้ใช้บริการรู้สึกสบาย สดชื่น ทำให้ผู้ใช้สวนสาธารณะอยากกลับมาใช้บริการอีกทั้งนี้ สวนสาธารณะควรจะมีการประชาสัมพันธ์ถึงกิจกรรมต่าง ๆ ภายในพื้นที่เพื่อสร้างความน่าสนใจให้แก่สวนสาธารณะและเป็นการดึงดูดให้มีผู้เข้าบริการมากยิ่งขึ้น

2.3.1 ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกทำกิจกรรมนันทนาการ

ปัจจัยในการเลือกทำกิจกรรมนันทนาการและการพักผ่อนหย่อนใจในพื้นที่สวนสาธารณะนั้นสามารถสรุปปัจจัยได้ดังนี้ (นิลบล คล่องเวสสะ, 2548)

1) วัยของผู้ใช้บริการ

- วัยเด็ก เป็นวัยที่มีอายุไม่เกิน 12 ปี สำหรับวัยนี้จะมีการพัฒนาของร่างกายที่รวดเร็ว เพราะอยู่ในช่วงที่ร่างกายมีการเจริญเติบโตแต่ก็มีข้อจำกัดทางด้านร่างกายอยู่เพราะฉะนั้นในวัยนี้ควรเป็นกิจกรรมที่มีลักษณะที่เบา ๆ ง่าย ๆ เน้นความสนุกสนาน เพื่อให้เด็กเกิดความสนุกสนานและเกิดความเชื่อมั่นในการเจอกับสิ่งต่าง ๆ รอบตัว

- วัยรุ่น เป็นวัยที่มีความเป็นตัวของตัวเองสูง และเริ่มมีกลุ่มเพื่อนในวัยเดียวกัน ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันจะเลือกการเข้าทำกิจกรรมในสถานที่ที่เข้าถึงได้สะดวกสามารถเข้าถึงพื้นที่ได้ด้วยการเดินทาง เพื่อการนัดพบกับกลุ่มเพื่อนในการทำกิจกรรม

- วัยทำงาน วัยที่ถูกด้วยช่วงวันและเวลา การใช้ชีวิตมีการวางแผนและเป็นระบบมากยิ่งขึ้น ในการเลือกทำกิจกรรมนั้นหนทางการต่าง ๆ นั้น ก็จะขึ้นอยู่กับความสะดวกและเวลาว่างของแต่ละบุคคล

- วัยสูงอายุ วัยที่มีอายุ 60 ปี ขึ้นไป ร่างกายมีความเสื่อมถอยและสมรรถภาพการทำงานก็จะลดลง ดังนั้นการทำกิจกรรมต่าง ๆ จึงต้องการความปลอดภัยสูงและพื้นที่ในการทำกิจกรรมก็จะเป็นพื้นที่ที่ใกล้เคียงกับที่พักอาศัย

2) เพศของผู้ใช้บริการ การเข้าใช้สวนสาธารณะด้านความแตกต่างเรื่องเพศ พบว่า เพศชายมีการใช้งานสวนสาธารณะมากกว่าเพศหญิง โดยเพศหญิงจะเข้าทำกิจกรรมในลักษณะของการพบปะพูดคุยกับกลุ่มเพื่อนมากกว่าการออกกำลังกาย

3) กลุ่มผู้เข้าใช้บริการ การทำกิจกรรมของพื้นที่สวนสาธารณะ จะมีความหลากหลายกลุ่มคน ช่วงวัย และประเภทของกิจกรรม ซึ่งการเข้าใช้งานจะเป็นการเข้าใช้งานในลักษณะที่เป็นพื้นที่เฉพาะของตนเอง แต่การเข้าพื้นที่ที่ผู้เข้าใช้บริการมักเข้าทำกิจกรรมร่วมกันกับผู้ให้บริการท่านอื่น ๆ ที่มีความชอบในลักษณะกิจกรรมเดียวกัน

4) กระแสนิยม ปัจจุบันการดำเนินชีวิตและกระแสนิยมได้เปลี่ยนไปตามยุคสมัยดังนั้นการออกแบบควรจะต้องมีการคำนึงกระแสนิยมของการใช้งานช่วงเวลาดังกล่าว

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สิ่งดึงดูดใจต่อพฤติกรรมการใช้พื้นที่สวนสาธารณะกรณีศึกษา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี (ณ-ณรี แก่นทอง, 2562)

การออกแบบพื้นที่สวนสาธารณะที่เหมาะสมจะต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกันกับพฤติกรรมของผู้ใช้งานเป็นสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับการออกแบบองค์ประกอบทางกายภาพที่เสริมสร้างให้ผู้ใช้งานมีสุขภาพจิตที่ดีตามวัตถุประสงค์หลักของการจัดสรรพื้นที่สวนสาธารณะ การออกแบบสวนสาธารณะจึงควรให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับการออกแบบองค์ประกอบกายภาพด้านพื้นที่สีเขียว แหล่งน้ำต่าง ๆ ตลอดจนองค์ประกอบที่ช่วยในการสร้างความสวยงามเป็นเอกลักษณ์ในพื้นที่ เนื่องจากผลการศึกษาพบว่า องค์ประกอบทางกายภาพในหมวดหมู่ไม้พุ่ม ไม้ประดับต้นไม้ใหญ่ และ

ประติมากรรมต่าง ๆ เป็นองค์ประกอบที่มีผลต่อการรับรู้เชิงบวกของผู้ใช้งานมากที่สุด และเพื่อให้พื้นที่สวนสาธารณะนั้น ๆ บรรลุเป้าหมายของการใช้งานพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การออกแบบและปรับปรุงพื้นที่จึงควรมุ่งเน้นไปที่การบริหารจัดการพื้นที่ซึ่งเอื้อต่อการดูแลรักษาทั้งในแง่ของความสะดวกและด้านความสมบูรณ์คงทนต่อการใช้งาน เนื่องจากผลการศึกษาจากงานวิจัยนี้ พบว่าภาพถ่ายที่พบจากการสำรวจด้วยวิธีการ CEMs ที่แสดงถึงองค์ประกอบทางกายภาพที่มีผลต่อการรับรู้เชิงลบของผู้ใช้งานภายในพื้นที่ส่วนใหญ่ มีลักษณะร่วมกันคือประกอบด้วยพื้นที่ที่ชำรุดทรุดโทรม ขาดการดูแลรักษา และมีขยะหรือสิ่งสกปรกภายในพื้นที่ ดังนั้น การออกแบบพื้นที่สาธารณะโดยคำนึงถึงการบริหารจัดการที่ดีตั้งแต่แรกเริ่มจะช่วยให้สามารถป้องกันการเกิดพื้นที่ที่ส่งผลต่อการรับรู้เชิงลบต่อผู้ใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 3

การออกแบบการวิจัย

การศึกษาเรื่องพฤติกรรมการใช้บริการสวนสาธารณะของคนกรุงเทพฯ กรณีศึกษาสวนเบญจกิติ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้การสำรวจและเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยกำหนดกรอบวิธีวิจัยเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา โดยมีลำดับขั้นตอนในการวิจัยและระเบียบวิธีดังต่อไปนี้

3.1 รูปแบบการวิจัย

การวิจัยพฤติกรรมการใช้บริการสวนสาธารณะ กรณีศึกษาสวนเบญจกิติ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยการเปรียบเทียบคุณลักษณะผู้ใช้สวนสาธารณะ พฤติกรรมการเดินทาง และพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะของผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติ ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้ใช้สวนสาธารณะและพฤติกรรมการเดินทางมาใช้สวนสาธารณะกับพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะ และวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สวนสาธารณะซึ่งการวิเคราะห์ดังกล่าวจำเป็นต้องใช้ข้อมูลที่มาจากผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติจึงต้องทำการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามเป็นหลัก

3.2 การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากมีคนจำนวนมากมาใช้สวนเบญจกิติและไม่มีข้อมูลจำนวนผู้ใช้สวนเบญจกิติรายวันที่ชัดเจน มีเพียงข้อมูลจาก Activethai.org (2022) จัดทำขึ้นเพื่อเป็นฐานข้อมูลออนไลน์และพื้นที่จัดการความรู้ เป็นส่วนหนึ่งของการเผยแพร่ผลการศึกษาวิจัยของเครือข่ายนักวิจัยด้านการส่งเสริมกิจกรรมทางกาย ผ่านความร่วมมือของสำนักส่งเสริมวิถีชีวิตสุขภาวะ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) โดยในปี 2565 สวนเบญจกิติได้เปิดให้บริการเป็นปกติตลอดทั้งปี มีค่าเฉลี่ยผู้ใช้บริการสวนในวันธรรมดา 4,322 คน/วัน และ วันหยุด/นักชัตฤกษ์ 6,798 คน/วัน การคำนวณจำนวนตัวอย่างและวิธีการสุ่มจึงต้องใช้วิธีการดังต่อไปนี้

3.2.1 ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากในวิจัยนี้ไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน จึงคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการหาขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของ Cochran (1977) โดยมีสูตรคือ

$$n = \frac{Z^2}{4e^2}$$

เมื่อ n = ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ

e = ระดับความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมให้เกิดขึ้นได้

Z = ค่า Z ที่ระดับความเชื่อมั่นหรือระดับนัยสำคัญ

ถ้าระดับความเชื่อมั่น 95 % หรือระดับนัยสำคัญ 0.05 มีค่า $Z = 1.96$

ถ้าระดับความเชื่อมั่น 99 % หรือระดับนัยสำคัญ 0.01 มีค่า $Z = 2.58$

การคำนวณ คือ ถ้าต้องการขนาดตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นได้ 5 % ขนาดของประชากรที่ต้องการเท่ากับ

$$n = \frac{(1.96)^2}{4(0.05)^2}$$

$$n = \frac{3.8416}{0.01}$$

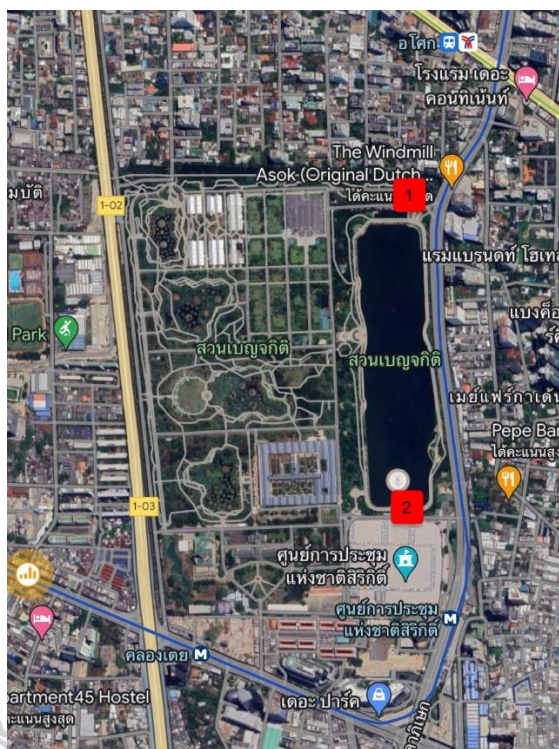
$$n = 384.16$$

ผลการคำนวณระบุว่าต้องสุ่มตัวอย่างอย่างน้อย 385 คน ซึ่งเป็นจำนวนที่สอดคล้องกับงานวิจัยสวนสาธารณะโดยทั่วไป โดยในการลงพื้นที่เก็บข้อมูลจริงได้ข้อมูลมาทั้งสิ้น 403 ตัวอย่างและคัดข้อมูลที่สมบูรณ์ออกคงเหลือสุทธิ 400 ชุดข้อมูล

3.2.2 การสุ่มตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่างในงานวิจัยครั้งนี้ทำโดยวิธีการสุ่มอย่างเป็นระบบด้วยการกำหนดระบบการสุ่มคือ เลือกสุ่มตัวอย่างจากผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติในช่วง 8 – 25 กุมภาพันธ์ 2567 โดยการแบ่งจุดรอคนที่เดินผ่านเป็น 2 จุด ตามภาพที่ 9 ได้กำหนดวันและช่วงเวลาในการเก็บกลุ่มตัวอย่าง โดยคำนึงถึงวันที่ไปใช้และช่วงเวลาที่ใช้เป็นเกณฑ์สำคัญในการกำหนด เนื่องจากวันและช่วงเวลาต่าง ๆ จะสะท้อนถึงความแตกต่างของกลุ่มของผู้ใช้บริการที่เข้ามาในพื้นที่ โดยมีการกำหนดการเก็บข้อมูลเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นตัวแทนของผู้ใช้งานสวนเบญจกิติเป็นจำนวน 400 คน โดยแบ่งเป็นวันธรรมดา

(พฤษภาคม ศุกร์) และวันหยุด (เสาร์-อาทิตย์) ในการเก็บข้อมูลในแต่ละกำหนดจำนวน 25 ชุด/วัน เป็นช่วงเช้า (07.00–13.00 น.) และช่วงเย็น (16.00–21.00 น.)

ภาพที่ 9 ตำแหน่งการแบ่งจุดรถคนที่เดินผ่านเป็น 2 จุด

3.3 วิธีดำเนินการวิจัย

3.3.1 การศึกษาทบทวนวรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาทฤษฎีและแนวคิดด้านการออกแบบสวนสาธารณะที่เหมาะสมกับพฤติกรรมการใช้บริการสวนสาธารณะของคนเมือง โดยการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างกรอบแนวคิดวิจัย และการตั้งสมมติฐาน

3.3.2 การออกแบบการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาพฤติกรรมการใช้บริการสวนสาธารณะ โดยรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ จากแบบสอบถามและวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมของผู้ใช้บริการสวนสาธารณะกับพื้นที่ที่ศึกษา ในลักษณะต่าง ๆ กันที่มีนัยสำคัญเกี่ยวกับการใช้บริการสวนสาธารณะ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัยเป็นหลัก

3.3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลทุติยภูมิได้รวบรวมข้อมูลทฤษฎีและงานวิจัย เกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้บริการสวนสาธารณะ และรูปแบบของสวนสาธารณะ ส่วนข้อมูลด้านปฐมภูมิใช้เครื่องมือการวิจัย คือแบบสอบถามประกอบไปด้วย 3 ส่วน ได้แก่ ข้อมูลส่วนตัวผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อมูลการใช้บริการสวนสาธารณะ และปัจจัยที่มีผลต่อการใช้บริการสวนสาธารณะแบบส่วนตัวอย่างแบบเจาะจง โดยใช้แบบสอบถามออนไลน์เพื่อความสะดวกและง่ายต่อการสอบถาม นอกจากนี้ยังรวบรวมข้อมูลของหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้องกับสวนสาธารณะอีกด้วย

3.3.4 การวิเคราะห์และสรุปผลการวิจัย

ข้อมูลด้านการออกแบบ สถิติ และพฤติกรรมการใช้บริการสวนสาธารณะ เพื่อวิเคราะห์ความต้องการของผู้มาใช้บริการ ส่วนข้อมูลจากแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ วิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา เพื่อวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง และวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน เพื่อศึกษาหาความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ แล้วนำผลลัพธ์จากการวิเคราะห์สรุปเป็นผลการวิจัย

3.4 การเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ใช้ในการสำรวจ เป็นรูปแบบคำถามปลายเปิดและปลายปิด โดยใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย เพื่อความไม่สับสนและสามารถตอบได้ด้วยตนเอง ทั้งนี้แบบสอบถามจำนวนทั้งหมด 32 ข้อ ได้แบ่งเป็น 3 ส่วน สามารถแยกข้อมูลและตัวแปรได้ตามตารางที่ 9 ดังนี้

- 1) ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีคำถามจำนวน 7 ข้อ ประกอบไปด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และ รูปแบบที่อยู่อาศัย
- 2) ข้อมูลการใช้บริการสวนสาธารณะ มีคำถามจำนวน 13 ข้อ ประกอบไปด้วย การมาใช้สวนสาธารณะกับใคร ความถี่ ระยะเวลา วันที่ เวลา การเดินทาง ค่าใช้จ่าย กิจกรรม ในการใช้บริการสวนสาธารณะ
- 3) ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อการใช้บริการสวนสาธารณะ มีคำถามจำนวน 12 ข้อ ประกอบไปด้วย ระยะทาง ความสะดวก ระยะเวลา ความปลอดภัย ขนาดพื้นที่ บรรยากาศ ความสะอาด กิจกรรม สิ่งอำนวยความสะดวก การออกแบบ ในสวนสาธารณะ

งานวิจัยใช้การสร้างแบบสอบถามใน Google form โดยผู้ที่สามารถเข้าถึงได้มีแค่ผู้วิจัยเท่านั้น เพื่อรักษาจริยธรรมในการวิจัย ใช้เวลาเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามไม่เกิน 5 – 6 เดือนจนครบจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 400 ชุด

ตารางที่ 9 ตัวแปรในการศึกษาและตัวชี้วัดในการเก็บข้อมูล

ปัจจัย	ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการใช้บริการ สวนสาธารณะ	ตัวชี้วัด
โครงการสร้างเมือง ทางกายภาพ	รูปแบบที่อยู่อาศัยของท่าน	บ้านเดี่ยว/ทาวเฮ้าส์/คอนโดมิเนียม/ อาคารพาณิชย์
	ระยะทางระหว่างที่อยู่อาศัยกับ สวนสาธารณะ	ระยะทาง (กิโลเมตร)
	ระยะเวลาการเดินทางที่ใช้ในการมา สวนสาธารณะ	ระยะเวลา (นาที)
	วิธีการเดินทางที่ใช้ในการมา สวนสาธารณะ	เดินเท้า/จักรยาน/จักรยานยนต์/ รถยนต์ส่วนตัว/รถไฟฟ้า/รถบริการ สาธารณะ/รถรับจ้าง
	ค่าใช้จ่ายในการเดินทางมา สวนสาธารณะ	ไม่มีค่าใช้จ่าย/น้อยกว่า 100 บาท/ 100 – 500 บาท / มากกว่า 500 บาท
	การใช้บริการโดยรอบสวนสาธารณะ	ร้านค้า/ห้างสรรพสินค้า/ ร้านอาหาร/ร้านบริการต่าง ๆ
คุณลักษณะ ผู้ใช้บริการ สวนสาธารณะ (ด้านสังคมและ เศรษฐกิจ)	เพศ	ชาย/หญิง/ไม่ระบุ
	อายุ	ต่ำกว่า 18 ปี/18-23 ปี/24-35 ปี/ 36-60 ปี/มากกว่า 60 ปี
	สถานภาพ	โสด/สมรส/หย่าร้าง
	ระดับการศึกษาสูงสุด	ประถมศึกษา/มัธยมศึกษาตอนต้น/ มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช./ปวส./ ปริญญาตรี/ปริญญาโท/ปริญญาเอก
	อาชีพ	นักเรียน/นักศึกษา/ข้าราชการ/ รัฐวิสาหกิจ/พนักงานเอกชน/ธุรกิจ ส่วนตัว/แม่บ้าน/พ่อบ้าน

ปัจจัย	ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการใช้บริการ สวนสาธารณะ	ตัวชี้วัด
	รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	จำนวนรายได้เฉลี่ย
พฤติกรรมการใช้ บริการ สวนสาธารณะ	การมาสวนสาธารณะกับใคร	คนเดียว/ครอบครัว/เพื่อน/คนรัก
	ความถี่ในการมาใช้บริการ สวนสาธารณะ	คนรัก/4 – 6 วัน/สัปดาห์ละวัน/ น้อยกว่าสัปดาห์ละวัน
	การใช้ระยะเวลาในการใช้บริการ สวนสาธารณะ	น้อยกว่า 1 ชั่วโมง/1 – 3 ชั่วโมง/4 – 6 ชั่วโมง/มากกว่า 6 ชั่วโมงขึ้นไป
	ช่วงเวลาในการใช้บริการ สวนสาธารณะ	05.00 – 08.00 น./08.01 – 12.00 น./12.01 – 16.00 น./16.01 – 21.00 น.
	ช่วงวันในการใช้บริการ สวนสาธารณะ	วันจันทร์ – ศุกร์/วันเสาร์ – อาทิตย์/วันหยุดเทศกาล/วันหยุด นักขัตฤกษ์
	วัตถุประสงค์ในการใช้บริการ สวนสาธารณะ	วิ่ง/ ปั่นจักรยาน/ เต้นแอโรบิค/พิต เนส/เพาะกาย/พักผ่อน/นั่งเล่น/ ปิกนิก/ทานอาหาร/พบปะเพื่อน คน รู้จัก/ เข้าร่วมกิจกรรมของสวน/ กิจกรรมทางน้ำ/กีฬาในร่ม/ พิพิธภัณฑ
	ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้บริการ สวนสาธารณะ	ระยะทาง/ความสะดวก/ระยะเวลา/ ความปลอดภัย/ขนาดพื้นที่/ บรรยากาศ/ความสะอาด/ความ หลากหลายของกิจกรรม/ความ หลากหลายของโซนต่าง ๆ /สิ่ง อำนวยความสะดวก/การออกแบบ สวนสาธารณะ/Pet Friendly

ที่มา : ผู้วิจัย

3.5 เครื่องมือและกรอบวิเคราะห์เชิงสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลถือเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญในกระบวนการวิจัยซึ่งต้องมีความรอบคอบ เนื่องจากข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์มีเป็นจำนวนมาก การคำนวณมีความยุ่งยากซับซ้อนและต้องใช้เวลาเนิ่นนาน ดังนั้น การนำโปรแกรม Microsoft Excel มาช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูลทำให้สะดวก ประหยัดเวลา รวดเร็ว และมีความถูกต้องยิ่งขึ้น

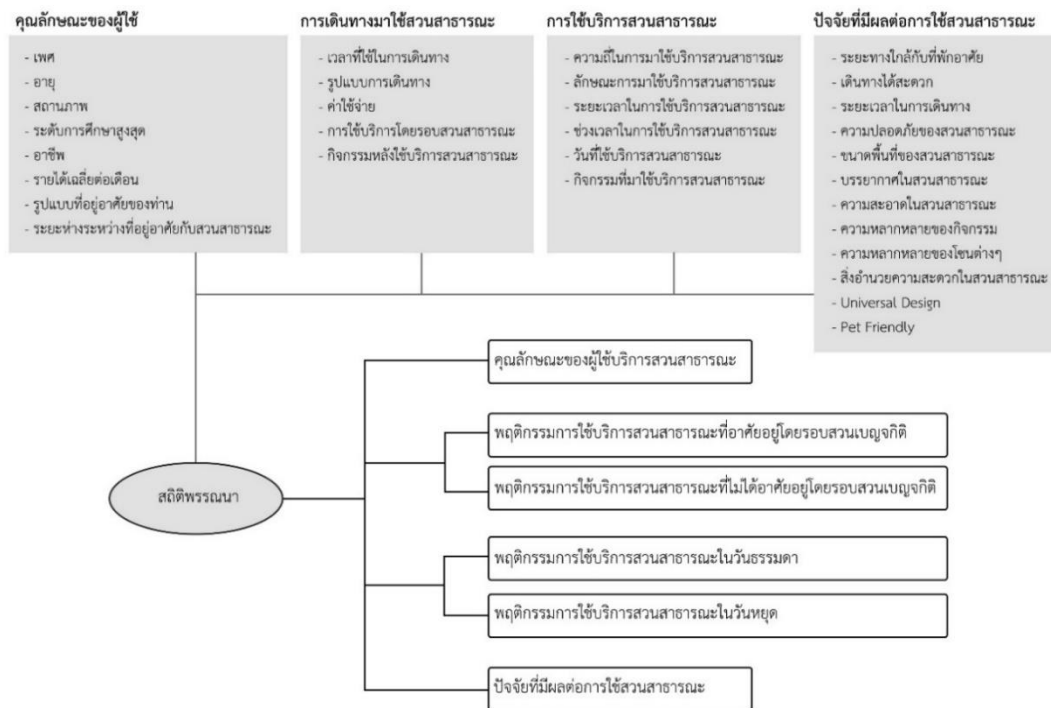
1) ข้อมูลเชิงพรรณนา

ส่วนที่ 1 สรุปข้อมูลทั้งหมดของผู้ตอบแบบสอบถามของพื้นที่ศึกษา ได้แก่ ด้านสังคม ด้านกายภาพ ด้านเศรษฐกิจและพฤติกรรมการใช้บริการสวนเบญจกิติของผู้ตอบแบบสอบถามนำเสนอ โดยความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย รายละเอียดตามภาพที่ 10

ส่วนที่ 2 การเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้บริการสวนสาธารณะที่อาศัยอยู่โดยรอบสวนเบญจกิติและพฤติกรรมการใช้บริการสวนสาธารณะที่ไม่อาศัยอยู่โดยรอบสวนเบญจกิติของผู้ตอบแบบสอบถามนำเสนอ โดยความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย รายละเอียดตามภาพที่ 10

ส่วนที่ 3 การเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้บริการสวนสาธารณะโดยแบ่งเป็นวันธรรมดาและวันหยุด ของผู้ตอบแบบสอบถามนำเสนอ โดยด้านสังคม ด้านกายภาพ ด้านเศรษฐกิจและพฤติกรรม การใช้บริการสวนเบญจกิติของผู้ตอบแบบสอบถามนำเสนอ โดยความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย รายละเอียดตามภาพที่ 10

ส่วนที่ 4 สรุปข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการสวนสาธารณะอย่างมีนัยสำคัญโดยนำเสนอ ด้านสังคม ด้านกายภาพ ด้านเศรษฐกิจและพฤติกรรมการใช้บริการสวนเบญจกิติของผู้ตอบแบบสอบถามนำเสนอ โดยความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย รายละเอียดตามภาพที่ 10

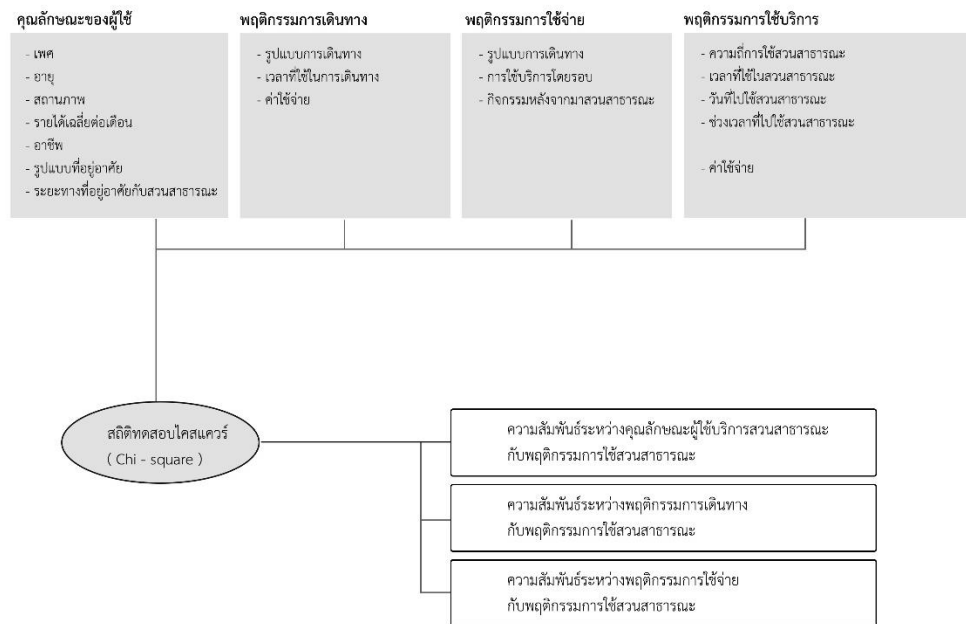

ภาพที่ 10 กรอบวิธีวิจัยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

2) ข้อมูลเชิงอนุมาน

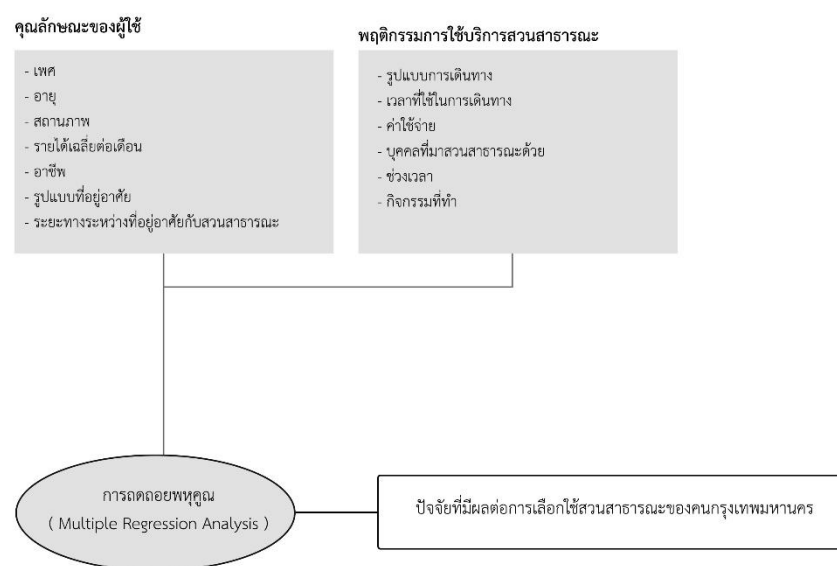
เพื่อใช้เปรียบเทียบลักษณะและพฤติกรรมต่าง ๆ ของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้ใช้สวนสาธารณะกับพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะของผู้สอบถาม โดยใช้เครื่องมือทางสถิติและถือว่ามีความสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อร้อยละ 95

ส่วนที่ 1 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้ใช้บริการสวนสาธารณะกับพฤติกรรมการใช้บริการสวนสาธารณะ นำเสนอโดยใช้การวิเคราะห์ความสัมพันธ์จะอาศัยเครื่องมือทางสถิติไคสแควร์ (Chi-square) ซึ่งเป็นวิธีการทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของตัวแปรสองตัวว่าเกี่ยวข้องกันหรือไม่ รายละเอียดตามภาพที่ 11

ภาพที่ 11 กรอบวิธีวิจัยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมาน ส่วนที่ 1

ส่วนที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการเลือกใช้สวนสาธารณะกับพฤติกรรมการใช้บริการสวนสาธารณะนำเสนอโดยใช้การวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงเหตุผลจะอาศัยเครื่องมือการวิเคราะห์การถดถอยพหุ (Multiple Regression Analysis) ซึ่งเป็นวิธีการทางสถิติที่ใช้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่มีมากกว่าหนึ่งตัวกับตัวแปรตามหนึ่งตัว รายละเอียดตามภาพที่ 12

ภาพที่ 12 กรอบวิธีวิจัยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมาน ส่วนที่ 2

3.6 การกำหนดและวิเคราะห์ตัวแปร

3.6.1 สถิติไคสแควร์ (Chi-square)

วิธีการทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของตัวแปรสองตัวกำหนดและวิเคราะห์ตัวแปร แสดงตามภาพที่ 13 เปรียบเทียบค่า df และ ค่าไคสแควร์ ในตารางวิกฤตการแจกแจงความน่าจะเป็นแบบไคสแควร์ โดยทั่วไปจะใช้ระดับความเชื่อมั่นที่ 95% (P-value = 0.05) เมื่อค่าไคสแควร์มากกว่าค่าวิกฤต ตั้งสมมติฐานให้ H_0 คือ ไม่ยอมรับสมมติฐานหลัก และหากค่าไคสแควร์น้อยกว่าค่าวิกฤต ตั้งสมมติฐานให้ H_1 คือ ยอมรับสมมติฐานหลัก ดังนี้

$$\chi^2 = \sum \frac{(Residual)^2}{Expected Number}$$

เมื่อ χ^2 = ค่าไคสแควร์

(Expected Number) = ค่าคาดหวัง

(Residual) = ผลต่างระหว่างค่าคาดหวังกับค่าสังเกต

ตัวแปรต้น

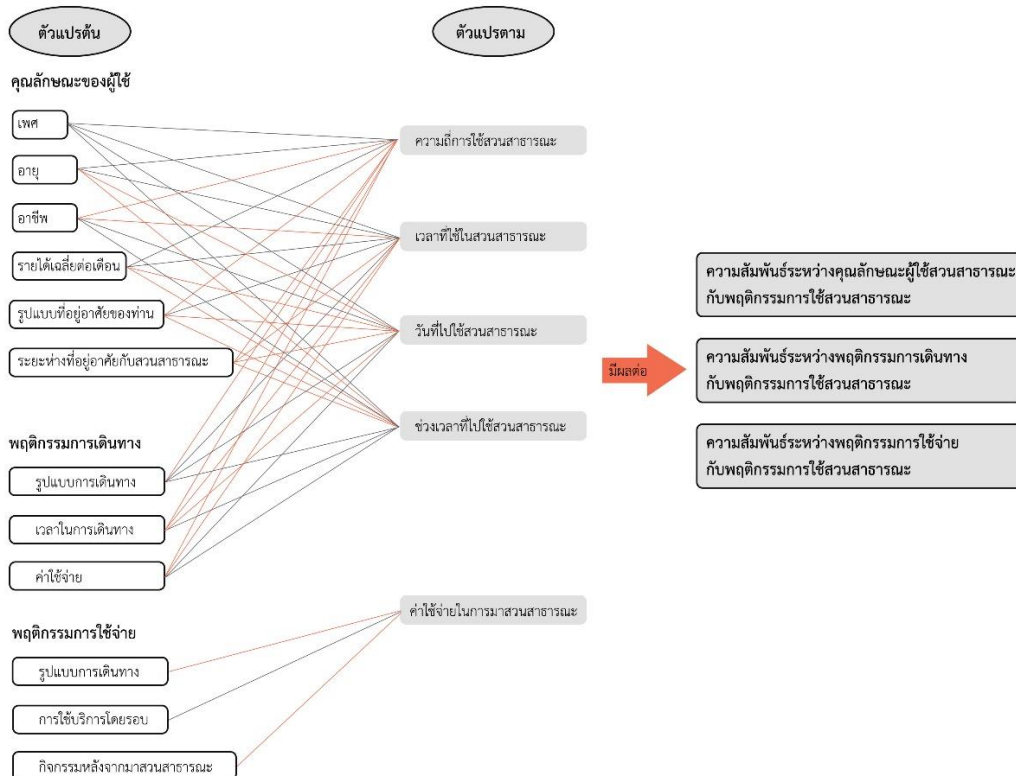
1) คุณลักษณะของผู้ใช้บริการสวนสาธารณะอันส่งผลต่อการเกิดพฤติกรรมภายในพื้นที่ศึกษา ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน รูปแบบที่อยู่อาศัย และ ระยะห่างของที่พักอาศัยกับสวนสาธารณะ

2) พฤติกรรมการเดินทางมาสวนสาธารณะ ได้แก่ เวลาที่ใช้ในการเดินทาง ค่าใช้จ่าย และรูปแบบการเดินทาง

3) พฤติกรรมการใช้จ่ายของผู้ใช้บริการสวนสาธารณะ ได้แก่ รูปแบบการเดินทาง การใช้บริการโดยรอบและ กิจกรรมหลังมาใช้บริการสวนสาธารณะ

ตัวแปรตาม

1) พฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะ ได้แก่ ความถี่ในการมาใช้สวนสาธารณะ ระยะเวลาในการใช้บริการสวนสาธารณะ วันที่ไปใช้บริการสวนสาธารณะ ช่วงเวลาในการใช้บริการสวนสาธารณะ โดยรอบสวนสาธารณะ และ ค่าใช้จ่ายในการมาสวนสาธารณะ

ภาพที่ 13 การกำหนดและวิเคราะห์ตัวแปรสถิติโคสแควร์

3.6.2 การถดถอยพหุ (Multiple Regression Analysis)

เป็นวิธีการทางสถิติที่ใช้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่มีมากกว่าหนึ่งตัวกับตัวแปรตามหนึ่งตัวเพื่ออธิบายว่า 1. ปัจจัยหรือตัวแปรต้นตัวใดบ้างที่มีอิทธิพลหรือส่งผลต่อตัวแปรตาม และ 2. ทำนายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามเนื่องจากอิทธิพลของตัวแปรต้น โดยในการศึกษาครั้งนี้ได้กำหนดตัวแปร (ตัวแปรต้นและตัวแปรตาม) แสดงตามภาพที่ 14 ตามการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องและสมมติฐานงานวิจัย ซึ่งเขียนความสัมพันธ์ในรูปแบบของสมการได้ ดังนี้

$$y = \beta_0 + \beta_1 U_1 \dots + \beta_k U_k + \beta_1 T_1 \dots + \beta_k T_k + e$$

ตัวแปรตาม คือ $y =$ ความถี่การใช้สวนสาธารณะ (ครั้ง/สัปดาห์)

$e =$ ค่าความคลาดเคลื่อน

$\beta =$ ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย

$k =$ จำนวนตัวแปรอิสระ

ตัวแปรต้น คือ U และ T โดยที่ $U =$ ตัวแปรคุณลักษณะของผู้ใช้สวนสาธารณะ

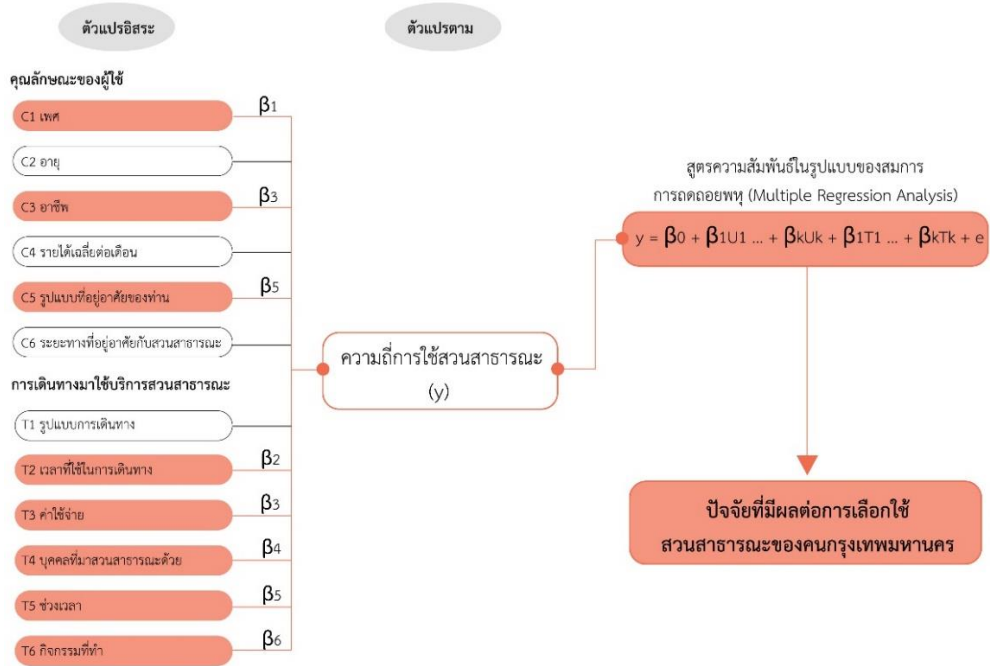
$T =$ ตัวแปรลักษณะของพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะ

ตัวแปรอิสระ

- 1) คุณลักษณะของผู้ใช้บริการสวนสาธารณะอันส่งผลต่อการเกิดพฤติกรรมภายในพื้นที่ศึกษา ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน รูปแบบที่อยู่อาศัย และ ระยะห่างของที่พักอาศัยกับสวนสาธารณะ
- 2) ระยะทางในการเดินทางมาสวนสาธารณะ ได้แก่ เวลาที่ใช้ในการเดินทาง ค่าใช้จ่ายรูปแบบการเดินทาง บุคคลที่มาสวนสาธารณะด้วย ช่วงเวลาในการมาใช้บริการสวนสาธารณะ และ กิจกรรมที่ทำในสวนสาธารณะ

ตัวแปรตาม

- 1) พฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะ ได้แก่ ความถี่ในการมาใช้บริการสวนสาธารณะ

ภาพที่ 14 การกำหนดและวิเคราะห์ตัวแปรการถดถอยพหุ

บทที่ 4 การอภิปรายผล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติจากการสำรวจด้วยแบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วน คือ รายละเอียดเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้ใช้สวนสาธารณะ พฤติกรรมการเดินทาง และ พฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะ ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้ใช้สวนสาธารณะและพฤติกรรมการเดินทางกับพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะ และ ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สวนสาธารณะ โดยครอบคลุมเนื้อหาเรื่องพฤติกรรมของผู้ใช้สวนสาธารณะ โดยมีรายละเอียดของผลการศึกษาและวิเคราะห์ดังนี้

4.1 การเข้าถึงและการใช้งานปัจจุบันในสวนเบญจกิติ

การเข้าถึงพื้นที่สวนเบญจกิติมีได้หลายรูปแบบ สามารถเข้าถึงพื้นที่ได้จากหลากหลายเส้นทางและหลายประเภทของยานพาหนะที่ใช้ ทั้งนี้ได้มีการศึกษาการสัญจรและการเข้าถึงพื้นที่สวนเบญจกิติ โดยมีรูปแบบการสัญจรเข้าถึงพื้นที่ ดังนี้

- 1) รถยนต์ส่วนบุคคล สามารถขับรถเพื่อเข้ามาใช้บริการสวนเบญจกิติได้จาก ถนนรัชดาภิเษก โดยสามารถจอดรถยนต์ได้ที่ลานจอดรถด้านทิศเหนือ (ทางเข้าประตู 1) ของสวนเบญจกิติ
- 2) รถโดยสารประจำทาง มีที่ตั้งป้ายรถโดยสารประจำทางบริเวณข้างหน้าสวนเบญจกิติ โดยมีรถประจำทาง สาย 45, 46, 109, 115, 116, 136, ปอ.22, ปอ.40, ปอ.185 และ ปอ.507 ทำการเดินรถตลอดทั้งวัน
- 3) ระบบรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนกรุงเทพ (BTS) และ ระบบรถไฟฟ้ามหานคร (MRT) โดยการเดินทางด้วย BTS ไปที่สถานีปลายทาง คือ สถานีอโศก เดินออกฝั่งทางออก 4 เพียง 500 เมตรก็จะถึงทางเข้า และ MRT ไปที่สถานีปลายทาง คือ สถานีสุขุมวิท เดินออกทาง 3 เชื่อมกับ BTS อโศก ทางออก 3 แล้วเดินต่อประมาณ 400-500 เมตร
- 4) การเดินเท้า เนื่องจากพื้นที่สวนเบญจกิติ เป็นย่านธุรกิจพาณิชยกรรมที่สำคัญของเมืองจึงส่งผลให้เป็นย่านที่มีความหนาแน่นสูง มีการใช้ประโยชน์พื้นที่มีทั้ง ที่อยู่อาศัย อาคารสำนักงาน ศูนย์ประชุม ทำให้สามารถเดินเท้าเข้าสู่พื้นที่ได้โดยสะดวก

ในส่วนของการใช้งานพื้นที่ในสวนเบญจกิติ ส่วนใหญ่เป็นการรวมกลุ่มของคนที่สนใจในการทำกิจกรรมร่วมกัน ซึ่งมีการใช้พื้นที่อยู่ 3 กลุ่ม ได้แก่ 1. กลุ่มที่ใช้พื้นที่เพื่อการออกกำลังกาย 2. กลุ่ม

ที่ใช้พื้นที่ในการทำกิจกรรมของสวนเบญจกิติ 3. กลุ่มที่ใช้พื้นที่เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ โดยมีความหลากหลายทั้งในด้านประเภทกิจกรรม และช่วงวัยต่าง ๆ ที่มีการนัดหมายเวลาที่เข้ามาทำกิจกรรมนั้น ๆ ร่วมกัน โดยแต่ละกลุ่มมีรายละเอียดดังนี้

1) กลุ่มที่ใช้พื้นที่เพื่อการออกกำลังกาย ได้แก่ วิ่ง - เดิน ปั่นจักรยาน ซึ่งพบในบริเวณพื้นที่กลางแจ้งที่ได้มีการจัดสรรเส้นทางการวิ่งในสวนเบญจกิติในช่วงเวลาเช้าและเย็นของทุกวัน ส่วนกีฬาในร่มจะมี Basketball Pickleball Tabletennis Badminton Futsal และ Teqball จะอยู่บริเวณศูนย์กีฬาเบญจกิติซึ่งแต่ละประเภทกีฬาจะแยกไปตามอาคารตลอดทั้งวันจะมีการจองคิวเพื่อเข้าใช้บริการพื้นที่

ภาพที่ 15 ออกกำลังกาย

ที่มา <https://www.baanlaesuan.com/255281/gardens/benchakitti-park>

2) กลุ่มที่ใช้พื้นที่ในการทำกิจกรรมของสวนเบญจกิติ ในแต่ละสัปดาห์จะมีกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ งานดนตรีในสวน งานนิทรรศการต่าง ๆ ซึ่งพบในบริเวณพื้นที่กลางแจ้ง อัฒจันทร์กลางพิพิธภัณฑสถานป่าเบญจกิติ จะพบผู้คนเข้าร่วมกิจกรรมในช่วงเย็นของวันเสาร์-อาทิตย์ของแต่ละสัปดาห์

ภาพที่ 16 งานดนตรีในสวน

ที่มา <https://www.nationtv.tv/live/news/69746>

3) กลุ่มที่ใช้พื้นที่เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ เป็นผู้ใช้พื้นที่หลักในสวนเบญจกิติ เป็นกลุ่มคนที่ต้องการพักผ่อนระหว่างวันทั้งในช่วงกลางวันหรือหลังเลิกงาน มีการจับกลุ่มนั่งพักผ่อนกระจายอยู่ตามบริเวณต่าง ๆ โดยส่วนใหญ่พบบริเวณพื้นที่เปิดโล่งใต้ต้นไม้ของสวนเบญจกิติ จะพบเห็นกลุ่มที่ใช้พื้นที่เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจนี้ได้ตลอดช่วงเวลาที่สวนเบญจกิติเปิดให้บริการ โดยจะสับเปลี่ยนหมุนเวียนกันเข้ามาใช้พื้นที่

ภาพที่ 17 การพักผ่อนหย่อนใจ

ที่มา <https://paibabnee.com/สวนเบญจกิติ>

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดจากผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ผลการสำรวจจากแบบสอบถาม เพื่ออธิบายถึงคุณลักษณะและพฤติกรรมการใช้บริการสวนสาธารณะของกลุ่มตัวอย่าง 400 คน จากการเก็บแบบสอบถามที่ผู้ตอบแบบสอบถามผู้ที่มาใช้บริการสวนเบญจกิติ เพื่อเข้าใจคุณลักษณะ พฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะ ปัจจัยการเลือกใช้สวนสาธารณะ โดยการวิเคราะห์ที่ใช้วิธีแจกแจงความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย โดยแบ่งออกเป็น 3 หัวข้อ ได้แก่ คุณลักษณะของผู้ใช้บริการสวนสาธารณะ พฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะ และปัจจัยการเลือกใช้สวนสาธารณะ มีรายละเอียดดังนี้

4.2.1 คุณลักษณะของผู้ใช้บริการสวนสาธารณะ

1) ปัจจัยทางด้านสังคม

นำเสนอข้อมูลสภาพทางสังคมของผู้ที่มาใช้บริการสวนสาธารณะในข้อมูลเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพ สามารถสรุปตามตารางที่ 10 ได้ดังนี้

เพศ ผู้ใช้บริการสวนสาธารณะกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 230 คน คิดเป็นร้อยละ 57.50 รองลงมาคือเพศชาย จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 39.75 และไม่ระบุจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.75 ตามลำดับ

อายุ ผู้ใช้บริการสวนสาธารณะกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อายุ 24-35 ปี จำนวน 239 คน คิดเป็นร้อยละ 59.75 รองลงมาคืออายุ 18-23 ปี จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 24.25 อายุ 36-60 ปี จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 13.50 อายุต่ำกว่า 18 ปี และ มากกว่า 60 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.25 ตามลำดับ

สถานภาพ ผู้ใช้บริการสวนสาธารณะกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สถานภาพโสด จำนวน 358 คน คิดเป็นร้อยละ 89.50 รองลงมาคือสมรส จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 9.25 และหย่า จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.25 ตามลำดับ

ระดับการศึกษาสูงสุด ผู้ใช้บริการสวนสาธารณะกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ระดับการศึกษา ระดับปริญญาตรี จำนวน 293 คน คิดเป็นร้อยละ 73.25 รองลงมาคือปริญญาโท จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 13.25 มัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 6.50 ปริญญาเอก จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.00 มัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.00 และประถมศึกษา จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 ตามลำดับ

อาชีพ ผู้ใช้บริการสวนสาธารณะกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเป็นพนักงานเอกชน จำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ 42.50 รองลงมาคือนักเรียน/นักศึกษา จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 25.50 ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 12.00 ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 13.25 อาชีพอื่น จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 6.25 และแม่บ้าน/พ่อบ้าน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 ตามลำดับ

ตารางที่ 10 คุณลักษณะของผู้ใช้บริการสวนสาธารณะปัจจัยทางด้านสังคม

ปัจจัยทางสังคม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	159	39.75
หญิง	230	57.50
ไม่ระบุ	11	2.75

ปัจจัยทางสังคม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อายุ		
ต่ำกว่า 18 ปี	5	1.25
18-23 ปี	97	24.25
24-35 ปี	239	59.75
36-60 ปี	54	13.50
มากกว่า 60 ปี	5	1.25
สถานภาพ		
โสด	358	89.50
สมรส	37	9.25
หย่า	5	1.25
ระดับการศึกษาสูงสุด		
ประถมศึกษา	2	0.50
มัธยมศึกษาตอนต้น	4	1.00
มัธยมศึกษาตอนปลาย	26	6.50
ปวช./ปวส.	14	3.50
ปริญญาตรี	293	73.25
ปริญญาโท	53	13.25
ปริญญาเอก	8	2.00
อาชีพ		
นักเรียน	102	25.50
ข้าราชการ	48	12.00
พนักงานเอกชน	170	42.50
ธุรกิจส่วนตัว	53	13.25
แม่บ้าน/พ่อบ้าน	2	0.50
อื่นๆ	25	6.25

ที่มา : ผู้วิจัย

จากข้อมูลการเก็บแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ใช้บริการสวนสาธารณะ ปัจจัยทางด้านสังคม พบว่า ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ช่วงวัยทำงาน อายุ 24-35 ปี สถานภาพโสด ระดับการศึกษาปริญญาตรี ประกอบอาชีพเป็นพนักงานเอกชน รองลง คือ นักเรียน/นักศึกษา ซึ่ง

สอดคล้องกับพื้นที่ตั้งของสวนเบญจกิติเนื่องจากพื้นที่โดยรอบเป็นที่ดินประเภทพาณิชยกรรม พ.3 มีจุดประสงค์การพาณิชยกรรมที่มุ่งกลุ่มเป้าหมาย คือ ประชาชนทั่วไป และ พ.5 ให้มีความสำคัญกับศูนย์กลางทางธุรกิจ การค้า บริการ นันทนาการ และการท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังมีที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นมากอีกด้วย

2) ปัจจัยทางเศรษฐกิจ

นำเสนอข้อมูลสภาพทางเศรษฐกิจของผู้ที่มาใช้บริการสวนสาธารณะในข้อมูลรายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีรายละเอียดตามตารางที่ 11 ดังนี้

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ผู้ใช้บริการสวนสาธารณะกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ย 10,000–19,999 บาท/เดือน จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 27.75 รองลงมาคือ 20,000–29,999 บาท/เดือน จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 26.25 มากกว่า 40,000 บาท/เดือน จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 17.75 น้อยกว่า 10,000 บาท/เดือน จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 16.25 และ 30,000–39,999 จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 12.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 11 คุณลักษณะของผู้ใช้บริการสวนสาธารณะปัจจัยทางเศรษฐกิจ

ปัจจัยทางสังคม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
น้อยกว่า 10,000	65	16.25
10,000–19,999	111	27.75
20,000–29,999	105	26.25
30,000–39,999	48	12.00
มากกว่า 40,000	71	17.75

ที่มา : ผู้วิจัย

จากข้อมูลการเก็บแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ใช้บริการสวนสาธารณะ ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ พบว่า ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยอยู่ที่ 10,000 – 29,999 บาท/เดือน ซึ่งสอดคล้องกับการประกอบอาชีพของผู้ใช้บริการ คือ นักเรียน/นักศึกษา และพนักงานเอกชน

3) ปัจจัยโครงสร้างเมืองทางกายภาพ

นำเสนอข้อมูลโครงสร้างเมืองทางกายภาพของผู้ที่มาใช้บริการสวนสาธารณะในข้อมูลรูปแบบที่อยู่อาศัย และระยะทางระหว่างที่อยู่อาศัยกับสวนสาธารณะ มีรายละเอียดตามตารางที่ 12 ดังนี้

รูปแบบที่อยู่อาศัย ผู้ใช้บริการสวนสาธารณะกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นบ้านเดี่ยว จำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 41.50 รองลงมาคือ คอนโดมิเนียม จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 27.25 บ้านทาวน์เฮ้าส์ จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 18.75 รูปแบบที่อยู่อาศัยอื่น จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 7.00 และอาคารพาณิชย์ จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.00 ตามลำดับ

ระยะทางระหว่างที่อยู่อาศัยกับสวนสาธารณะ ผู้ใช้บริการสวนสาธารณะกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ระยะทางระหว่างที่อยู่อาศัยกับสวนสาธารณะมากกว่า 10 กิโลเมตร จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 33.25 รองลงมาคือ 1-5 กิโลเมตร จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 31.50 6-10 กิโลเมตร จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 25.50 และต่ำกว่า 1 กิโลเมตร จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 9.75 ตามลำดับ

ตารางที่ 12 คุณลักษณะของผู้ใช้บริการสวนสาธารณะปัจจัยโครงสร้างเมืองทางกายภาพ

ปัจจัยทางสังคม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รูปแบบที่อยู่อาศัย		
บ้านเดี่ยว	166	41.50
บ้านทาวน์เฮ้าส์	73	18.25
คอนโดมิเนียม	109	27.25
อาคารพาณิชย์	24	6.00
อื่น ๆ	28	7.00
ระยะทางระหว่างที่อยู่อาศัยกับสวนสาธารณะ		
ต่ำกว่า 1 กิโลเมตร	39	9.75
1-5 กิโลเมตร	126	31.50
6-10 กิโลเมตร	102	25.50
มากกว่า 10 กิโลเมตร	133	33.25

ที่มา : ผู้วิจัย

จากข้อมูลการเก็บแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ใช้บริการสวนสาธารณะ ปัจจัยทางด้านโครงสร้างเมืองทางกายภาพ พบว่า ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่มีรูปแบบที่อยู่อาศัยเป็นบ้านเดี่ยว

และมีระยะห่างที่อยู่อาศัยกับสวนเบญจกิติที่มีระยะทางมากกว่า 10 กิโลเมตร จากผังสี กรุงเทพมหานครจะเห็นได้ว่าที่ดินห่างออกไปในระยะทางที่มากกว่า 10 กิโลเมตรจะเป็นที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นปานกลาง และที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นต่ำ จะอยู่บริเวณชานเมืองมีมูลค่าที่ดินที่ต่ำกว่าในเมืองคนจึงนิยมสร้างบ้านเดี่ยว และรองลงมา คือ คอนโดมิเนียม และระยะห่างที่อยู่อาศัยกับสวนเบญจกิติมีระยะ 1-5 กิโลเมตร ในระยะนี้จะเป็นที่ดินประเภทพาณิชยกรรม และประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นสูง มีมูลค่าที่ดินที่สูงอาคารส่วนใหญ่จะเป็นอาคารสูงอย่างคอนโดมิเนียม ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลของผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติ

4.2.2 พฤติกรรมการใช้บริการสวนสาธารณะ

นำเสนอข้อมูลพฤติกรรมการใช้บริการของผู้ที่มาใช้บริการสวนสาธารณะในข้อมูลลักษณะการมาใช้บริการสวนสาธารณะ ความถี่ในการมาสวนสาธารณะ เวลาที่ใช้บริการสวนสาธารณะ วันที่มาใช้บริการสวนสาธารณะ เวลาที่ใช้บริการสวนสาธารณะ รูปแบบการเดินทาง เวลาที่ใช้ในการเดินทาง ค่าใช้จ่าย กิจกรรม หลังใช้บริการสวนสาธารณะ และบริการที่ใช้รอบสวนสาธารณะ มีรายละเอียดตามตารางที่ 13 ดังนี้

การมาใช้บริการสวนสาธารณะ ผู้ใช้บริการสวนสาธารณะกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มาใช้บริการกับเพื่อน จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 36.50 รองลงมาคือคนเดียว จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 27.75 คนรัก จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 20.50 และครอบครัว จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 15.25 ตามลำดับ

ความถี่ในการมาสวนสาธารณะ ผู้ใช้บริการสวนสาธารณะกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มาใช้บริการน้อยกว่าสัปดาห์ละวัน จำนวน 252 คน คิดเป็นร้อยละ 63.00 รองลงมาคือสัปดาห์ละวัน จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 23.75 4 - 6 วัน/สัปดาห์ จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 และทุกวัน จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.25 ตามลำดับ

เวลาที่ใช้บริการสวนสาธารณะ ผู้ใช้บริการสวนสาธารณะกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มาใช้บริการ 1-3 ชั่วโมง จำนวน 319 คน คิดเป็นร้อยละ 79.75 รองลงมาคือน้อยกว่า 1 ชั่วโมง จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 13.50 4-6 ชั่วโมง จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 6.50 และมากกว่า 6 ชั่วโมงขึ้นไป จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.25 ตามลำดับ

วันที่มาใช้บริการสวนสาธารณะ ผู้ใช้บริการสวนสาธารณะกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มาใช้บริการ วันเสาร์-อาทิตย์ จำนวน 214 คน คิดเป็นร้อยละ 53.50 รองลงมาคือวันจันทร์-ศุกร์ จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 31.25 วันหยุด จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 11.75 และไม่แน่นอน จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.50 ตามลำดับ

เวลาที่ไปใช้บริการสวนสาธารณะ ผู้ใช้บริการสวนสาธารณะกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มาใช้บริการเวลา 16.01-21.00 น. จำนวน 278 คน คิดเป็นร้อยละ 69.50 รองลงมาคือ 12.01-16.00 น. จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 11.25 08.01-12.00 น. จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 9.75 และ 05.00-08.00 น. จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 9.50 ตามลำดับ

รูปแบบการเดินทาง ผู้ใช้บริการสวนสาธารณะกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้รถยนต์ส่วนตัว จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 30.50 รองลงมาคือ รถไฟฟ้า BTS/MRT จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 26.75 รถจักรยานยนต์ จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 16.25 เดินเท้า จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 14.25 รถบริการสาธารณะ จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 7.00 รถจักรยาน จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.00 รถรับจ้าง จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.00 และ วิ่ง จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.25 ตามลำดับ

เวลาที่ใช้ในการเดินทาง ผู้ใช้บริการสวนสาธารณะกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้เวลาในการเดินทาง 10-30 นาที จำนวน 195 คน คิดเป็นร้อยละ 48.75 รองลงมาคือ 31-60 นาที จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 26.75 ต่ำกว่า 10 นาที จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 13.75 และ มากกว่า 1 ชั่วโมง จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 10.75 ตามลำดับ

ค่าใช้จ่าย ผู้ใช้บริการสวนสาธารณะกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายน้อยกว่า 100 บาท จำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 38.25 รองลงมาคือ ไม่มีค่าใช้จ่าย และ 100 - 500 บาท จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00 และ มากกว่า 500 บาท จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.75 ตามลำดับ

กิจกรรมที่ทำในสวนสาธารณะ ผู้ใช้บริการสวนสาธารณะกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มาพักผ่อน/นั่งเล่น จำนวน 279 คน คิดเป็นร้อยละ 29.56 รองลงมาคือ วิ่ง จำนวน 189 คน คิดเป็นร้อยละ 20.02 พบปะเพื่อน/คนรู้จัก จำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 16.21 ปั่นจักรยาน จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 8.47 ปิกนิก/ทานอาหาร จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 7.84 เข้าร่วมกิจกรรมของสวน จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 4.13 กีฬาในร่ม จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 3.50 ชมพิพิธภัณฑ์

จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 2.75 พิเศษ/แพะกาย จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 2.54 เต็นแอร์โร บิค จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 2.12 กิจกรรมทางน้ำ จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 1.91 พาสต์วี่ เลี้ยงมาเดินเล่น จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 0.64 และ อื่น ๆ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.32 ตามลำดับ

หลังใช้บริการสวนสาธารณะ ผู้ใช้บริการสวนสาธารณะกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะกลับที่พัก จำนวน 305 คน คิดเป็นร้อยละ 76.25 รองลงมาคือ ซุปปิ้ง จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 14.00 กินข้าว จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 6.75 ไปทำงาน จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 14.00 และ อื่นๆ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 ตามลำดับ

บริการที่ใช้อย่างสวนสาธารณะ ผู้ใช้บริการสวนสาธารณะกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะใช้บริการ ร้านอาหาร จำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 39.25 รองลงมาคือ ไม่ใช้บริการ จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 37.25 ร้านค้า/ห้างสรรพสินค้า จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 21.75 ร้านบริการต่าง ๆ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.25 และ อื่นๆ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 ตามลำดับ

ตารางที่ 13 พฤติกรรมการใช้บริการสวนสาธารณะ

พฤติกรรมการใช้บริการสวนสาธารณะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การมาใช้บริการสวนสาธารณะ		
คนเดียว	111	27.75
ครอบครัว	61	15.25
เพื่อน	146	36.50
คนรัก	82	20.50
ความถี่ในการมาใช้บริการสวนสาธารณะ		
ทุกวัน	13	3.25
4 – 6 วัน/สัปดาห์	40	10.00
สัปดาห์ละวัน	95	23.75
น้อยกว่าสัปดาห์ละวัน	252	63.00
เวลาที่ใช้บริการสวนสาธารณะ		
น้อยกว่า 1 ชั่วโมง	54	13.50
1 – 3 ชั่วโมง	319	79.75
4 – 6 ชั่วโมง	26	6.50

พฤติกรรมการใช้บริการสวนสาธารณะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มากกว่า 6 ชั่วโมงขึ้นไป	1	0.25
วันที่มาใช้บริการสวนสาธารณะ		
วันจันทร์ – ศุกร์	125	31.25
วันเสาร์ - อาทิตย์	214	53.50
วันหยุด	47	11.75
ไม่แน่นอน	14	3.50
ช่วงเวลาที่มาใช้บริการสวนสาธารณะ		
05.00 – 08.00 น.	38	9.50
08.01 – 12.00 น.	39	9.75
12.01 – 16.00 น.	45	11.25
16.01 – 21.00 น.	278	69.50
รูปแบบการเดินทาง		
เดินเท้า	57	14.25
รถจักรยาน	16	4.00
รถจักรยานยนต์	65	16.25
รถยนต์ส่วนตัว	122	30.50
รถไฟฟ้า BTS/MRT	107	26.75
รถบริการสาธารณะ	28	7.00
รถรับจ้าง	4	1.00
วิ่ง	1	0.25
เวลาที่ใช้ในการเดินทาง		
ต่ำกว่า 10 นาที	55	13.75
10 – 30 นาที	195	48.75
31 – 60 นาที	107	26.75
มากกว่า 1 ชั่วโมง	43	10.75
ค่าใช้จ่าย		
ไม่มีค่าใช้จ่าย	120	30.00
น้อยกว่า 100	153	38.25
100-500 บาท	120	30.00

พฤติกรรมการใช้บริการสวนสาธารณะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มากกว่า 500	7	1.75
กิจกรรม		
วิ่ง	189	20.02
ปั่นจักรยาน	80	8.47
เดินแอโรบิค	20	2.12
ฟิตเนส/เพาะกาย	24	2.54
พักผ่อน/นั่งเล่น	279	29.56
ปิกนิก/ทานอาหาร	74	7.84
พบปะเพื่อน คนรู้จัก	153	16.21
เข้าร่วมกิจกรรมของสวน	39	4.13
กิจกรรมทางน้ำ	18	1.91
กีฬาในร่ม	33	3.50
พิพิธภัณฑ์	26	2.75
พาสต์ว์เลี้ยงไปเดินเล่น	6	0.64
อื่นๆ	3	0.32
กิจกรรมหลังจากมาสวนสาธารณะ		
กลับที่พัก	305	76.25
ไปทำงาน	10	2.50
ช้อปปิ้ง	56	14.00
กินข้าว	27	6.75
อื่นๆ	2	0.50
การใช้บริการโดยรอบสวนสาธารณะ		
ร้านค้า/ห้างสรรพสินค้า	87	21.75
ร้านอาหาร	157	39.25
ร้านบริการต่าง ๆ	5	1.25
อื่น ๆ	2	0.50
ไม่ใช้บริการ	149	37.25

ที่มา : ผู้วิจัย

จากข้อมูลการเก็บแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้บริการสวนสาธารณะ พบว่า ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่มากับเพื่อน และมาคนเดียว ความถี่ในการมาใช้บริการจะมาไม่บ่อย น้อยกว่า สัปดาห์ละวัน รูปแบบการเดินทางจะเป็นการใช้รถยนต์เป็นหลัก โดยเป็นยานพาหนะแบบส่วนตัว ใช้เวลาในการเดินทางอยู่ที่ 10-30 นาที ค่าใช้จ่ายน้อยกว่า 100 บาท ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูล คุณลักษณะผู้ใช้ที่ส่วนใหญ่อยู่บ้านเดี่ยวและมีระยะห่างมากกว่า 10 กิโลเมตร ใช้เวลาใน สวนสาธารณะประมาณ 1-3 ชั่วโมง จะมาใช้บริการในวันเสาร์-อาทิตย์ ในช่วงเย็น เวลา 16.00 – 21.00 น. มีการใช้บริการร้านอาหารโดยรอบสวนเบญจกิติ ส่วนกิจกรรมจะเป็นการมาพักผ่อนหย่อนใจ แล้วกลับไปพักผ่อน

4.3 การเปรียบเทียบผู้ใช้บริการสวนสาธารณะตามการอยู่อาศัยในพื้นที่โดยรอบสวนเบญจกิติ

4.3.1 คุณลักษณะของผู้ใช้บริการสวนสาธารณะจำแนกตามการอยู่อาศัยในพื้นที่โดยรอบสวนเบญจกิติ

ในการศึกษาคุณลักษณะของผู้ใช้บริการสวนสาธารณะได้มีการศึกษาเรื่องของสถานะภาพ การทำงาน และการอยู่อาศัย โดยเปรียบเทียบผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติ 2 กลุ่ม โดยจำแนกตามการอยู่อาศัยในพื้นที่โดยรอบสวนเบญจกิติ ได้แก่ 1. กลุ่มที่อาศัยในพื้นที่โดยรอบสวนเบญจกิติในระยะ 5 กิโลเมตร และ 2. กลุ่มที่ไม่ได้อาศัยในพื้นที่โดยรอบสวนเบญจกิติในระยะ 5 กิโลเมตร จากการเก็บแบบสอบถามผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติ 400 คน ในทุกช่วงเวลา พบว่า มีผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติที่เป็นกลุ่มที่อาศัยในพื้นที่โดยรอบสวนเบญจกิติในระยะ 5 กิโลเมตร เป็นจำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 41.25 และมีผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติที่เป็นกลุ่มที่ไม่ได้อาศัยในพื้นที่โดยรอบสวนเบญจกิติในระยะ 5 กิโลเมตร เป็นจำนวน 235 คน คิดเป็นร้อยละ 58.75 โดยผลจากแบบสอบถามสามารถสรุปคุณลักษณะผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติได้ตามตารางที่ 14 ดังนี้

ตารางที่ 14 คุณลักษณะของผู้ใช้บริการสวนสาธารณะจำแนกตามการอยู่อาศัยในพื้นที่โดยรอบสวนเบญจกิติ

	ผู้ที่อาศัยในพื้นที่ โดยรอบสวนเบญจกิติ		ผู้ที่ไม่ได้อาศัยในพื้นที่ โดยรอบสวนเบญจกิติ		รวม	
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
จำนวนผู้ให้บริการ	165	41.25	235	58.75	400	100.00
เพศ						
ชาย	76	19.00	83	20.75	159	39.75
หญิง	87	21.75	143	35.75	230	57.50
ไม่ระบุ	2	0.50	9	2.25	11	2.75
อายุ						
ต่ำกว่า 18 ปี	2	0.50	3	0.75	5	1.25
18-23 ปี	37	9.25	60	15.00	97	24.25
24-35 ปี	98	24.50	141	35.25	239	59.75
36-60 ปี	24	6.00	30	7.50	54	13.50
มากกว่า 60 ปี	4	1.00	1	0.25	5	1.25
อาชีพ						
นักเรียน/นักศึกษา	43	10.75	59	14.75	102	25.50
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	29	7.25	19	4.75	48	12.00
พนักงานเอกชน	61	15.25	109	27.25	170	42.50
ธุรกิจส่วนตัว	21	5.25	32	8.00	53	13.25
แม่บ้าน/พ่อบ้าน	0	0.00	2	0.50	2	0.50
อื่น ๆ	11	2.75	14	3.50	25	6.25
รายได้						
น้อยกว่า 10,000	29	7.25	36	9.00	65	16.25
10,000 – 19,999	47	11.75	64	16.00	111	27.75
20,000 – 29,999	40	10.00	65	16.25	105	26.25
30,000 – 39,999	7	1.75	41	10.25	48	12.00
มากกว่า 40,000	30	7.50	41	10.25	71	17.75

รูปแบบที่อยู่อาศัย	ผู้ที่อาศัยในพื้นที่ โดยรอบสวนเบญจกิติ		ผู้ที่ไม่ได้อาศัยในพื้นที่ โดยรอบสวนเบญจกิติ		รวม	
	บ้านเดี่ยว	74	18.50	92	23.00	166
บ้านทาวน์เฮ้าส์	26	6.50	47	11.75	73	18.25
คอนโดมิเนียม	40	10.00	69	17.25	109	27.25
อาคารพาณิชย์	14	3.50	10	2.50	24	6.00
อื่น ๆ	11	2.75	17	4.25	28	7.00

ที่มา : ผู้วิจัย

ในภาพรวมของคุณลักษณะผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติที่อาศัยโดยรอบสวนเบญจกิติ พบว่า เป็นเพศชาย ร้อยละ 19.00 และเพศหญิง ร้อยละ 21.75 มีช่วงอายุส่วนใหญ่เป็นวัยทำงาน (24-35 ปี) ร้อยละ 24.50 ประกอบอาชีพส่วนใหญ่เป็นพนักงานเอกชน ร้อยละ 15.25 รองลงมาคือ นักเรียน/นักศึกษา ร้อยละ 10.75 และ ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 7.25 รายได้เฉลี่ยจะอยู่ที่ 10,000–19,999 บาทต่อเดือน ร้อยละ 11.75 รองลงมาคือ 20,000–29,999 บาทต่อเดือน ร้อยละ 10.00 รูปแบบที่อยู่อาศัยส่วนใหญ่จะอยู่ บ้านเดี่ยว ร้อยละ 18.50 รองลงมาคือ คอนโดมิเนียม ร้อยละ 10.00

ส่วนภาพรวมของคุณลักษณะผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติที่ไม่ได้อาศัยโดยรอบสวนเบญจกิติ พบว่า เป็นเพศชาย ร้อยละ 20.75 และเพศหญิง ร้อยละ 35.75 มีช่วงอายุส่วนใหญ่เป็นวัยทำงาน (24-35 ปี) ร้อยละ 35.25 ประกอบอาชีพส่วนใหญ่เป็นพนักงานเอกชน ร้อยละ 27.25 รองลงมาคือ นักเรียน/นักศึกษา ร้อยละ 14.75 และ ธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 8.00 รายได้เฉลี่ยจะอยู่ที่ 20,000–29,999 บาทต่อเดือน ร้อยละ 16.25 รองลงมาคือ 10,000–19,999 บาทต่อเดือน ร้อยละ 16.00 รูปแบบที่อยู่อาศัยส่วนใหญ่จะอยู่ บ้านเดี่ยว ร้อยละ 23.00 รองลงมาคือ คอนโดมิเนียม ร้อยละ 17.25

จากข้อมูลคุณลักษณะผู้ใช้บริการสวนสาธารณะกล่าวมาข้างต้น พบว่า ผู้ใช้บริการที่อาศัยอยู่โดยรอบสวนเบญจกิติมีจำนวนประชากรที่น้อยกว่าผู้ใช้บริการที่ไม่ได้อาศัยอยู่โดยรอบสวนเบญจกิติในทุกส่วน ยกเว้น ผู้ใช้บริการที่มีอายุ มากกว่า 60 ปี เนื่องจากเป็นช่วงวัยสูงอายุเลยมีข้อจำกัดทางด้านร่างกายอาจจะทำให้เดินทางไปสวนสาธารณะที่มีระยะไกลไม่ค่อยสะดวกจำนวนผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่โดยรอบสวนเบญจกิติเลยมากกว่า และเนื่องจากพื้นที่โดยรอบสวนเบญจกิติเป็นที่ดินประเภทพาณิชย์

ยกรรม ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นมาก และที่ดินประเภทสถาบันราชการ จึงทำให้ผู้ใช้บริการที่มีอาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ และอยู่อาศัยในอาคารพาณิชย์มากกว่า

4.3.2 พฤติกรรมการเดินทางมาใช้สวนสาธารณะจำแนกตามการอยู่อาศัยในพื้นที่โดยรอบสวนเบญจกิติ

ในการศึกษาพฤติกรรมการเดินทางมาใช้สวนสาธารณะได้มีการศึกษารูปแบบของการเดินทาง เวลาที่ใช้ในการเดินทาง ค่าใช้จ่าย การใช้บริการโดยรอบสวนเบญจกิติ และกิจกรรมที่ทำหลังใช้บริการสวนสาธารณะ เพื่ออธิบายพฤติกรรมการเดินทางมาใช้สวนสาธารณะของผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติทั้ง 2 กลุ่ม โดยผลจากแบบสอบถามสามารถสรุปพฤติกรรมการเดินทางมาใช้สวนสาธารณะได้ตามตารางที่ 15 ดังนี้

ตารางที่ 15 พฤติกรรมการเดินทางมาใช้สวนสาธารณะจำแนกตามการอยู่อาศัยในพื้นที่โดยรอบสวนเบญจกิติ

	ผู้ที่อาศัยในพื้นที่ โดยรอบสวนเบญจกิติ		ผู้ที่ไม่ได้อาศัยในพื้นที่ โดยรอบสวนเบญจกิติ		รวม	
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
จำนวนผู้ใช้บริการ	165	41.25	235	58.75	400	100.00
เวลาที่ใช้ในการเดินทาง						
ต่ำกว่า 10 นาที	49	12.25	6	1.50	55	13.75
10-30 นาที	90	22.50	105	26.25	195	48.75
31-60 นาที	18	4.50	89	22.25	107	26.75
มากกว่า 1 ชั่วโมง	8	2.00	35	8.75	43	10.75
รูปแบบการเดินทาง						
เดินเท้า	43	10.75	14	3.50	57	14.25
รถจักรยาน	14	3.50	2	0.50	16	4.00
รถจักรยานยนต์	37	9.25	28	7.00	65	16.25
รถยนต์ส่วนตัว	44	11.00	78	19.50	122	30.50
รถไฟฟ้า BTS/MRT	18	4.50	89	22.25	107	26.75
รถบริการสาธารณะ	6	1.50	22	5.50	28	7.00
รถรับจ้าง	2	0.50	2	0.50	4	1.00
วิ่ง	1	0.25	0	0.00	1	0.25

	ผู้ที่อาศัยในพื้นที่ โดยรอบสวนเบญจกิติ		ผู้ที่ไม่ได้อาศัยในพื้นที่ โดยรอบสวนเบญจกิติ		รวม	
ค่าใช้จ่าย						
ไม่มีค่าใช้จ่าย	85	21.25	35	8.75	120	30.00
น้อยกว่า100	59	14.75	94	23.50	153	38.25
100-500 บาท	21	5.25	99	24.75	120	30.00
มากกว่า 500	0	0.00	7	1.75	7	1.75
การใช้บริการโดยรอบสวนเบญจกิติ						
ร้านค้า/ห้างสรรพสินค้า	36	9.00	51	12.75	87	21.75
ร้านอาหาร	64	16.00	93	23.25	157	39.25
ร้านบริการต่าง ๆ	2	0.50	3	0.75	5	1.25
อื่น ๆ	2	0.50	0	0.00	2	0.50
ไม่ใช้บริการ	61	15.25	88	22.00	149	37.25
หลังทำกิจกรรมที่สวนสาธารณะ						
กลับที่พัก	143	35.75	162	40.50	305	76.25
ไปทำงาน	5	1.25	5	1.25	10	2.50
ช้อปปิ้ง	10	2.50	46	11.50	56	14.00
กินข้าว	6	1.50	21	5.25	27	6.75
อื่น ๆ	1	0.25	1	0.25	2	0.50

ที่มา : ผู้วิจัย

ในภาพรวมของพฤติกรรมการเดินทางมาใช้สวนเบญจกิติผู้ที่อาศัยในพื้นที่โดยรอบสวนเบญจกิติ พบว่า ผู้มาใช้บริการส่วนใหญ่จะใช้เวลาในการเดินทาง 10-30 นาที ร้อยละ 22.50 รองลงมาคือต่ำกว่า 10 นาที ร้อยละ 12.50 โดยรูปแบบการเดินทางจะเป็นรถยนต์ส่วนตัว ร้อยละ 11.00 รองลงมาคือ การเดินเท้า ร้อยละ 10.75 ในส่วนของค่าใช้จ่ายในการเดินทางจะไม่มีค่าใช้จ่าย ร้อยละ 21.25 รองลงมาคือ น้อยกว่า 100 บาท ร้อยละ 14.75 นอกจากนี้ยังสอบถามถึง การใช้บริการพื้นที่โดยรอบสวนเบญจกิติส่วนใหญ่จะใช้บริการร้านอาหาร ร้อยละ 16.00 และการใช้บริการพื้นที่โดยรอบสวนเบญจกิติหลังจากทำกิจกรรมสวนสาธารณะเสร็จ ส่วนใหญ่จะกลับที่อยู่อาศัย ร้อยละ 35.75 รองลงมาคือ ช้อปปิ้ง ร้อยละ 2.50

ส่วนภาพรวมของพฤติกรรมการเดินทางมาใช้สวนเบญจกิติผู้ที่ไม่ได้อาศัยในพื้นที่โดยรอบสวนเบญจกิติพบว่า ผู้มาใช้บริการส่วนใหญ่จะใช้เวลาในการเดินทาง 10-30 นาที ร้อยละ 26.25 รองลงมาคือ 31-60 นาที ร้อยละ 22.25 โดยรูปแบบการเดินทางจะเป็นรถไฟฟ้า BTS/MRT ร้อยละ 22.25 รองลงมาคือ รถยนต์ส่วนตัว ร้อยละ 19.50 ในส่วนของค่าใช้จ่ายในการเดินทางจะน้อยกว่า 100 บาท ร้อยละ 23.50 รองลงมาคือ 100-500 บาท ร้อยละ 24.75 นอกจากนี้ยังสอบถามถึง การใช้บริการพื้นที่โดยรอบสวนเบญจกิติส่วนใหญ่จะใช้บริการร้านอาหาร ร้อยละ 23.25 และการใช้บริการพื้นที่โดยรอบสวนเบญจกิติหลังจากทำกิจกรรมสวนสาธารณะเสร็จ ส่วนใหญ่จะกลับที่อยู่อาศัย ร้อยละ 40.50 รองลงมาคือ ซุปเปอร์มาร์เก็ต ร้อยละ 11.50

จากข้อมูลพฤติกรรมการเดินทางมาใช้สวนสาธารณะที่กล่าวมาข้างต้น พบว่า ผู้ใช้บริการที่อาศัยอยู่โดยรอบสวนเบญจกิติมีจำนวนประชากรที่น้อยกว่าผู้ใช้บริการที่ไม่ได้อาศัยอยู่โดยรอบสวนเบญจกิติในทุกส่วน ยกเว้น ผู้ใช้บริการที่เดินทาง ต่ำกว่า 10 นาที เนื่องจากอยู่ใกล้เลยมีเวลาในการเดินทางที่น้อยกว่า และเลือกรูปแบบการเดินทางเป็น การเดินเท้า รถจักรยาน รถจักรยานยนต์ และวิ่ง เพื่อความสะดวกในการเข้าใช้งานพื้นที่สวนสาธารณะ นอกจากนี้ยังมีข้อสังเกต ด้านค่าใช้จ่ายที่มีสถิติที่สวนทางกันระหว่างผู้บริการที่อาศัยอยู่กับไม่อาศัยอยู่โดยรอบสวนเบญจกิติ คือ ไม่มีค่าใช้จ่ายน้อยกว่า 100 บาท และ 100-500 บาท ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับระยะทางใกล้ย่อมมีค่าใช้จ่ายในการเดินทางที่น้อยกว่าผู้ที่อยู่ไกล และผู้ไกลยังจำเป็นต้องมีค่าใช้จ่ายที่สูงกว่าอีกด้วย ในการใช้บริการโดยรอบสวนเบญจกิติในส่วนของร้านค้า/ห้างสรรพสินค้าและร้านอาหาร ผู้ใช้บริการมีการเข้าใช้ก่อนและหลังมาใช้บริการสวนแต่ส่วนใหญ่จะใช้บริการก่อนมาสวนเบญจกิติ

4.3.3 พฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะจำแนกตามการอยู่อาศัยในพื้นที่โดยรอบสวนเบญจกิติ

ในการศึกษาพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะได้มีการศึกษาเรื่องของ ความถี่การใช้สวนสาธารณะ เวลาที่ใช้ในสวนสาธารณะ วันที่ไปใช้สวนสาธารณะ และช่วงเวลาที่ไปใช้สวนสาธารณะ รวมไปถึงบุคคลที่ใช้สวนสาธารณะร่วมกัน เพื่ออธิบายพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะของผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติทั้ง 2 กลุ่ม โดยผลจากแบบสอบถามสามารถสรุปพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะได้ตามตารางที่ 16 ดังนี้

ตารางที่ 16 พฤติกรรมมาใช้สวนสาธารณะจำแนกตามการอยู่อาศัยในพื้นที่โดยรอบสวนเบญจกิติ

	ผู้ที่อาศัยในพื้นที่ โดยรอบสวนเบญจกิติ		ผู้ที่ไม่ได้อาศัยในพื้นที่ โดยรอบสวนเบญจกิติ		รวม	
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
จำนวนผู้ใช้บริการ	165	41.25	235	58.75	400	100.00
ความถี่ที่ท่านมาใช้บริการสวนสาธารณะ						
ทุกวัน	10	2.50	3	0.75	13	3.25
4-6 วัน/สัปดาห์	23	5.75	17	4.25	40	10.00
สัปดาห์ละวัน	45	11.25	50	12.50	95	23.75
น้อยกว่าสัปดาห์ละวัน	87	21.75	165	41.25	252	63.00
ลักษณะการมาใช้บริการสวนสาธารณะ						
คนเดียว	55	13.75	56	14.00	111	27.75
ครอบครัว	31	7.75	30	7.50	61	15.25
เพื่อน	48	12.00	98	24.50	146	36.50
คนรัก	31	7.75	51	12.75	82	20.50
เวลาที่ใช้บริการสวนเบญจกิติ						
น้อยกว่า 1 ชั่วโมง	26	6.50	28	7.00	54	13.50
1-3 ชั่วโมง	131	32.75	188	47.00	319	79.75
4-6 ชั่วโมง	3	0.75	23	5.75	26	6.50
มากกว่า 6 ชั่วโมงขึ้นไป	0	0.00	1	0.25	1	0.25
วันที่ใช้บริการ						
วันจันทร์ - ศุกร์	60	15.00	65	16.25	125	31.25
วันเสาร์ - อาทิตย์	81	20.25	133	33.25	214	53.50
วันหยุด	17	4.25	30	7.50	47	11.75
ไม่แน่นอน	7	1.75	7	1.75	14	3.50
ช่วงเวลาที่มาใช้บริการ						
05.00-08.00 น.	16	4.00	22	5.50	38	9.50
08.01-12.00 น.	20	5.00	19	4.75	39	9.75
12.01-16.00 น.	8	2.00	37	9.25	45	11.25
16.01-21.00 น.	121	30.25	157	39.25	278	69.50

	ผู้ที่อาศัยในพื้นที่		ผู้ที่ไม่ได้อาศัยในพื้นที่		รวม	
	โดยรอบสวนเบญจกิติ		โดยรอบสวนเบญจกิติ			
กิจกรรมที่ทำในสวนสาธารณะ						
วิ่ง	99	10.49	90	9.53	189	20.02
ปั่นจักรยาน	34	3.60	46	4.87	80	8.47
เดินแอโรบิค	15	1.59	5	0.53	20	2.12
ฟิตเนส/เพาะกาย	12	1.27	12	1.27	24	2.54
พักผ่อน/นั่งเล่น	99	10.49	180	19.07	279	29.56
ปิกนิก/ทานอาหาร	27	2.86	47	4.98	74	7.84
พบปะเพื่อน คนรู้จัก	45	4.77	108	11.44	153	16.21
เข้าร่วมกิจกรรมของสวน	11	1.17	28	2.97	39	4.13
กิจกรรมทางน้ำ	2	0.21	16	1.69	18	1.91
กีฬาในร่ม	12	1.27	21	2.22	33	3.50
พิพิธภัณฑ	6	0.64	20	2.12	26	2.75
พาสัตว์เลี้ยงไปเดินเล่น	0	0.00	3	0.32	3	0.32

ที่มา : ผู้วิจัย

ในภาพรวมของพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะของผู้ที่อาศัยในพื้นที่โดยรอบสวนเบญจกิติ พบว่า ผู้ใช้ที่มาใช้ประจำ (ทุกวัน-4 วัน/สัปดาห์) ร้อยละ 8.25 และ ผู้ใช้ที่ไม่ได้มาประจำ (1ครั้ง/สัปดาห์-น้อยกว่าสัปดาห์ละครั้ง) ร้อยละ 33.00 ส่วนใหญ่มาคนเดียว ร้อยละ 13.75 เวลาที่ใช้บริการสวนสาธารณะประมาณ 1-3 ชั่วโมง ร้อยละ 32.75 และมาในวันเสาร์-อาทิตย์ ร้อยละ 20.25 เวลาที่มาใช้บริการสวนสาธารณะ 16.01-21.00 น. ร้อยละ 39.25 ส่วนกิจกรรมที่ทำในสวนสาธารณะ คือ วิ่ง และพักผ่อน ร้อยละ 10.49

ส่วนภาพรวมของพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะของผู้ที่ไม่ได้อาศัยในพื้นที่โดยรอบสวนเบญจกิติ พบว่า ผู้ใช้ที่มาใช้ประจำ (ทุกวัน-4 วัน/สัปดาห์) ร้อยละ 5.00 และ ผู้ใช้ที่ไม่ได้มาประจำ (1 ครั้ง/สัปดาห์-น้อยกว่าสัปดาห์ละครั้ง) ร้อยละ 53.75 ส่วนใหญ่มากับเพื่อน ร้อยละ 24.50 เวลาที่ใช้บริการสวนสาธารณะประมาณ 1-3 ชั่วโมง ร้อยละ 47.00 และมาในวันเสาร์-อาทิตย์ ร้อยละ 33.25 เวลาที่มาใช้บริการสวนสาธารณะ 16.01 - 21.00 น. ร้อยละ 30.25 ส่วนกิจกรรมที่ทำในสวนสาธารณะ คือ พักผ่อน ร้อยละ 19.07

จากข้อมูลพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะที่กล่าวมาข้างต้น พบว่า ผู้ใช้บริการที่อาศัยอยู่โดยรอบสวนเบญจกิติมีจำนวนประชากรที่น้อยกว่าผู้ให้บริการที่ไม่ได้อาศัยอยู่โดยรอบสวนเบญจกิติในทุกส่วน ยกเว้น ความถี่ในการมาใช้บริการไปในทิศทางเดียวกันส่วนใหญ่จะมาไม่บ่อย แต่กลุ่มผู้ให้บริการที่อาศัยอยู่โดยรอบสวนเบญจกิติมีส่วนที่มากว่า นอกจากนี้กิจกรรมของกลุ่มที่ไม่อาศัยอยู่โดยรอบสวนเบญจกิติจะเป็นการมาพักผ่อนมากกว่าการออกกำลังกาย

4.4 การเปรียบเทียบผู้ให้บริการสาธารณะตามวันที่มาใช้บริการสวนสาธารณะ

4.4.1 คุณลักษณะของผู้ให้บริการสวนสาธารณะจำแนกตามวันที่มาใช้บริการสวนสาธารณะ

ในการศึกษาคุณลักษณะของผู้ให้บริการสวนสาธารณะได้มีการศึกษาเรื่องของสถานะภาพ การทำงาน และการอยู่อาศัย โดยเปรียบเทียบผู้ให้บริการสวนเบญจกิติ 2 กลุ่ม โดยจำแนกตามการวันที่มาใช้บริการสวนเบญจกิติ ได้แก่ 1. กลุ่มที่ใช้บริการสวนเบญจกิติวันธรรมดา (วันจันทร์-ศุกร์) และ 2. กลุ่มที่ใช้บริการสวนเบญจกิติวันหยุด (วันเสาร์-อาทิตย์ , วันหยุดเทศกาล/วันหยุดนักขัตฤกษ์) จากการเก็บแบบสอบถามผู้ให้บริการสวนเบญจกิติ 400 คน ในทุกช่วงเวลา พบว่า มีผู้ให้บริการสวนเบญจกิติที่เป็นกลุ่มที่มาวันธรรมดา เป็นจำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 31.25 และมีผู้ให้บริการสวนเบญจกิติที่เป็นกลุ่มที่มาวันหยุด เป็นจำนวน 275 คน คิดเป็นร้อยละ 68.75 โดยผลจากแบบสอบถามสามารถสรุปคุณลักษณะผู้ให้บริการสวนเบญจกิติได้ตามตารางที่ 17 ดังนี้

ตารางที่ 17 คุณลักษณะของผู้ให้บริการสวนสาธารณะจำแนกตามวันที่มาใช้บริการสวนเบญจกิติ

	ผู้ที่ใช้บริการสวนเบญจกิติวันธรรมดา		ผู้ที่ใช้บริการสวนเบญจกิติวันหยุด		รวม	
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
จำนวนผู้ให้บริการ	125	31.25	275	68.75	400	100.00
เพศ						
ชาย	54	13.50	105	26.25	159	39.75
หญิง	67	16.75	163	40.75	230	57.50
ไม่ระบุ	4	1.00	7	1.75	11	2.75

	ผู้ที่ใช้บริการสวน เบญจกิติวันธรรมดา		ผู้ที่ใช้บริการสวน เบญจกิติวันหยุด		รวม	
อายุ						
ต่ำกว่า 18 ปี	2	0.50	3	0.75	5	1.25
18-23 ปี	43	10.75	54	13.50	97	24.25
24-35 ปี	69	17.25	170	42.50	239	59.75
36-60 ปี	11	2.75	43	10.75	54	13.50
มากกว่า 60 ปี	0	0.00	5	1.25	5	1.25
อาชีพ						
นักเรียน/นักศึกษา	46	11.50	56	14.00	102	25.50
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	12	3.00	36	9.00	48	12.00
พนักงานเอกชน	44	11.00	126	31.50	170	42.50
ธุรกิจส่วนตัว	18	4.50	35	8.75	53	13.25
แม่บ้าน/พ่อบ้าน	1	0.25	1	0.25	2	0.50
อื่น ๆ	4	1.00	21	5.25	25	6.25
รายได้						
น้อยกว่า 10,000	30	7.50	35	8.75	65	16.25
10,000-19,999	30	7.50	81	20.25	111	27.75
20,000-29,999	36	9.00	69	17.25	105	26.25
30,000-39,999	14	3.50	34	8.50	48	12.00
มากกว่า 40,000	15	3.75	56	14.00	71	17.75
รูปแบบที่อยู่อาศัย						
บ้านเดี่ยว	61	15.25	105	26.25	166	41.50
บ้านทาวน์เฮ้าส์	16	4.00	57	14.25	73	18.25
คอนโดมิเนียม	30	7.50	79	19.75	109	27.25
อาคารพาณิชย์	7	1.75	17	4.25	24	6.00
อื่น ๆ	11	2.75	17	4.25	28	7.00

ที่มา : ผู้วิจัย

ในภาพรวมของคุณลักษณะของผู้ใช้บริการสวนสาธารณะของผู้ที่ใช้บริการสวนเบญจกิติในวันธรรมดา พบว่า เป็นเพศชาย ร้อยละ 13.50 และเพศหญิง ร้อยละ 16.75 มีช่วงอายุส่วนใหญ่เป็นวัยทำงาน (24-35 ปี) ร้อยละ 17.25 ประกอบอาชีพส่วนใหญ่เป็นนักเรียน/นักศึกษา ร้อยละ 11.50 รองลงมาคือ พนักงานเอกชน ร้อยละ 11.00 รายได้เฉลี่ยจะอยู่ที่ 20,000–29,999 บาทต่อเดือน ร้อยละ 9.00 รองลงมาคือ ต่ำกว่า 10,000 และ 10,000 –19,999 บาทต่อเดือน ร้อยละ 7.50 รูปแบบที่อยู่อาศัยส่วนใหญ่จะอยู่ บ้านเดี่ยว ร้อยละ 15.25 รองลงมาคือ คอนโดมิเนียม ร้อยละ 7.50

ส่วนภาพรวมของผู้ใช้บริการสวนสาธารณะของผู้ที่ใช้บริการสวนเบญจกิติในวันหยุด พบว่า เป็นเพศชาย ร้อยละ 26.25 และเพศหญิง ร้อยละ 40.75 มีช่วงอายุส่วนใหญ่เป็นวัยทำงาน (24-35 ปี) ร้อยละ 42.50 ประกอบอาชีพส่วนใหญ่เป็น พนักงานเอกชน ร้อยละ 31.50 รองลงมาคือ นักเรียน/นักศึกษา ร้อยละ 14.00 รายได้เฉลี่ยจะอยู่ที่ 10,000–19,999 บาทต่อเดือน ร้อยละ 20.25 รองลงมาคือ 20,000–29,999 บาทต่อเดือน ร้อยละ 17.25 รูปแบบที่อยู่อาศัยส่วนใหญ่จะอยู่ บ้านเดี่ยว ร้อยละ 26.25 รองลงมาคือ คอนโดมิเนียม ร้อยละ 19.75

จากข้อมูลคุณลักษณะของผู้ใช้บริการสวนสาธารณะตามวันที่มาใช้บริการสวนเบญจกิติที่กล่าวมาข้างต้น เมื่อจำแนกตามวันที่มาใช้บริการสวนเบญจกิติพบว่า ผู้ใช้สวนสาธารณะทั้ง 2 กลุ่มเป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ ผู้ใช้ส่วนใหญ่เป็นผู้หญิงในช่วงวัยทำงาน อายุ 24–35 ปี ประกอบอาชีพเป็นพนักงานเอกชนที่มีรายได้เฉลี่ยอยู่ที่ 10,000–29,999 บาทต่อเดือน รูปแบบที่อยู่อาศัยเป็นบ้านเดี่ยว

4.4.2 พฤติกรรมการเดินทางมาใช้สวนสาธารณะจำแนกตามวันที่มาใช้บริการสวนสาธารณะ

ในการศึกษาพฤติกรรมการเดินทางมาใช้สวนสาธารณะได้มีการศึกษารูปแบบของการเดินทาง เวลาที่ใช้ในการเดินทาง ค่าใช้จ่าย การใช้บริการโดยรอบสวนเบญจกิติ และกิจกรรมที่ทำหลังใช้บริการสวนสาธารณะ เพื่ออธิบายพฤติกรรมการเดินทางมาใช้สวนสาธารณะของผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติทั้ง 2 กลุ่ม โดยผลจากแบบสอบถามสามารถสรุปพฤติกรรมการเดินทางมาใช้สวนสาธารณะได้ตามตารางที่ 18 ดังนี้

ตารางที่ 18 พฤติกรรมการเดินทางมาใช้บริการสาธารณะจำแนกตามวันที่มาใช้บริการสวนเบญจกิติ

	ผู้ที่ใช้บริการสวน เบญจกิติวันธรรมดา		ผู้ที่ใช้บริการสวน เบญจกิติวันหยุด		รวม	
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
จำนวนผู้ให้บริการ	165	41.25	235	58.75	400	100.00
เวลาที่ใช้ในการเดินทาง						
ต่ำกว่า 10 นาที	22	5.50	33	8.25	55	13.75
10-30 นาที	68	17.00	127	31.75	195	48.75
31-60 นาที	27	6.75	80	20.00	107	26.75
มากกว่า 1 ชั่วโมง	8	2.00	35	8.75	43	10.75
รูปแบบการเดินทาง						
เดินเท้า	20	5.00	37	9.25	57	14.25
รถจักรยาน	8	2.00	8	2.00	16	4.00
รถจักรยานยนต์	28	7.00	37	9.25	65	16.25
รถยนต์ส่วนตัว	35	8.75	87	21.75	122	30.50
รถไฟฟ้า BTS/MRT	26	6.50	81	20.25	107	26.75
รถบริการสาธารณะ	6	1.50	22	5.50	28	7.00
รถรับจ้าง	2	0.50	2	0.50	4	1.00
วิ่ง	0	0.00	1	0.25	1	0.25
ค่าใช้จ่าย						
ไม่มีค่าใช้จ่าย	44	11.00	76	19.00	120	30.00
น้อยกว่า 100	57	14.25	96	24.00	153	38.25
100-500 บาท	22	5.50	98	24.50	120	30.00
มากกว่า 500	2	0.50	5	1.25	7	1.75
การใช้บริการโดยรอบสวนเบญจกิติ						
ร้านค้า/ห้างสรรพสินค้า	29	7.25	58	14.50	87	21.75
ร้านอาหาร	44	11.00	113	28.25	157	39.25
ร้านบริการต่าง ๆ	2	0.50	3	0.75	5	1.25
อื่น ๆ	0	0.00	2	0.50	2	0.50
ไม่ใช้บริการ	50	12.50	99	24.75	149	37.25

	ผู้ที่ใช้บริการสวน เบญจกิติวันธรรมดา		ผู้ที่ใช้บริการสวน เบญจกิติวันหยุด		รวม	
	หลังทำกิจกรรมที่สวนสาธารณะ					
กลับที่พัก	105	26.25	200	50.00	305	76.25
ไปทำงาน	4	1.00	6	1.50	10	2.50
ช้อปปิ้ง	8	2.00	48	12.00	56	14.00
กินข้าว	8	2.00	19	4.75	27	6.75
อื่น ๆ	0	0.00	2	0.50	2	0.50

ที่มา : ผู้วิจัย

ในภาพรวมของพฤติกรรมการเดินทางมาใช้สวนสาธารณะของผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติในวันธรรมดา พบว่า ผู้มาใช้บริการส่วนใหญ่จะใช้เวลาในการเดินทาง 10-30 นาที ร้อยละ 17.00 โดยรูปแบบการเดินทางจะเป็นรถยนต์ส่วนตัว ร้อยละ 8.75 รองลงมาคือ รถจักรยานยนต์ ร้อยละ 7.00 ในส่วนของค่าใช้จ่ายในการเดินทางจะน้อยกว่า 100บาท ร้อยละ 14.25 รองลงมาคือ ไม่มีค่าใช้จ่าย ร้อยละ 11.00 นอกจากนี้ยังสอบถามถึง การใช้บริการพื้นที่โดยรอบสวนเบญจกิติส่วนใหญ่ จะไม่ใช้บริการ ร้อยละ 12.50 และการใช้บริการพื้นที่โดยรอบสวนเบญจกิติหลังจากทำกิจกรรมสวนสาธารณะเสร็จ ส่วนใหญ่จะกลับที่อยู่อาศัย ร้อยละ 26.25

ส่วนภาพรวมของพฤติกรรมการเดินทางมาใช้สวนสาธารณะของผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติในวันหยุด พบว่า ผู้มาใช้บริการส่วนใหญ่จะใช้เวลาในการเดินทาง 10-30 นาที ร้อยละ 31.75 รองลงมาคือ 31-60 นาที ร้อยละ 20.00 โดยรูปแบบการเดินทางจะเป็นรถยนต์ส่วนตัว ร้อยละ 21.75 รองลงมาคือรถไฟฟ้า BTS/MRT ร้อยละ 20.25 ในส่วนของค่าใช้จ่ายในการเดินทางจะ 100-500 บาท ร้อยละ 24.50 รองลงมาคือ น้อยกว่า 100 บาท ร้อยละ 24.00 นอกจากนี้ยังสอบถามถึง การใช้บริการพื้นที่โดยรอบสวนเบญจกิติส่วนใหญ่จะใช้บริการร้านอาหาร ร้อยละ 28.25 และการใช้บริการพื้นที่โดยรอบสวนเบญจกิติหลังจากทำกิจกรรมสวนสาธารณะเสร็จ ส่วนใหญ่จะกลับที่อยู่อาศัย ร้อยละ 50.00 รองลงมาคือ ช้อปปิ้ง ร้อยละ 12.00

จากข้อมูลพฤติกรรมการเดินทางมาใช้สวนสาธารณะตามวันที่มาใช้บริการสวนเบญจกิติที่กล่าวมาข้างต้น เมื่อจำแนกตามวันที่มาใช้บริการสวนเบญจกิติ พบว่า ผู้ใช้สวนสาธารณะทั้ง 2 กลุ่มส่วนใหญ่ระยะเวลาในการเดินทางเฉลี่ยอยู่ที่ 10-30 นาที และใช้รถยนต์ส่วนบุคคลในการเดินทาง แต่จะมีการเลือกรูปแบบในการเดินทางที่มีความแตกต่างกัน คือ ผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติในวัน

ธรรมชาติจะเลือกใช้วิธีใช้รถจักรยานยนต์ ส่งผลให้ไม่มีค่าใช้จ่ายในการเดินทางหรือน้อยกว่า 100 บาท ส่วนผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติในวันหยุดจะเลือกใช้รถไฟฟ้า BTS/MRT ค่าใช้จ่ายก็จะอยู่ที่ 100–500 บาท ส่วนการใช้บริการโดยรอบสวนเบญจกิติในวันธรรมดาส่วนมากจะไม่ใช้บริการโดยรอบ แต่ในวันหยุดจะใช้บริการร้านอาหารเป็นส่วนใหญ่ และ กิจกรรมหลังใช้บริการสวนสาธารณะเสร็จของทั้ง 2 กลุ่มคือ กลับที่พักอาศัย

4.4.3 พฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะจำแนกตามวันที่มาใช้บริการสวนสาธารณะ

ในการศึกษาพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะได้มีการศึกษาเรื่องของ ความถี่การใช้สวนสาธารณะ เวลาที่ใช้ในสวนสาธารณะ วันที่ไปใช้สวนสาธารณะ และช่วงเวลาที่ไปใช้สวนสาธารณะ รวมไปถึงบุคคลที่ใช้สวนสาธารณะร่วมกัน เพื่ออธิบายพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะของผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติทั้ง 2 กลุ่ม โดยผลจากแบบสอบถามสามารถสรุปพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะได้ตามตารางที่ 19 ดังนี้

ตารางที่ 19 พฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะจำแนกตามวันที่มาใช้บริการสวนเบญจกิติ

	ผู้ใช้บริการสวนเบญจกิตिवัฒรรดมดอ		ผู้ใช้บริการสวนเบญจกิตिवันหยุด		รวม	
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
จำนวนผู้ใช้บริการ	165	41.25	235	58.75	400	100.00
ความถี่ที่ท่นมอใช้บริการสวนสาธารณะ						
ทุกวัน	7	1.75	6	1.50	13	3.25
4–6 วัน/สัปดาห์	28	7.00	12	3.00	40	10.00
สัปดาห์ละวัน	41	10.25	54	13.50	95	23.75
น้อยกว่าสัปดาห์ละวัน	49	12.25	203	50.75	252	63.00
ลักษณะการมอใช้บริการสวนสาธารณะ						
คนเดียว	50	12.50	61	15.25	111	27.75
ครอบครัว	10	2.50	51	12.75	61	15.25
เพื่อน	46	11.50	100	25.00	146	36.50
คนรัก	19	4.75	63	15.75	82	20.50

	ผู้ใช้บริการสวน เบญจกิติวันธรรมดา		ผู้ใช้บริการสวน เบญจกิติวันหยุด		รวม	
เวลาที่ใช้บริการสวนเบญจกิติ						
น้อยกว่า 1 ชั่วโมง	18	4.50	36	9.00	54	13.50
1-3 ชั่วโมง	97	24.25	222	55.50	319	79.75
4-6 ชั่วโมง	10	2.50	16	4.00	26	6.50
มากกว่า 6 ชั่วโมงขึ้นไป	0	0.00	1	0.25	1	0.25
ช่วงเวลาที่มาใช้บริการ						
05.00-08.00 น.	16	4.00	22	5.50	38	9.50
08.01-12.00 น.	18	4.50	21	5.25	39	9.75
12.01-16.00 น.	10	2.50	35	8.75	45	11.25
16.01-21.00 น.	81	20.25	197	49.25	278	69.50
กิจกรรมที่ทำในสวนสาธารณะ						
วิ่ง	66	6.99	123	13.03	189	20.02
ปั่นจักรยาน	23	2.44	57	6.04	80	8.47
เดินแอโรบิค	9	0.95	11	1.17	20	2.12
ฟิตเนส/เพาะกาย	8	0.85	16	1.69	24	2.54
พักผ่อน/นั่งเล่น	78	8.26	201	21.29	279	29.56
ปิกนิก/ทานอาหาร	19	2.01	55	5.83	74	7.84
พบปะเพื่อน คนรู้จัก	41	4.34	112	11.86	153	16.21
เข้าร่วมกิจกรรมของสวน	10	1.06	29	3.07	39	4.13
กิจกรรมทางน้ำ	6	0.64	12	1.27	18	1.91
กีฬาในร่ม	16	1.69	17	1.80	33	3.50
พิพิธภัณฑ	6	0.64	20	2.12	26	2.75
พาสัตว์เลี้ยงไปเดินเล่น	1	0.11	2	0.21	3	0.32

ที่มา : ผู้วิจัย

ในภาพรวมของพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะผู้ที่อาศัยในพื้นที่โดยรอบสวนเบญจกิติ พบว่า ผู้ใช้ที่มาใช้ประจำ (ทุกวัน-4 วัน/สัปดาห์) ร้อยละ 8.75 และ ผู้ใช้ที่ไม่ได้มาประจำ (1 ครั้ง/สัปดาห์-น้อยกว่าสัปดาห์ละครั้ง) ร้อยละ 22.50 ส่วนใหญ่มาคนเดียว ร้อยละ 12.50 รองลงมาคือ มากับเพื่อน ร้อยละ 11.50 เวลาที่ใช้บริการสวนสาธารณะประมาณ 1-3 ชั่วโมง ร้อยละ 24.25 เวลาที่มาใช้

บริการสวนสาธารณะ 16.01–21.00 น. ร้อยละ 20.25 ส่วนกิจกรรมที่ทำในสวนสาธารณะ คือ พักผ่อน ร้อยละ 8.26 และ วิ่ง ร้อยละ 6.99

ส่วนภาพรวมของพฤติกรรมการเดินทางมาใช้สวนสาธารณะผู้ที่ไม่ได้อาศัยในพื้นที่โดยรอบ สวนเบญจกิติ พบว่า ผู้ใช้ที่มาใช้ประจำ (ทุกวัน–4 วัน/สัปดาห์) ร้อยละ 4.50 และ ผู้ใช้ที่ไม่ได้มา ประจำ (1 ครั้ง/สัปดาห์–น้อยกว่าสัปดาห์ละครั้ง) ร้อยละ 64.25 ส่วนใหญ่มากับเพื่อน ร้อยละ 25.00 รองลงมาคือ มากับคนรัก ร้อยละ 15.75 เวลาที่ใช้บริการสวนสาธารณะประมาณ 1–3 ชั่วโมง ร้อย ละ 55.50 เวลาที่มาใช้บริการสวนสาธารณะ 16.01–21.00 น. ร้อยละ 49.25 ส่วนกิจกรรมที่ทำใน สวนสาธารณะ คือ พักผ่อน ร้อยละ 21.29 และ วิ่ง ร้อยละ 13.03

จากข้อมูลพฤติกรรมการเดินทางมาใช้สวนสาธารณะตามวันที่มาใช้บริการสวนเบญจกิติที่ กล่าวมาข้างต้น เมื่อจำแนกตามวันที่มาใช้บริการสวนเบญจกิติ พบว่า ผู้ใช้บริการที่มาบ่อยจะมาในวัน ธรรมดา มากกว่าวันหยุด เนื่องจากในวันหยุดจะมีจำนวนผู้ใช้บริการจำนวนมากกว่าอาจจะทำให้ไม่ สะดวกในการทำกิจกรรมภายในสวนสาธารณะ ซึ่งผู้บริการส่วนใหญ่เลือกที่จะมาทำกิจกรรม พักผ่อนในช่วงวันหยุด

4.5 ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้บริการสวนสาธารณะ

ผู้ใช้บริการสวนสาธารณะกลุ่มตัวอย่าง โดยส่วนใหญ่มีปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการ สวนสาธารณะด้านการเดินทางได้สะดวกในระดับความเห็นมากที่สุด ด้านระยะเวลาในการเดินทางใน ระดับความเห็นมากที่สุด ด้านความปลอดภัยในระดับความเห็นมากที่สุด ด้านขนาดพื้นที่ของ สวนสาธารณะในระดับความเห็นมากที่สุด ด้านบรรยากาศในสวนสาธารณะในระดับความเห็นมาก ที่สุด ด้านความสะอาดในระดับความเห็นมากที่สุด ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในสวนสาธารณะใน ระดับความเห็นมากที่สุด ด้านการออกแบบสวนสาธารณะที่ Universal Design ในระดับความเห็น มากที่สุด ด้านระยะทางใกล้กับที่พักอาศัยในระดับความเห็นมาก ด้านความหลากหลายของกิจกรรม ในสวนสาธารณะในระดับความเห็นมาก ด้านความหลากหลายของโซนต่าง ๆ ในสวนสาธารณะใน ระดับความเห็นมาก และด้านการมีพื้นที่สัตว์เลี้ยงในระดับความเห็นมาก สรุปปัจจัยที่มีผลต่อการ ใช้ บริการสวนสาธารณะจากแบบสอบถามตามตารางที่ 20 ดังนี้

ตารางที่ 20 ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้บริการสวนสาธารณะ

ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้บริการสวนสาธารณะ	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD.)	ระดับ ความเห็น
1. สวนสาธารณะที่มีระยะทางใกล้กับที่พักอาศัย	3.90	1.26	มาก
2. สวนสาธารณะที่สามารถเดินทางได้สะดวก	4.28	0.97	มากที่สุด
3. ระยะเวลาในการเดินทางมาสวนสาธารณะ	4.07	1.04	มากที่สุด
4. ความปลอดภัยของสวนสาธารณะ	4.37	0.92	มากที่สุด
5. ขนาดพื้นที่ของสวนสาธารณะ	4.10	1.07	มากที่สุด
6. บรรยากาศในสวนสาธารณะ	4.49	0.76	มากที่สุด
7. ความสะอาดในสวนสาธารณะ	4.40	0.85	มากที่สุด
8. ความหลากหลายของกิจกรรมในสวนสาธารณะ	3.80	1.23	มาก
9. ความหลากหลายของโซนต่างๆ ในสวนสาธารณะ	3.84	1.21	มาก
10. สิ่งอำนวยความสะดวกในสวนสาธารณะ	4.02	1.07	มากที่สุด
11. การออกแบบสวนสาธารณะ Universal Design	4.18	1.01	มากที่สุด
12. Pet Friendly	3.84	1.23	มาก

ที่มา : ผู้วิจัย

จากข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อการใช้บริการสวนสาธารณะ 3 อันดับสูงสุด คือ บรรยากาศ ความสะอาด และความปลอดภัยของสวนสาธารณะ ตามลำดับ จะเห็นได้ว่ามีค่าเฉลี่ยที่สูงแต่มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานต่ำข้อมูลมีการกระจายตัวน้อย และ 3 อันดับสุดท้าย คือ ความหลากหลายของโซนต่างๆ Pet Friendly และความหลากหลายของกิจกรรมในสวนสาธารณะ ตามลำดับจะเห็นได้ว่ามีค่าเฉลี่ยที่ต่ำแต่มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสูงข้อมูลมีการกระจายตัวมาก

4.6 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้ใช้สวนสาธารณะกับพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะ

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้ใช้สวนสาธารณะกับพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะ โดยมีตัวแปรต้น คือ คุณลักษณะผู้ใช้สวนสาธารณะ ซึ่งประกอบไปด้วยตัวแปรเพศ อายุ อาชีพ รายได้ รูปแบบที่อยู่อาศัย และระยะทางระหว่างที่อยู่อาศัยกับสวนสาธารณะ และตัวแปร

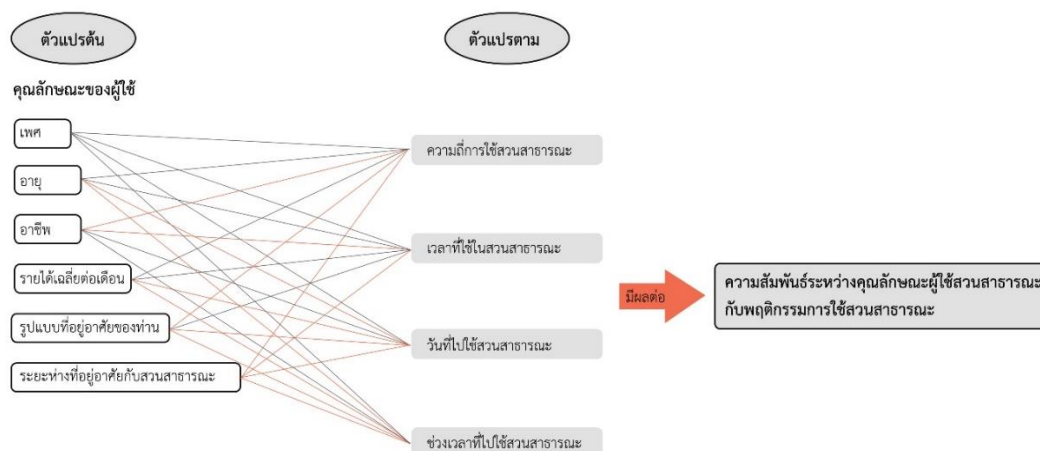
ตาม คือ พฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะ ซึ่งประกอบไปด้วยตัวแปรความถี่การใช้สวนสาธารณะ เวลาที่ใช้ในสวนสาธารณะ วันที่ไปใช้สวนสาธารณะ และช่วงเวลาที่ไปใช้สวนสาธารณะ โดยใช้สถิติทดสอบไคสแควร์ (Chi square) ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 กลุ่ม ตั้งสมมติฐานให้ H_0 คือ คุณลักษณะผู้ใช้สวนสาธารณะไม่ได้มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะ และ H_1 คือ คุณลักษณะผู้ใช้สวนสาธารณะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะ โดยมีการจับคู่ตัวแปรทดสอบ และผลการวิเคราะห์ แสดงในภาพที่ 18 ดังนี้

1) ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้ใช้สวนสาธารณะกับความถี่การใช้สวนสาธารณะ ประกอบไปด้วยการจับคู่ตัวแปรทดสอบ ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ รายได้ รูปแบบที่อยู่อาศัย และระยะทางที่อยู่อาศัย กับ ความถี่การใช้สวนสาธารณะ

2) ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้ใช้สวนสาธารณะกับเวลาที่ใช้ในสวนสาธารณะ ประกอบไปด้วยการจับคู่ตัวแปรทดสอบ ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ รายได้ รูปแบบที่อยู่อาศัย และระยะทางที่อยู่อาศัย กับ เวลาที่ใช้ในสวนสาธารณะ

3) ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้ใช้สวนสาธารณะกับวันที่ไปใช้สวนสาธารณะ ประกอบไปด้วยการจับคู่ตัวแปรทดสอบ ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ รายได้ รูปแบบที่อยู่อาศัย และ ระยะทางที่อยู่อาศัย กับ วันที่ไปใช้สวนสาธารณะ

4) ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้ใช้สวนสาธารณะกับช่วงเวลาที่ไปใช้สวนสาธารณะ ประกอบไปด้วยการจับคู่ตัวแปรทดสอบ ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ รายได้ รูปแบบที่อยู่อาศัย และระยะทางที่อยู่อาศัย กับ ช่วงเวลาที่ไปใช้สวนสาธารณะ

ภาพที่ 18 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้ใช้สวนสาธารณะกับพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะ

4.6.1 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้ใช้สวนสาธารณะกับความถี่การใช้สวนสาธารณะ

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้ใช้สวนสาธารณะกับพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะ โดยมีตัวแปรต้น คือ คุณลักษณะผู้ใช้สวนสาธารณะ และตัวแปรตาม คือ ความถี่การใช้สวนสาธารณะ ซึ่งแบ่งจากความถี่การใช้สวนสาธารณะเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ ความถี่การใช้สวนสาธารณะอยู่เป็นประจำ (ความถี่การใช้สวนสาธารณะ 4-7 ครั้งต่อสัปดาห์) และความถี่การใช้สวนสาธารณะไม่เป็นประจำ (ความถี่การใช้สวนสาธารณะ 1-3 ครั้งต่อสัปดาห์) โดยผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรมีตามตารางที่ 21 ดังนี้

ตารางที่ 21 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้ใช้สวนสาธารณะกับความถี่การใช้สวนสาธารณะ

คุณลักษณะ	ความถี่การใช้สวนสาธารณะ						X ²	df	P
	ใช้ประจำ		ใช้ไม่ประจำ		รวม				
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
เพศ							5.44	2	0.07
ชาย	28	7	131	32.75	159	39.75			
หญิง	25	6.25	205	51.25	230	57.5			
ไม่ระบุ	0	0	11	2.75	11	2.75			
อายุ							3.19	4	0.53
<18 ปี	1	0.25	4	1	5	1.25			
18-23 ปี	16	4	81	20.25	97	24.25			
24-35 ปี	27	6.75	212	53	239	59.75			
36-60 ปี	9	2.25	45	11.25	54	13.5			
> 60 ปี	0	0	5	1.25	5	1.25			
อาชีพ							13.39	5	0.02*
นักเรียน	9	2.25	93	23.25	102	25.5			
ข้าราชการ	9	2.25	39	9.75	48	12			
พนักงานเอกชน	25	6.25	145	36.25	170	42.5			
ธุรกิจส่วนตัว	1	0.25	52	13	53	13.25			
แม่บ้าน	0	0	2	0.5	2	0.5			
อื่นๆ	0	0	25	6.25	25	6.25			

คุณลักษณะ	ความถี่การใช้สวนสาธารณะ						X ²	df	P
	ใช้ประจำ	ใช้ไม่ประจำ	รวม						
รายได้							1.85	4	0.76
> 10,000	9	2.25	56	14	65	16.25			
10,000–19,999	12	3	99	24.75	111	27.75			
20,000–29,999	15	3.75	90	22.5	105	26.25			
30,000–39,999	5	1.25	43	10.75	48	12			
< 40,000	12	3	59	14.75	71	17.75			
รูปแบบที่อยู่อาศัย							11.85	4	0.02*
บ้านเดี่ยว	31	7.75	135	33.75	166	41.5			
บ้านทาวน์เฮ้าส์	3	0.75	70	17.5	73	18.25			
คอนโดมิเนียม	11	2.75	98	24.5	109	27.25			
อาคารพาณิชย์	5	1.25	19	4.75	24	6			
อื่นๆ	3	0.75	25	6.25	28	7			
ระยะทางระหว่างที่อยู่อาศัยกับสวนสาธารณะ							11.81	3	0.01*
ต่ำกว่า 1 กม.	9	2.25	30	7.5	39	9.75			
1–5 กม.	24	6	102	25.5	126	31.5			
6–10 กม.	10	2.5	92	23	102	25.5			
> 10 กม.	10	2.5	123	30.75	133	33.25			

หมายเหตุ: * หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % (P-value < 0.05)

1) ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับความถี่การใช้สวนสาธารณะ : ผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติทั้งเพศชายและหญิง ส่วนใหญ่มีความถี่การใช้สวนสาธารณะไม่เป็นประจำ โดยเพศหญิงมีสัดส่วนความถี่การใช้สวนสาธารณะไม่เป็นประจำสูงกว่าเพศชาย ในอีกด้านหนึ่งพบว่าความถี่การใช้สวนสาธารณะอยู่เป็นประจำส่วนใหญ่มาจากผู้ใช้สวนสาธารณะที่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 7.00) และเมื่อทดสอบด้วยสถิติวิเคราะห้ไคสแควร์ ปรากฏว่า ค่าสถิติทดสอบ P-value มากกว่า 0.05 แสดงว่า เพศจึงไม่มีความสัมพันธ์กับความถี่การใช้สวนสาธารณะ

2) ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับความถี่การใช้สวนสาธารณะ : ผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติทุกช่วงวัย ส่วนใหญ่มีความถี่การใช้สวนสาธารณะไม่เป็นประจำ คือ ช่วงวัยทำงานอายุ 24–35 ปี (ร้อยละ 53.00) มีสัดส่วนความถี่การใช้สวนสาธารณะไม่เป็นประจำสูงกว่าช่วงวัยอื่น ส่วนความถี่การใช้

สวนสาธารณะอยู่เป็นประจำส่วนใหญ่ผู้ใช้สวนสาธารณะเป็นช่วงวัยทำงานอายุ 24–35 ปีเช่นเดียวกัน (ร้อยละ 3.75) และเมื่อทดสอบด้วยสถิติวิเคราะห์ไคสแควร์ ปรากฏว่า ค่าสถิติทดสอบ P-value มากกว่า 0.05 แสดงว่า ช่วงวัยจึงไม่มีความสัมพันธ์กับความถี่การใช้สวนสาธารณะ

3) ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับความถี่การใช้สวนสาธารณะ : ผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติทุกอาชีพ ส่วนใหญ่มีความถี่การใช้สวนสาธารณะไม่เป็นประจำ โดยพนักงานเอกชนมีสัดส่วนความถี่การใช้สวนสาธารณะไม่เป็นประจำสูงกว่าอาชีพอื่น ส่วนความถี่การใช้สวนสาธารณะอยู่เป็นประจำส่วนใหญ่ผู้ใช้สวนสาธารณะเป็นพนักงานเอกชนเช่นเดียวกัน (ร้อยละ 6.25) และเมื่อทดสอบด้วยสถิติวิเคราะห์ไคสแควร์ ปรากฏว่า ค่าสถิติทดสอบ P-value น้อยกว่า 0.05 แสดงว่า อาชีพที่แตกต่างกันมีผลต่อความถี่การใช้สวนสาธารณะที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้น อาชีพจึงมีความสัมพันธ์กับความถี่การใช้สวนสาธารณะ

4) ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับความถี่การใช้สวนสาธารณะ : ผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติที่จำแนกตามรายได้ทั้ง 3 กลุ่ม ส่วนใหญ่มีความถี่การใช้สวนสาธารณะไม่เป็นประจำ โดยกลุ่มที่มีสัดส่วนความถี่การใช้สวนสาธารณะไม่เป็นประจำมากที่สุด คือ กลุ่มผู้ใช้สวนสาธารณะที่มีรายได้ปานกลาง (รายได้ตั้งแต่ 10,000–29,999 บาท) (ร้อยละ 47.25) รองลงมา คือ กลุ่มผู้ใช้สวนสาธารณะที่มีรายได้มาก (รายได้ 30,000 บาทขึ้นไป) (ร้อยละ 25.5) ในอีกด้านหนึ่งพบว่าความถี่การใช้สวนสาธารณะอยู่เป็นประจำส่วนใหญ่มาจากกลุ่มผู้ใช้สวนสาธารณะที่มีรายได้ปานกลาง (รายได้ตั้งแต่ 10,000–29,999 บาท) (ร้อยละ 6.75) และเมื่อทดสอบด้วยสถิติวิเคราะห์ไคสแควร์ ปรากฏว่า ค่าสถิติทดสอบ P-value มากกว่า 0.05 แสดงว่า รายได้จึงไม่มีความสัมพันธ์กับความถี่การใช้สวนสาธารณะ

5) ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบที่อยู่อาศัยกับความถี่การใช้สวนสาธารณะ : ผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติ ส่วนใหญ่มีความถี่การใช้สวนสาธารณะไม่เป็นประจำ โดยกลุ่มที่มีสัดส่วนความถี่การใช้สวนสาธารณะไม่เป็นประจำมากที่สุด คือ กลุ่มผู้ใช้สวนสาธารณะที่อยู่บ้านเดี่ยว (ร้อยละ 33.75) รองลงมา คือ กลุ่มผู้ใช้สวนสาธารณะที่อยู่คอนโดมิเนียม (ร้อยละ 24.5) ส่วนความถี่การใช้สวนสาธารณะอยู่เป็นประจำส่วนใหญ่มาจากกลุ่มผู้ใช้สวนสาธารณะที่อยู่บ้านเดี่ยว (ร้อยละ 7.75) และเมื่อทดสอบด้วยสถิติวิเคราะห์ไคสแควร์ ปรากฏว่า ค่าสถิติทดสอบ P-value น้อยกว่า 0.05 แสดงว่า ผู้ใช้สวนสาธารณะมีรูปแบบที่อยู่อาศัยที่แตกต่างกันจะมีความถี่การใช้สวนสาธารณะแตกต่าง

กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ดังนั้น รูปแบบที่อยู่อาศัยจึงมีความสัมพันธ์กับความถี่การใช้สวนสาธารณะ

6) ความสัมพันธ์ระหว่างระยะทางระหว่างที่อยู่อาศัยกับความถี่การใช้สวนสาธารณะ : ผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติส่วนใหญ่มีความถี่การใช้สวนสาธารณะไม่เป็นประจำ โดยกลุ่มที่มีสัดส่วนความถี่การใช้สวนสาธารณะไม่เป็นประจำมากที่สุด คือ กลุ่มผู้ใช้สวนสาธารณะที่อยู่อาศัยอยู่ห่างจากสวนสาธารณะมากกว่า 10 กิโลเมตร (ร้อยละ 30.75) รองลงมา คือ กลุ่มผู้ใช้สวนสาธารณะที่อยู่อาศัยอยู่ห่างจากสวนสาธารณะ 1-5 กิโลเมตร (ร้อยละ 25.5) ในอีกด้านหนึ่งพบว่าความถี่การใช้สวนสาธารณะอยู่เป็นประจำส่วนใหญ่มาจากกลุ่มผู้ใช้สวนสาธารณะที่อยู่อาศัยอยู่ห่างจากสวนสาธารณะ 1-5 กิโลเมตร (ร้อยละ 6.00) และเมื่อทดสอบด้วยสถิติวิเคราะห์ไคสแควร์ ปรากฏว่าค่าสถิติทดสอบ P-value น้อยกว่า 0.05 แสดงว่า ผู้ใช้สวนสาธารณะที่มีระยะทางที่อยู่อาศัยห่างจากสวนสาธารณะที่แตกต่างกันจะมีความถี่การใช้สวนสาธารณะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ดังนั้น ระยะทางที่อยู่อาศัยห่างจากสวนสาธารณะจึงมีความสัมพันธ์กับความถี่การใช้สวนสาธารณะ

4.6.2 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้ใช้สวนสาธารณะกับเวลาที่ใช้ในสวนสาธารณะ

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้ใช้สวนสาธารณะกับพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะ โดยมีตัวแปรต้น คือ คุณลักษณะผู้ใช้สวนสาธารณะ และตัวแปรตาม คือ เวลาที่ใช้ในสวนสาธารณะ ซึ่งแบ่งจากเวลาที่ใช้งานสวนสาธารณะในแต่ละครั้งเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ ใช้เวลาในสวนสาธารณะน้อยกว่า 1 ชั่วโมง และใช้เวลาในสวนสาธารณะมากกว่า 2 ชั่วโมง โดยผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรมีตามตารางที่ 22 ดังนี้

ตารางที่ 22 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้ใช้งานสาธารณะกับเวลาที่ใช้ในสวนสาธารณะ

คุณลักษณะ	เวลาที่ใช้ในสวนสาธารณะ						X ²	df	P
	< 1 ชั่วโมง		> 2 ชั่วโมง		รวม				
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
เพศ							3.97	2	0.14
ชาย	27	6.75	132	33	159	39.75			
หญิง	27	6.75	203	50.75	230	57.5			
ไม่ระบุ	0	0	11	2.75	11	2.75			
อายุ							6.30	4	0.18
< 18 ปี	2	0.5	3	0.75	5	1.25			
18-23 ปี	9	2.25	88	22	97	24.25			
24-35 ปี	37	9.25	202	50.5	239	59.75			
36-60 ปี	5	1.25	49	12.25	54	13.5			
> 60 ปี	1	0.25	4	1	5	1.25			
อาชีพ							3.11	5	0.68
นักเรียน	14	3.5	88	22	102	25.5			
ข้าราชการ	5	1.25	43	10.75	48	12			
พนักงานเอกชน	22	5.5	148	37	170	42.5			
ธุรกิจส่วนตัว	7	1.75	46	11.5	53	13.25			
แม่บ้าน	0	0	2	0.5	2	0.5			
อื่น ๆ	6	1.5	19	4.75	25	6.25			
รายได้							2.13	4	0.71
< 10,000	10	2.5	55	13.75	65	16.25			
10,000-19,999	18	4.5	93	23.25	111	27.75			
20,000-29,999	12	3	93	23.25	105	26.25			
30,000-39,999	7	1.75	41	10.25	48	12			
> 40,000	7	1.75	64	16	71	17.75			
รูปแบบที่อยู่อาศัย							8.19	4	0.08
บ้านเดี่ยว	27	6.75	139	34.75	166	41.5			
บ้านทาวน์เฮ้าส์	3	0.75	70	17.5	73	18.25			

คุณลักษณะ	เวลาที่ใช้ในสวนสาธารณะ								
	< 1 ชั่วโมง		> 2 ชั่วโมง		รวม	X ²	df	P	
คอนโดมิเนียม	14	3.5	95	23.75	109	27.25			
อาคารพาณิชย์	5	1.25	19	4.75	24	6			
อื่น ๆ	5	1.25	23	5.75	28	7			
ระยะทางระหว่างที่อยู่อาศัยกับสวนสาธารณะ							14.35	3	0.00*
< 1 กิโลเมตร	12	3	27	6.75	39	9.75			
1-5 กิโลเมตร	19	4.75	107	26.75	126	31.5			
6-10 กิโลเมตร	13	3.25	89	22.25	102	25.5			
> 10 กิโลเมตร	10	2.5	123	30.75	133	33.25			

หมายเหตุ: * หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % (P-value < 0.05)

1) ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับเวลาที่ใช้ในสวนสาธารณะ : ผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติทั้งเพศชายและหญิง ส่วนใหญ่มีเวลาที่ใช้สวนสาธารณะมากกว่า 2 ชั่วโมง โดยเพศหญิงมีสัดส่วนเวลาที่ใช้สวนสาธารณะมากกว่า 2 ชั่วโมงสูงกว่าเพศชาย ในอีกด้านหนึ่งพบว่าเวลาที่ใช้สวนสาธารณะน้อยกว่า 1 ชั่วโมง ทั้ง 2 เพศมีอัตราส่วนที่เท่ากัน (ร้อยละ 6.75) และเมื่อทดสอบด้วยสถิติวิเคราะห์ไคสแควร์ปรากฏว่า ค่าสถิติทดสอบ P-value มากกว่า 0.05 แสดงว่า เพศจึงไม่มีความสัมพันธ์กับเวลาที่ใช้สวนสาธารณะ

2) ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับเวลาที่ใช้ในสวนสาธารณะ : ผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติทุกช่วงวัย ส่วนใหญ่มีเวลาที่ใช้สวนสาธารณะมากกว่า 2 ชั่วโมง คือ ช่วงวัยทำงานอายุ 24-35 ปี (ร้อยละ 50.50) มีสัดส่วนความถี่การใช้สวนสาธารณะไม่เป็นประจำสูงกว่าช่วงวัยอื่น ส่วนเวลาที่ใช้สวนสาธารณะอยู่เป็นน้อยกว่า 1 ชั่วโมง ส่วนใหญ่ผู้ใช้งานสวนสาธารณะเป็นช่วงวัยทำงานอายุ 24-35 ปี เช่นเดียวกัน (ร้อยละ 9.25) และเมื่อทดสอบด้วยสถิติวิเคราะห์ไคสแควร์ ปรากฏว่า ค่าสถิติทดสอบ P-value มากกว่า 0.05 แสดงว่า ช่วงวัยจึงไม่มีความสัมพันธ์กับเวลาที่ใช้สวนสาธารณะ

3) ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับเวลาที่ใช้ในสวนสาธารณะ : ผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติทุกอาชีพ ส่วนใหญ่มีเวลาที่ใช้สวนสาธารณะมากกว่า 2 ชั่วโมง โดยพนักงานเอกชนมีสัดส่วนเวลาที่ใช้สวนสาธารณะมากกว่า 2 ชั่วโมงสูงกว่าอาชีพอื่น ส่วนเวลาที่ใช้สวนสาธารณะน้อยกว่า 1 ชั่วโมง ส่วนใหญ่ผู้ใช้งานสวนสาธารณะเป็นพนักงานเอกชนเช่นเดียวกัน (ร้อยละ 5.50) และเมื่อทดสอบด้วยสถิติ

วิเคราะห์ไคสแควร์ ปรากฏว่า ค่าสถิติทดสอบ P-value มากกว่า 0.05 แสดงว่า อาชีพจึงไม่มีความสัมพันธ์กับเวลาที่ใช้สวนสาธารณะ

4) ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับเวลาที่ใช้ในสวนสาธารณะ : ผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติที่จำแนกตามรายได้ทั้ง 3 กลุ่ม ส่วนใหญ่มีเวลาที่ใช้สวนสาธารณะมากกว่า 2 ชั่วโมง โดยกลุ่มที่มีสัดส่วนเวลาที่ใช้สวนสาธารณะมากกว่า 2 ชั่วโมงมากที่สุด คือ กลุ่มผู้ใช้สวนสาธารณะที่มีรายได้ปานกลาง (รายได้ตั้งแต่ 10,000–29,999 บาท) (ร้อยละ 46.50) รองลงมา คือ กลุ่มผู้ใช้สวนสาธารณะที่มีรายได้มาก (รายได้ 30,000 บาทขึ้นไป) (ร้อยละ 26.25) ในอีกด้านหนึ่งพบว่าเวลาที่ใช้สวนสาธารณะน้อยกว่า 1 ชั่วโมง ส่วนใหญ่มาจากกลุ่มผู้ใช้สวนสาธารณะที่มีรายได้ปานกลาง (รายได้ตั้งแต่ 10,000–29,999 บาท) (ร้อยละ 7.50) และเมื่อทดสอบด้วยสถิติวิเคราะห์ไคสแควร์ ปรากฏว่า ค่าสถิติทดสอบ P-value มากกว่า 0.05 แสดงว่า รายได้จึงไม่มีความสัมพันธ์กับเวลาที่ใช้สวนสาธารณะ

5) ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบที่อยู่อาศัยกับเวลาที่ใช้ในสวนสาธารณะ : ผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติ ส่วนใหญ่มีเวลาที่ใช้สวนสาธารณะมากกว่า 2 ชั่วโมง โดยกลุ่มที่มีสัดส่วนเวลาที่ใช้สวนสาธารณะมากกว่า 2 ชั่วโมงมากที่สุด คือ กลุ่มผู้ใช้สวนสาธารณะที่อยู่บ้านเดี่ยว (ร้อยละ 34.75) รองลงมา คือ กลุ่มผู้ใช้สวนสาธารณะที่อยู่คอนโดมิเนียม (ร้อยละ 23.75) ส่วนเวลาที่ใช้สวนสาธารณะน้อยกว่า 1 ชั่วโมง ส่วนใหญ่มาจากกลุ่มผู้ใช้สวนสาธารณะที่อยู่บ้านเดี่ยว (ร้อยละ 6.75) และเมื่อทดสอบด้วยสถิติวิเคราะห์ไคสแควร์ ปรากฏว่า ค่าสถิติทดสอบ P-value มากกว่า 0.05 รูปแบบที่อยู่อาศัยจึงไม่มีความสัมพันธ์กับเวลาที่ใช้สวนสาธารณะ

6) ความสัมพันธ์ระหว่างระยะทางระหว่างที่อยู่อาศัยกับเวลาที่ใช้ในสวนสาธารณะ : ผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติส่วนใหญ่มีเวลาที่ใช้สวนสาธารณะมากกว่า 2 ชั่วโมง โดยกลุ่มที่มีสัดส่วนเวลาที่ใช้สวนสาธารณะมากกว่า 2 ชั่วโมง มากที่สุด คือ กลุ่มผู้ใช้สวนสาธารณะที่อยู่อาศัยอยู่ห่างจากสวนสาธารณะมากกว่า 10 กิโลเมตร (ร้อยละ 30.75) รองลงมา คือ กลุ่มผู้ใช้สวนสาธารณะที่อยู่อาศัยอยู่ห่างจากสวนสาธารณะ 1-5 กิโลเมตร (ร้อยละ 26.75) ในอีกด้านหนึ่งพบว่าเวลาที่ใช้สวนสาธารณะน้อยกว่า 1 ชั่วโมง ส่วนใหญ่มาจากกลุ่มผู้ใช้สวนสาธารณะที่อยู่อาศัยอยู่ห่างจากสวนสาธารณะ 1-5 กิโลเมตร (ร้อยละ 4.75) และเมื่อทดสอบด้วยสถิติวิเคราะห์ไคสแควร์ ปรากฏว่า ค่าสถิติทดสอบ P-value น้อยกว่า 0.05 แสดงว่า ผู้ใช้สวนสาธารณะที่มีระยะทางที่อยู่อาศัยห่างจากสวนสาธารณะที่แตกต่างกันจะมีเวลาที่ใช้สวนสาธารณะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ดังนั้น ระยะทางที่อยู่อาศัยห่างจากสวนสาธารณะจึงมีความสัมพันธ์กับเวลาที่ใช้สวนสาธารณะ

4.6.3 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้ใช้สวนสาธารณะกับวันที่ไปใช้สวนสาธารณะ

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้ใช้สวนสาธารณะกับพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะ โดยมีตัวแปรต้น คือ คุณลักษณะผู้ใช้สวนสาธารณะ และตัวแปรตาม คือ วันที่ไปใช้สวนสาธารณะ ซึ่งแบ่งจากวันที่เข้ามาใช้งานสวนสาธารณะในแต่ละครั้งเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ เข้ามาใช้ในวันธรรมดา (จันทร์-ศุกร์) เข้ามาใช้ในวันหยุด (เสาร์-อาทิตย์/วันหยุดเทศกาล/วันหยุดนักขัตฤกษ์) โดยผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรมีตามตารางที่ 23 ดังนี้

ตารางที่ 23 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้ใช้สวนสาธารณะกับวันที่ไปใช้สวนสาธารณะ

คุณลักษณะ	วันที่ไปใช้สวนสาธารณะ						X ²	df	P
	วันธรรมดา		วันหยุด		รวม				
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
เพศ							1.59	2	0.56
ชาย	54	13.5	105	26.25	159	39.75			
หญิง	67	16.75	163	40.75	230	57.5			
ไม่ระบุ	4	1	7	1.75	11	2.75			
อายุ							13.78	4	0.01*
<18 ปี	2	0.5	3	0.75	5	1.25			
18-23 ปี	43	10.75	54	13.5	97	24.25			
24-35 ปี	69	17.25	170	42.5	239	59.75			
36-60 ปี	11	2.75	43	10.75	54	13.5			
> 60 ปี	0	0	5	1.25	5	1.25			
อาชีพ							15.47	5	0.01*
นักเรียน	46	11.5	56	14	102	25.5			
ข้าราชการ	12	3	36	9	48	12			
พนักงานเอกชน	44	11	126	31.5	170	42.5			
ธุรกิจส่วนตัว	18	4.5	35	8.75	53	13.25			
แม่บ้าน	1	0.25	1	0.25	2	0.5			
อื่นๆ	4	1	21	5.25	25	6.25			

คุณลักษณะ	วันที่ไปใช้สวนสาธารณะ								
	วันธรรมดา		วันหยุด		รวม		X ²	df	P
รายได้							11.57	4	0.02*
< 10,000	30	7.5	35	8.75	65	16.25			
10,000–19,999	30	7.5	81	20.25	111	27.75			
20,000–29,999	36	9	69	17.25	105	26.25			
30,000–39,999	14	3.5	34	8.5	48	12			
> 40,000	15	3.75	56	14	71	17.75			
รูปแบบที่อยู่อาศัย							6.88	4	0.14
บ้านเดี่ยว	61	15.25	105	26.25	166	41.5			
บ้านทาวน์เฮ้าส์	16	4	57	14.25	73	18.25			
คอนโดมิเนียม	30	7.5	79	19.75	109	27.25			
อาคารพาณิชย์	7	1.75	17	4.25	24	6			
อื่น ๆ	11	2.75	17	4.25	28	7			
ระยะทางระหว่างที่อยู่อาศัยกับสวนสาธารณะ							63.26	3	0.00*
< 1 กิโลเมตร	12	3	27	6.75	39	9.75			
1–5 กิโลเมตร	48	12	78	19.5	126	31.5			
6–10 กิโลเมตร	33	8.25	69	17.25	102	25.5			
> 10 กิโลเมตร	0	0	133	33.25	133	33.25			

หมายเหตุ: * หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % (P-value < 0.05)

1) ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับวันที่ใช้ในสวนสาธารณะ : ผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติทั้งเพศชายและหญิง ส่วนใหญ่วันที่ใช้ในสวนสาธารณะเป็นวันหยุด โดยเพศหญิงมีสัดส่วนวันที่ใช้ในสวนสาธารณะเป็นวันหยุด มากกว่าเพศชาย ในอีกด้านหนึ่งพบว่าวันที่ใช้ในสวนสาธารณะเป็นวันธรรมดาเพศหญิงมีอัตราส่วนที่มากกว่า (ร้อยละ 16.75) และเมื่อทดสอบด้วยสถิติวิเคราะห์ไคสแควร์ปรากฏว่า ค่าสถิติทดสอบ P-value มากกว่า 0.05 แสดงว่า เพศจึงไม่มีความสัมพันธ์กับวันที่ใช้ในสวนสาธารณะ

2) ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับวันที่ใช้ในสวนสาธารณะ : ผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติทุกช่วงวัย ส่วนใหญ่วันที่ใช้ในสวนสาธารณะเป็นวันหยุด คือ ช่วงวัยทำงานอายุ 24–35 ปี (ร้อยละ 42.50) มีสัดส่วนวันที่ใช้ในสวนสาธารณะเป็นวันหยุดสูงกว่าช่วงวัยอื่น ส่วนวันที่ใช้ในสวนสาธารณะเป็นวัน

ธรรมดา ส่วนใหญ่ผู้ใช้สวนสาธารณะเป็นช่วงวัยทำงานอายุ 24-35 ปีเช่นเดียวกัน (ร้อยละ 17.25) และเมื่อทดสอบด้วยสถิติวิเคราะห์โคสแควร์ ปรากฏว่า ค่าสถิติทดสอบ P-value น้อยกว่า 0.05 แสดงว่า ช่วงวัยที่แตกต่างกันมีผลต่อเวลาวันที่ใช้สวนสาธารณะที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ดังนั้น ช่วงวัยจึงมีความสัมพันธ์กับวันที่ใช้สวนสาธารณะ

3) ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับวันที่ใช้สวนสาธารณะ : ผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติทุกอาชีพ ส่วนใหญ่วันที่ใช้สวนสาธารณะเป็นวันหยุด โดยพนักงานเอกชนมีสัดส่วนวันที่ใช้สวนสาธารณะเป็นวันหยุดสูงกว่าอาชีพอื่น ส่วนวันที่ใช้สวนสาธารณะเป็นวันธรรมดา ส่วนใหญ่ผู้ใช้สวนสาธารณะเป็นนักเรียน/นักศึกษา (ร้อยละ 11.50) และเมื่อทดสอบด้วยสถิติวิเคราะห์โคสแควร์ ปรากฏว่า ค่าสถิติทดสอบ P-value น้อยกว่า 0.05 แสดงว่า อาชีพที่แตกต่างกันมีผลต่อวันที่ใช้สวนสาธารณะที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ดังนั้น อาชีพจึงมีความสัมพันธ์กับวันที่ใช้สวนสาธารณะ

4) ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับวันที่ใช้สวนสาธารณะ : ผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติที่จำแนกตามรายได้ทั้ง 3 กลุ่ม ส่วนใหญ่วันที่ใช้สวนสาธารณะเป็นวันหยุด โดยกลุ่มที่มีสัดส่วนวันที่ใช้สวนสาธารณะเป็นวันหยุดมากที่สุด คือ กลุ่มผู้ใช้สวนสาธารณะที่มีรายได้ปานกลาง (รายได้ตั้งแต่ 10,000-29,999 บาท) (ร้อยละ 37.50) รองลงมา คือ กลุ่มผู้ใช้สวนสาธารณะที่มีรายได้มาก (รายได้ 30,000 บาทขึ้นไป) (ร้อยละ 22.50) ในอีกด้านหนึ่งพบว่าวันที่ใช้สวนสาธารณะเป็นวันธรรมดา ส่วนใหญ่มาจากกลุ่มผู้ใช้สวนสาธารณะที่มีรายได้ปานกลาง (รายได้ตั้งแต่ 10,000-29,999 บาท) (ร้อยละ 16.50) และเมื่อทดสอบด้วยสถิติวิเคราะห์โคสแควร์ ปรากฏว่าค่าสถิติทดสอบ P-value น้อยกว่า 0.05 แสดงว่า ผู้ใช้สวนสาธารณะที่มีรายได้แตกต่างกันจะมีวันที่ใช้สวนสาธารณะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ดังนั้น รายได้จึงมีความสัมพันธ์กับวันที่ใช้สวนสาธารณะ

5) ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบที่อยู่อาศัยกับวันที่ใช้สวนสาธารณะ : ผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติ ส่วนใหญ่วันที่ใช้สวนสาธารณะเป็นวันหยุด โดยกลุ่มที่มีสัดส่วนวันที่ใช้สวนสาธารณะเป็นวันหยุดมากที่สุด คือ กลุ่มผู้ใช้สวนสาธารณะที่อยู่บ้านเดี่ยว (ร้อยละ 26.25) รองลงมา คือ กลุ่มผู้ใช้สวนสาธารณะที่อยู่คอนโดมิเนียม (ร้อยละ 19.75) ส่วนวันที่ใช้สวนสาธารณะเป็นวันธรรมดา ส่วนใหญ่มาจากกลุ่มผู้ใช้สวนสาธารณะที่อยู่บ้านเดี่ยว (ร้อยละ 15.25) และเมื่อทดสอบด้วยสถิติ

วิเคราะห์ไคสแควร์ ปรากฏว่า ค่าสถิติทดสอบ P-value มากกว่า 0.05 แสดงว่า รูปแบบที่อยู่อาศัยจึงไม่มีความสัมพันธ์กับวันที่ใช้ในสวนสาธารณะ

6) ความสัมพันธ์ระหว่างระยะทางระหว่างที่อยู่อาศัยกับวันที่ใช้ในสวนสาธารณะ : ผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติส่วนใหญ่วันที่ใช้ในสวนสาธารณะวันหยุด โดยกลุ่มที่มีสัดส่วนวันที่ใช้ในสวนสาธารณะวันหยุดมากที่สุด คือ กลุ่มผู้ใช้สวนสาธารณะที่อยู่อาศัยอยู่ห่างจากสวนสาธารณะมากกว่า 10 กิโลเมตร (ร้อยละ 33.25) รองลงมา คือ กลุ่มผู้ใช้สวนสาธารณะที่อยู่อาศัยอยู่ห่างจากสวนสาธารณะ 1-5 กิโลเมตร (ร้อยละ 19.50) ในอีกด้านหนึ่งพบว่าวันที่ใช้ในสวนสาธารณะธรรมดาส่วนใหญ่มาจากกลุ่มผู้ใช้สวนสาธารณะที่อยู่อาศัยอยู่ห่างจากสวนสาธารณะ 1-5 กิโลเมตร (ร้อยละ 12.00) และเมื่อทดสอบด้วยสถิติวิเคราะห์ไคสแควร์ ปรากฏว่า ค่าสถิติทดสอบ P-value น้อยกว่า 0.05 แสดงว่า ผู้ใช้สวนสาธารณะที่มีระยะทางที่อยู่อาศัยห่างจากสวนสาธารณะที่แตกต่างกันจะมีผลต่อวันที่ใช้ในสวนสาธารณะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ดังนั้นระยะทางที่อยู่อาศัยห่างจากสวนสาธารณะจึงมีความสัมพันธ์กับวันที่ใช้ในสวนสาธารณะ

4.6.4 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้ใช้สวนสาธารณะกับช่วงเวลาที่ใช้สวนสาธารณะ

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้ใช้สวนสาธารณะกับพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะ โดยมีตัวแปรต้น คือ คุณลักษณะผู้ใช้สวนสาธารณะ และตัวแปรตาม คือ ช่วงเวลาที่ใช้สวนสาธารณะ ซึ่งแบ่งจากช่วงเวลาที่ผ่านมาใช้งานสวนสาธารณะในแต่ละครั้งเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ เข้ามาใช้สวนสาธารณะในช่วงเวลาเช้า (05.00-16.00 น.) เข้ามาใช้สวนสาธารณะในช่วงเวลาเย็น (หลังจาก 16.00 น. เป็นต้นไป) โดยผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรมีตามตารางที่ 24 ดังนี้

ตารางที่ 24 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้ใช้สวนสาธารณะกับช่วงเวลาที่ใช้สวนสาธารณะ

คุณลักษณะ	ช่วงเวลาที่ใช้สวนสาธารณะ						X ²	df	P
	ช่วงเช้า		ช่วงเย็น		รวม				
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
เพศ							2.55	2	0.28
ชาย	48	12	111	27.75	159	39.75			
หญิง	73	18.25	157	39.25	230	57.5			
ไม่ระบุ	1	0.25	10	2.5	11	2.75			
อายุ							10.54	4	0.03*
ต่ำกว่า 18 ปี	3	0.75	2	0.5	5	1.25			
18-23 ปี	37	9.25	60	15	97	24.25			
24-35 ปี	59	14.75	180	45	239	59.75			
36-60 ปี	21	5.25	33	8.25	54	13.5			
มากกว่า 60 ปี	2	0.5	3	0.75	5	1.25			
อาชีพ							7.87	5	0.16
นักเรียน	36	9	66	16.5	102	25.5			
ข้าราชการ	14	3.5	34	8.5	48	12			
พนักงานเอกชน	43	10.75	127	31.75	170	42.5			
ธุรกิจส่วนตัว	17	4.25	36	9	53	13.25			
แม่บ้าน	0	0	2	0.5	2	0.5			
อื่น ๆ	12	3	13	3.25	25	6.25			
รายได้							13.05	4	0.01*
< 10,000	28	7	37	9.25	65	16.25			
10,000-19,999	29	7.25	82	20.5	111	27.75			
20,000-29,999	22	5.5	83	20.75	105	26.25			
30,000-39,999	15	3.75	33	8.25	48	12			
> 40,000	28	7	43	10.75	71	17.75			

คุณลักษณะ	ช่วงเวลาที่ไปใช้สวนสาธารณะ						X ²	df	P
	ช่วงเช้า	ช่วงเย็น	รวม						
รูปแบบที่อยู่อาศัย							9.56	4	0.05*
บ้านเดี่ยว	59	14.75	107	26.75	166	41.5			
บ้านทาวน์เฮ้าส์	25	6.25	48	12	73	18.25			
คอนโดมิเนียม	21	5.25	88	22	109	27.25			
อาคารพาณิชย์	9	2.25	15	3.75	24	6			
อื่น ๆ	8	2	20	5	28	7			
ระยะทางระหว่างที่อยู่อาศัยกับสวนสาธารณะ							93.95	3	0.00*
< 1 กิโลเมตร	39	9.75	0	0	39	9.75			
1-5 กิโลเมตร	35	8.75	91	22.75	126	31.5			
6-10 กิโลเมตร	27	6.75	75	18.75	102	25.5			
> 10 กิโลเมตร	51	12.75	82	20.5	133	33.25			

หมายเหตุ: * หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % (P-value < 0.05)

1) ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับช่วงเวลาที่ไปใช้สวนสาธารณะ : ผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติทั้งเพศชายและหญิง ส่วนใหญ่ช่วงเวลาที่ไปใช้สวนสาธารณะช่วงเย็น โดยเพศหญิงมีสัดส่วนช่วงเวลาที่ไปใช้สวนสาธารณะช่วงเย็นมากกว่าเพศชาย ในอีกด้านหนึ่งพบว่าช่วงเวลาที่ไปใช้สวนสาธารณะช่วงเช้า เพศหญิงมีอัตราส่วนที่มากกว่า (ร้อยละ 18.25) และเมื่อทดสอบด้วยสถิติวิเคราะห์ไคสแควร์ ปรากฏว่า ค่าสถิติทดสอบ P-value มากกว่า 0.05 แสดงว่า เพศจึงไม่มีความสัมพันธ์กับช่วงเวลาที่ไปใช้สวนสาธารณะ

2) ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับช่วงเวลาที่ใช้ในสวนสาธารณะ : ผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติทุกช่วงวัย ส่วนใหญ่ช่วงเวลาที่ใช้ในสวนสาธารณะช่วงเย็น คือ ช่วงวัยทำงานอายุ 24-35 ปี (ร้อยละ 45.00) มีสัดส่วนวันที่ใช้ในสวนสาธารณะเป็นวันหยุดสูงกว่าช่วงวัยอื่น ส่วนช่วงเวลาที่ใช้ในสวนสาธารณะช่วงเช้า ส่วนใหญ่ผู้ใช้สวนสาธารณะเป็นช่วงวัยทำงานอายุ 24-35 ปีเช่นเดียวกัน (ร้อยละ 14.75) และเมื่อทดสอบด้วยสถิติวิเคราะห์ไคสแควร์ ปรากฏว่า ค่าสถิติทดสอบ P-value น้อยกว่า 0.05 แสดงว่า ช่วงวัยที่แตกต่างกันมีผลต่อเวลาช่วงเวลาที่ใช้ในสวนสาธารณะที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ดังนั้น ช่วงวัยจึงมีความสัมพันธ์กับช่วงเวลาที่ใช้ในสวนสาธารณะ

3) ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับช่วงเวลาที่ใช้ในสวนสาธารณะ : ผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติ ทุกอาชีพ ส่วนใหญ่ช่วงเวลาที่ใช้ในสวนสาธารณะช่วงเย็น โดยพนักงานเอกชนมีสัดส่วนช่วงเวลาที่ใช้ในสวนสาธารณะช่วงเย็นสูงกว่าอาชีพอื่น ส่วนช่วงเวลาที่ใช้ในสวนสาธารณะช่วงเช้า ส่วนใหญ่ผู้ใช้สวนสาธารณะเป็นพนักงานเอกชนเช่นเดียวกัน (ร้อยละ 10.75) และเมื่อทดสอบด้วยสถิติวิเคราะห์ไคสแควร์ ปรากฏว่า ค่าสถิติทดสอบ P-value มากกว่า 0.05 แสดงว่า อาชีพจึงไม่มีความสัมพันธ์กับช่วงเวลาที่ใช้ในสวนสาธารณะ

4) ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับช่วงเวลาที่ใช้ในสวนสาธารณะ : ผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติที่จำแนกตามรายได้ทั้ง 3 กลุ่ม ส่วนใหญ่ช่วงเวลาที่ใช้ในสวนสาธารณะช่วงเย็น โดยกลุ่มที่มีสัดส่วนช่วงเวลาที่ใช้ในสวนสาธารณะช่วงเย็นมากที่สุด คือ กลุ่มผู้ใช้สวนสาธารณะที่มีรายได้ปานกลาง (รายได้ตั้งแต่ 10,000–29,999 บาท) (ร้อยละ 41.25) รองลงมา คือ กลุ่มผู้ใช้สวนสาธารณะที่มีรายได้มาก (รายได้ 30,000 บาทขึ้นไป) (ร้อยละ 19.00) ในอีกด้านหนึ่งพบว่าช่วงเวลาที่ใช้ในสวนสาธารณะช่วงเช้า ส่วนใหญ่มาจากกลุ่มผู้ใช้สวนสาธารณะที่มีรายได้ปานกลาง (รายได้ตั้งแต่ 10,000–29,999 บาท) (ร้อยละ 13.75) และเมื่อทดสอบด้วยสถิติวิเคราะห์ไคสแควร์ ปรากฏว่าค่าสถิติทดสอบ P-value น้อยกว่า 0.05 แสดงว่า ผู้ใช้สวนสาธารณะที่มีรายได้แตกต่างกันจะมีช่วงเวลาที่ใช้ในสวนสาธารณะ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ดังนั้น รายได้จึงมีความสัมพันธ์กับช่วงเวลาที่ใช้ในสวนสาธารณะ

5) ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบที่อยู่อาศัยกับช่วงเวลาที่ใช้ในสวนสาธารณะ : ผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติ ส่วนใหญ่ช่วงเวลาที่ใช้ในสวนสาธารณะช่วงเย็น โดยกลุ่มที่มีสัดส่วนช่วงเวลาที่ใช้ในสวนสาธารณะช่วงเย็นมากที่สุด คือ กลุ่มผู้ใช้สวนสาธารณะที่อยู่บ้านเดี่ยว (ร้อยละ 26.75) รองลงมา คือ กลุ่มผู้ใช้สวนสาธารณะที่อยู่คอนโดมิเนียม (ร้อยละ 22.00) ส่วนช่วงเวลาที่ใช้ในสวนสาธารณะช่วงเช้า ส่วนใหญ่มาจากกลุ่มผู้ใช้สวนสาธารณะที่อยู่บ้านเดี่ยว (ร้อยละ 14.75) และเมื่อทดสอบด้วยสถิติวิเคราะห์ไคสแควร์ ปรากฏว่า ค่าสถิติทดสอบ P-value น้อยกว่า 0.05 แสดงว่า ผู้ใช้สวนสาธารณะมีรูปแบบที่อยู่อาศัยที่แตกต่างกันจะมีช่วงเวลาที่ใช้ในสวนสาธารณะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ดังนั้น รูปแบบที่อยู่อาศัยจึงมีความสัมพันธ์กับช่วงเวลาที่ใช้ในสวนสาธารณะ

6) ความสัมพันธ์ระหว่างระยะทางระหว่างที่อยู่อาศัยกับช่วงเวลาที่ใช้ในสวนสาธารณะ : ผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติส่วนใหญ่ช่วงเวลาที่ใช้ในสวนสาธารณะช่วงเย็น โดยกลุ่มที่มีสัดส่วนช่วงเวลา

ที่ใช้ในสวนสาธารณะช่วงเย็นมากที่สุด คือ กลุ่มผู้ใช้สวนสาธารณะที่อยู่อาศัยอยู่ห่างจากสวนสาธารณะ 1-5 กิโลเมตร (ร้อยละ 22.75) รองลงมา คือ กลุ่มผู้ใช้สวนสาธารณะที่อยู่อาศัยอยู่ห่างจากสวนสาธารณะมากกว่า 10 กิโลเมตร (ร้อยละ 20.50) ในอีกด้านหนึ่งพบว่าช่วงเวลาที่ใช้ในสวนสาธารณะช่วงเช้า ส่วนใหญ่มาจากกลุ่มผู้ใช้สวนสาธารณะที่อยู่อาศัยอยู่ห่างจากสวนสาธารณะมากกว่า 10 กิโลเมตร (ร้อยละ 12.75) และเมื่อทดสอบด้วยสถิติวิเคราะห์โคสแควร์ ปรากฏว่าค่าสถิติทดสอบ P-value น้อยกว่า 0.05 แสดงว่า ผู้ใช้สวนสาธารณะที่มีระยะทางที่อยู่อาศัยห่างจากสวนสาธารณะที่แตกต่างกันจะมีผลต่อช่วงเวลาที่ใช้ในสวนสาธารณะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ดังนั้น ระยะทางที่อยู่อาศัยห่างจากสวนสาธารณะจึงมีความสัมพันธ์กับช่วงเวลาที่ใช้ในสวนสาธารณะ

4.6.5 สรุปผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้ใช้สวนสาธารณะกับพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะ

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้ใช้สวนสาธารณะกับพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะ โดยตัวแปรคุณลักษณะผู้ใช้สวนสาธารณะทั้ง 5 ตัวแปร (เพศ อายุ อาชีพ รายได้ รูปแบบที่อยู่อาศัย และระยะทางระหว่างที่อยู่อาศัยกับสวนสาธารณะ) มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะ โดยสรุปออกมาตามตารางที่ 25 ได้ดังนี้

ตารางที่ 25 สรุปผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้ใช้สวนสาธารณะกับพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะ

	ความถี่	เวลาที่ใช้	วันที่ไป	ช่วงเวลา
1) เพศ				
2) อายุ				
3) อาชีพ				
4) รายได้				
5) รูปแบบที่อยู่				
6) ระยะทาง				

ที่มา ผู้วิจัย

- 1) เพศไม่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะได้เลย
- 2) อายุมีผลต่อวันที่ไปใช้สวนสาธารณะ และช่วงเวลาที่ใช้สวนสาธารณะที่แตกต่างกัน

- 3) อาชีพมีผลต่อความถี่การใช้สวนสาธารณะ และเวลาที่ใช้ในสวนสาธารณะที่แตกต่างกัน
- 4) รายได้มีผลต่อวันที่ไปใช้สวนสาธารณะ และช่วงเวลาที่ใช้สวนสาธารณะที่แตกต่างกัน
- 5) รูปแบบที่อยู่อาศัยกับมีผลต่อความถี่การใช้สวนสาธารณะ วันที่ไปใช้สวนสาธารณะ และช่วงเวลาที่ใช้สวนสาธารณะที่แตกต่างกัน
- 6) ระยะทางระหว่างที่อยู่อาศัยกับมีผลต่อทุกพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะ

จากผลการวิเคราะห์ พบว่า ตัวแปรที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้บริการสวนสาธารณะที่สัมพันธ์กันมากที่สุด คือ ระยะทาง รองลงมา คือ รูปแบบที่อยู่อาศัย ส่วนพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากตัวแปรต้นจำนวนมากที่สุด คือ วันและช่วงเวลา ที่ตัวแปรต้นชุดเดียวกัน

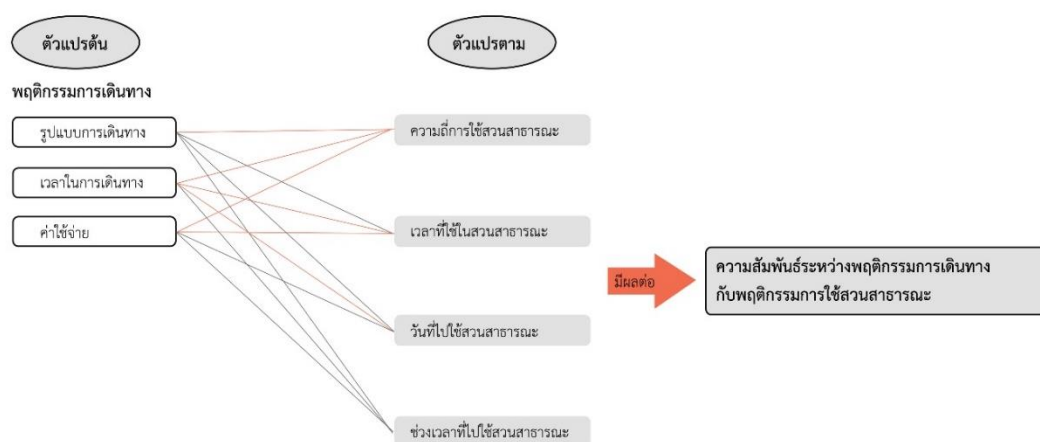
4.7 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเดินทางสวนสาธารณะกับพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะ

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเดินทางของผู้ใช้สวนสาธารณะกับพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะ โดยมีตัวแปรต้น คือ พฤติกรรมการเดินทาง ซึ่งประกอบไปด้วยตัวแปรแบบการเดินทาง เวลาที่ใช้ในการเดินทาง และค่าใช้จ่าย และตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะ ซึ่งประกอบไปด้วยตัวแปรความถี่การใช้สวนสาธารณะ เวลาที่ใช้ในสวนสาธารณะ วันที่ไปใช้สวนสาธารณะ และช่วงเวลาที่ใช้สวนสาธารณะ โดยใช้สถิติทดสอบไคสแควร์ (Chi square) ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 กลุ่ม ตั้งสมมติฐานให้ H0 คือ พฤติกรรมการเดินทางสวนสาธารณะไม่ได้มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะ และ H1 คือ พฤติกรรมการเดินทางสวนสาธารณะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะ โดยมีการจับคู่ตัวแปรทดสอบ และผลการวิเคราะห์ แสดงในภาพที่ 19 ดังนี้

- 1) ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเดินทางของผู้ใช้สวนสาธารณะกับความถี่การใช้สวนสาธารณะประกอบไปด้วยการจับคู่ตัวแปรทดสอบ ได้แก่ รูปแบบการเดินทาง เวลาที่ใช้ในการเดินทาง และค่าใช้จ่าย กับ ความถี่การใช้สวนสาธารณะ
- 2) ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเดินทางของผู้ใช้สวนสาธารณะกับเวลาที่ใช้ในสวนสาธารณะประกอบไปด้วยการจับคู่ตัวแปรทดสอบ ได้แก่ รูปแบบการเดินทาง เวลาที่ใช้ในการเดินทาง และค่าใช้จ่าย กับ เวลาที่ใช้ในสวนสาธารณะ

3) ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเดินทางของผู้ใช้สวนสาธารณะกับวันที่ไปใช้สวนสาธารณะประกอบไปด้วยการจับคู่ตัวแปรทดสอบ ได้แก่ รูปแบบการเดินทาง เวลาที่ใช้ในการเดินทาง และค่าใช้จ่าย กับ วันที่ไปใช้สวนสาธารณะ

4) ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะพฤติกรรมการเดินทางของผู้ใช้สวนสาธารณะกับช่วงเวลาที่ใช้สวนสาธารณะประกอบไปด้วยการจับคู่ตัวแปรทดสอบ ได้แก่ รูปแบบการเดินทาง เวลาที่ใช้ในการเดินทาง และค่าใช้จ่าย กับ ช่วงเวลาที่ใช้สวนสาธารณะ

ภาพที่ 19 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเดินทางกับพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะ

4.7.1 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเดินทางกับความถี่การใช้สวนสาธารณะ

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเดินทางของผู้ใช้สวนสาธารณะกับพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะ โดยมีตัวแปรต้น คือ พฤติกรรมการเดินทางของผู้ใช้สวนสาธารณะ และตัวแปรตาม คือ ความถี่การใช้สวนสาธารณะ ซึ่งแบ่งจากความถี่การใช้สวนสาธารณะเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ ความถี่การใช้สวนสาธารณะอยู่เป็นประจำ (ความถี่การใช้สวนสาธารณะ 4-7 ครั้งต่อสัปดาห์) และความถี่การใช้สวนสาธารณะไม่เป็นประจำ (ความถี่การใช้สวนสาธารณะ 1-3 ครั้งต่อสัปดาห์) โดยผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรมีตามตารางที่ 25 ดังนี้

ตารางที่ 26 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเดินทางกับความถี่การใช้สวนสาธารณะ

พฤติกรรมการเดินทาง	ความถี่การใช้สวนสาธารณะ						X ²	df	P
	ใช้ประจำ		ใช้ไม่ประจำ		รวม				
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
รูปแบบการเดินทาง							11.25	7	0.00*
เดินเท้า	12	3	45	11.25	57	14.25			
รถจักรยาน	6	1.5	10	2.5	16	4			
รถจักรยานยนต์	8	2	57	14.25	65	16.25			
รถยนต์ส่วนตัว	21	5.25	101	25.25	122	30.5			
BTS/MRT	4	1	103	25.75	107	26.75			
ขนส่งสาธารณะ	1	0.25	27	6.75	28	7			
รถรับจ้าง	1	0.25	3	0.75	4	1			
วิ่ง	0	0	1	0.25	1	0.25			
เวลาที่ใช้ในการเดินทาง							19.85	3	0.00*
< 10 นาที	15	3.75	40	10	55	13.75			
10-30 นาที	30	7.5	165	41.25	195	48.75			
31-60 นาที	8	2	99	24.75	107	26.75			
> 1 ชั่วโมง	0	0	43	10.75	43	10.75			
ค่าใช้จ่าย							14.97	3	0.00*
ไม่มีค่าใช้จ่าย	27	6.75	93	23.25	120	30			
น้อยกว่า 100	18	4.5	135	33.75	153	38.25			
100-500 บาท	7	1.75	113	28.25	120	30			
มากกว่า 500	1	0.25	6	1.5	7	1.75			

หมายเหตุ: * หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % (P-value < 0.05)

1) ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเดินทางกับความถี่การใช้สวนสาธารณะ : รูปแบบการเดินทางที่ผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติเลือกส่วนใหญ่ในความถี่การใช้สวนสาธารณะไม่เป็นประจำ โดยกลุ่มที่มีสัดส่วนความถี่การใช้สวนสาธารณะไม่เป็นประจำมากที่สุด คือ รถไฟฟ้า BTS/MRT (ร้อยละ 25.75) รองลงมา คือ รถยนต์ส่วนบุคคล (ร้อยละ 25.25) ในอีกด้านหนึ่งพบว่าความถี่การใช้สวนสาธารณะเป็นประจำ ส่วนใหญ่เป็นรถยนต์ส่วนบุคคล (ร้อยละ 5.25) และเมื่อทดสอบด้วยสถิติวิเคราะห์ไคสแควร์ ปรากฏว่า ค่าสถิติทดสอบ P-value น้อยกว่า 0.05 แสดงว่า ผู้ใช้สวนสาธารณะที่

มีรูปแบบการเดินทางที่แตกต่างกันจะมีผลต่อความถี่การใช้นวนสาธารณะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ดังนั้น ระหว่างรูปแบบการเดินทางจึงมีความสัมพันธ์กับความถี่การใช้นวนสาธารณะ

2) ความสัมพันธ์ระหว่างเวลาที่ใช้ในการเดินทางกับความถี่การใช้นวนสาธารณะ : เวลาที่ใช้ในการเดินทางที่ผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติส่วนใหญ่ในความถี่การใช้นวนสาธารณะไม่เป็นประจำ โดยกลุ่มที่มีสัดส่วนความถี่การใช้นวนสาธารณะไม่เป็นประจำมากที่สุด คือ 10–30 นาที (ร้อยละ 41.25) รองลงมา คือ 31–60 นาที (ร้อยละ 24.75) ในอีกด้านหนึ่งพบว่าความถี่การใช้นวนสาธารณะเป็นประจำ ส่วนใหญ่ 10–30 นาที (ร้อยละ 7.50) และเมื่อทดสอบด้วยสถิติวิเคราะห์ไคสแควร์ ปรากฏว่า ค่าสถิติทดสอบ P-value น้อยกว่า 0.05 แสดงว่า ผู้ใช้นวนสาธารณะที่มีเวลาที่ใช้ในการเดินทางที่แตกต่างกันจะมีผลต่อความถี่การใช้นวนสาธารณะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ดังนั้น ระหว่างเวลาที่ใช้ในการเดินทางจึงมีความสัมพันธ์กับความถี่การใช้นวนสาธารณะ

3) ความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายกับความถี่การใช้นวนสาธารณะ : ค่าใช้จ่ายที่ผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติส่วนใหญ่มีความถี่การใช้นวนสาธารณะไม่เป็นประจำ โดยกลุ่มที่มีสัดส่วนความถี่การใช้นวนสาธารณะไม่เป็นประจำมากที่สุด คือ น้อยกว่า 100 บาท (ร้อยละ 33.75) รองลงมา คือ 100–500 บาท (ร้อยละ 28.25) ในอีกด้านหนึ่งพบว่าความถี่การใช้นวนสาธารณะเป็นประจำ ส่วนใหญ่ไม่มีค่าใช้จ่าย (ร้อยละ 6.75) และเมื่อทดสอบด้วยสถิติวิเคราะห์ไคสแควร์ ปรากฏว่า ค่าสถิติทดสอบ P-value น้อยกว่า 0.05 แสดงว่า ผู้ใช้นวนสาธารณะที่มีค่าใช้จ่ายที่แตกต่างกันจะมีผลต่อความถี่การใช้นวนสาธารณะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ดังนั้น ระหว่างค่าใช้จ่ายจึงมีความสัมพันธ์กับความถี่การใช้นวนสาธารณะ

4.7.2 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเดินทางกับเวลาที่ใช้ในสวนสาธารณะ

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเดินทางของผู้ใช้นวนสาธารณะกับพฤติกรรมการใช้นวนสาธารณะ โดยมีตัวแปรต้น คือ พฤติกรรมการเดินทางของผู้ใช้นวนสาธารณะ และตัวแปรตาม คือ เวลาที่ใช้ในสวนสาธารณะ ซึ่งแบ่งจากเวลาที่ใช้งานสวนสาธารณะในแต่ละครั้ง เป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ ใช้เวลาในสวนสาธารณะน้อยกว่า 1 ชั่วโมง และใช้เวลาในสวนสาธารณะมากกว่า 2 ชั่วโมง โดยผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรมีตามตารางที่ 26 ดังนี้

ตารางที่ 27 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเดินทางกับเวลาที่ใช้ในสวนสาธารณะ

พฤติกรรมทาง เดินทาง	เวลาที่ใช้ในสวนสาธารณะ						X ²	df	P
	< 1 ชั่วโมง		> 2 ชั่วโมง		รวม				
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
รูปแบบการเดินทาง							13.07	7	0.07
เดินเท้า	13	3.25	44	11	57	14.25			
รถจักรยาน	4	1	12	3	16	4			
รถจักรยานยนต์	7	1.75	58	14.5	65	16.25			
รถยนต์ส่วนตัว	12	3	110	27.5	122	30.5			
BTS/MRT	12	3	95	23.75	107	26.75			
ขนส่งสาธารณะ	4	1	24	6	28	7			
รถรับจ้าง	2	0.5	2	0.5	4	1			
วิ่ง	0	0	1	0.25	1	0.25			
เวลาที่ใช้ในการเดินทาง							11.00	3	0.01*
< 10 นาที	15	3.75	40	10	55	13.75			
10-30 นาที	23	5.75	172	43	195	48.75			
31-60 นาที	10	2.5	97	24.25	107	26.75			
> 1 ชั่วโมง	6	1.5	37	9.25	43	10.75			
ค่าใช้จ่าย							3.18	3	0.36
ไม่มีค่าใช้จ่าย	19	4.75	101	25.25	120	30			
น้อยกว่า 100	21	5.25	132	33	153	38.25			
100-500 บาท	12	3	108	27	120	30			
มากกว่า 500	2	0.5	5	1.25	7	1.75			

หมายเหตุ: * หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % (P-value < 0.05)

1) ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเดินทางกับเวลาที่ใช้สวนสาธารณะ : รูปแบบการเดินทางที่ผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติเลือกส่วนใหญ่ในเวลาที่การใช้สวนสาธารณะมากกว่า 2 ชั่วโมง โดยกลุ่มที่มีสัดส่วนเวลาที่การใช้สวนสาธารณะมากกว่า 2 ชั่วโมงมากที่สุด คือ รถยนต์ส่วนบุคคล (ร้อยละ 27.50) รองลงมา คือ รถไฟฟ้า BTS/MRT (ร้อยละ 23.75) ในอีกด้านหนึ่งพบว่าเวลาที่การใช้สวนสาธารณะน้อยกว่า 1 ชั่วโมง ส่วนใหญ่เป็นเดินเท้า (ร้อยละ 3.25) และเมื่อทดสอบด้วยสถิติ

วิเคราะห์ไคสแควร์ ปรากฏว่า ค่าสถิติทดสอบ P-value มากกว่า 0.05 แสดงว่า ระหว่างรูปแบบการเดินทางจึงไม่มีความสัมพันธ์กับเวลาที่ใช้สวนสาธารณะ

2) ความสัมพันธ์ระหว่างเวลาที่ใช้ในการเดินทางกับเวลาที่ใช้สวนสาธารณะ : เวลาที่ใช้ในการเดินทางที่ผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติส่วนใหญ่ในเวลาที่ใช้สวนสาธารณะมากกว่า 2 ชั่วโมง โดยกลุ่มที่มีสัดส่วนเวลาที่ใช้สวนสาธารณะมากกว่า 2 ชั่วโมง มากที่สุด คือ 10-30 นาที (ร้อยละ 43.00) รองลงมา คือ 31-60 นาที (ร้อยละ 24.25) ในอีกด้านหนึ่งพบว่าเวลาที่ใช้สวนสาธารณะน้อยกว่า 1 ชั่วโมง ส่วนใหญ่ 10-30 นาที (ร้อยละ 5.75) และเมื่อทดสอบด้วยสถิติวิเคราะห์ไคสแควร์ ปรากฏว่า ค่าสถิติทดสอบ P-value น้อยกว่า 0.05 แสดงว่า ผู้ใช้สวนสาธารณะที่มีเวลาที่ใช้ในการเดินทางที่แตกต่างกันจะมีผลต่อเวลาที่ใช้สวนสาธารณะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ดังนั้น ระหว่างเวลาที่ใช้ในการเดินทางจึงมีความสัมพันธ์กับเวลาที่ใช้สวนสาธารณะ

3) ความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายกับเวลาที่ใช้สวนสาธารณะ : ค่าใช้จ่ายที่ผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติส่วนใหญ่ในเวลาที่ใช้สวนสาธารณะมากกว่า 2 ชั่วโมง โดยกลุ่มที่มีสัดส่วนเวลาที่ใช้สวนสาธารณะมากกว่า 2 ชั่วโมงมากที่สุด คือ น้อยกว่า 100 บาท (ร้อยละ 33.00) รองลงมา คือ 100 - 500 บาท (ร้อยละ 27.00) ในอีกด้านหนึ่งพบว่าเวลาที่ใช้สวนสาธารณะน้อยกว่า 1 ชั่วโมง ส่วนใหญ่น้อยกว่า 100 บาท (ร้อยละ 5.25) และเมื่อทดสอบด้วยสถิติวิเคราะห์ไคสแควร์ ปรากฏว่า ค่าสถิติทดสอบ P-value มากกว่า 0.05 แสดงว่า ระหว่างค่าใช้จ่ายจึงไม่มีความสัมพันธ์กับเวลาที่ใช้สวนสาธารณะ

4.7.3 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเดินทางกับวันที่ไปใช้สวนสาธารณะ

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเดินทางของผู้ใช้สวนสาธารณะกับพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะ โดยมีตัวแปรต้น คือ พฤติกรรมการเดินทางของผู้ใช้สวนสาธารณะ และตัวแปรตาม คือ วันที่ไปใช้สวนสาธารณะ ซึ่งแบ่งจากวันที่เข้ามาใช้งานสวนสาธารณะในแต่ละครั้ง เป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ เข้ามาใช้ในวันธรรมดา (จันทร์-ศุกร์) เข้ามาใช้ในวันหยุด (เสาร์-อาทิตย์/วันหยุดเทศกาล/วันหยุดนักขัตฤกษ์) โดยผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรมีตามตารางที่ 27 ดังนี้

ตารางที่ 28 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเดินทางกับวันที่ใช้ในสวนสาธารณะ

พฤติกรรมการ เดินทาง	วันที่ใช้สวนสาธารณะ						X ²	df	P
	วันธรรมดา		วันหยุด		รวม				
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
รูปแบบการเดินทาง							12.38	7	0.09
เดินเท้า	20	5	37	9.25	57	14.25			
รถจักรยาน	8	2	8	2	16	4			
รถจักรยานยนต์	28	7	37	9.25	65	16.25			
รถยนต์ส่วนตัว	35	8.75	87	21.75	122	30.5			
BTS/MRT	26	6.5	81	20.25	107	26.75			
ขนส่งสาธารณะ	6	1.5	22	5.5	28	7			
รถรับจ้าง	2	0.5	2	0.5	4	1			
วิ่ง	0	0	1	0.25	1	0.25			
เวลาที่ใช้ในการเดินทาง							8.15	3	0.04*
< 10 นาที	22	5.5	33	8.25	55	13.75			
10-30 นาที	68	17	127	31.75	195	48.75			
31-60 นาที	27	6.75	80	20	107	26.75			
> 1 ชั่วโมง	8	2	35	8.75	43	10.75			
ค่าใช้จ่าย							13.54	3	0.00*
ไม่มีค่าใช้จ่าย	44	11	76	19	120	30			
น้อยกว่า 100	57	14.25	96	24	153	38.25			
100-500 บาท	22	5.5	98	24.5	120	30			
มากกว่า 500	2	0.5	5	1.25	7	1.75			

หมายเหตุ: * หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % (P-value < 0.05)

1) ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเดินทางกับวันที่การใช้สวนสาธารณะ : รูปแบบการเดินทางที่ผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติเลือกส่วนใหญ่ในวันที่ใช้สวนสาธารณะวันหยุด โดยกลุ่มที่มีสัดส่วนการใช้สวนสาธารณะวันหยุดมากที่สุด คือ รถยนต์ส่วนบุคคล (ร้อยละ 21.75) รองลงมา คือ รถไฟฟ้า BTS/MRT (ร้อยละ 20.25) ในอีกด้านหนึ่งพบว่าเวลาที่ใช้สวนสาธารณะวันธรรมดา ส่วนใหญ่เป็นรถยนต์ส่วนบุคคล (ร้อยละ 8.75) และเมื่อทดสอบด้วยสถิติวิเคราะห์ไคสแควร์ ปรากฏว่า

ค่าสถิติทดสอบ P-value มากกว่า 0.05 แสดงว่า ระหว่างรูปแบบการเดินทางจึงไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้สวนสาธารณะ

2) ความสัมพันธ์ระหว่างเวลาที่ใช้ในการเดินทางกับวันที่การใช้สวนสาธารณะ : เวลาที่ใช้ในการเดินทางที่ผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติส่วนใหญ่ในวันที่การใช้สวนสาธารณะวันหยุด โดยกลุ่มที่มีสัดส่วนวันที่การใช้สวนสาธารณะวันหยุดมากที่สุด คือ 10-30 นาที (ร้อยละ 31.75) รองลงมา คือ 31-60 นาที (ร้อยละ 20.00) ในอีกด้านหนึ่งพบว่าวันที่การใช้สวนสาธารณะวันธรรมดาส่วนใหญ่ 10-30 นาที (ร้อยละ 17.00) และเมื่อทดสอบด้วยสถิติวิเคราะห์ไคสแควร์ ปรากฏว่า ค่าสถิติทดสอบ P-value น้อยกว่า 0.05 แสดงว่า ผู้ใช้สวนสาธารณะที่มีเวลาที่ใช้ในการเดินทางที่แตกต่างกันจะมีผลต่อวันที่การใช้สวนสาธารณะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ดังนั้น ระหว่างเวลาที่ใช้ในการเดินทางจึงมีความสัมพันธ์กับวันที่การใช้สวนสาธารณะ

3) ความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายกับวันที่การใช้สวนสาธารณะ : ค่าใช้จ่ายที่ผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติส่วนใหญ่ในวันที่การใช้สวนสาธารณะวันหยุด โดยกลุ่มที่มีสัดส่วนวันที่การใช้สวนสาธารณะวันหยุด มากที่สุด คือ 100-500 บาท (ร้อยละ 24.50) รองลงมา คือ น้อยกว่า 100 บาท (ร้อยละ 24.00) ในอีกด้านหนึ่งพบว่าวันที่การใช้สวนสาธารณะวันธรรมดา ส่วนใหญ่น้อยกว่า 100 บาท (ร้อยละ 14.25) และเมื่อทดสอบด้วยสถิติวิเคราะห์ไคสแควร์ ปรากฏว่า ค่าสถิติทดสอบ P-value น้อยกว่า 0.05 แสดงว่า ผู้ใช้สวนสาธารณะที่มีค่าใช้จ่ายที่แตกต่างกันจะมีผลต่อวันที่การใช้สวนสาธารณะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ดังนั้น ระหว่างค่าใช้จ่ายจึงมีความสัมพันธ์กับวันที่การใช้สวนสาธารณะ

4.7.4 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเดินทางกับช่วงเวลาที่ใช้สวนสาธารณะ

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเดินทางของผู้ใช้สวนสาธารณะกับพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะ โดยมีตัวแปรต้น คือ พฤติกรรมการเดินทางของผู้ใช้สวนสาธารณะ และตัวแปรตาม คือ ช่วงเวลาที่ใช้สวนสาธารณะ ซึ่งแบ่งจากช่วงเวลาที่ผ่านมาใช้งานสวนสาธารณะในแต่ละครั้งเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ เข้ามาใช้สวนสาธารณะในช่วงเวลาเช้า (05.00-16.00 น.) เข้ามาใช้สวนสาธารณะในช่วงเวลาเย็น (หลังจาก 16.00 น. เป็นต้นไป) โดยผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรมีตามตารางที่ 28 ดังนี้

ตารางที่ 29 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเดินทางกับช่วงเวลาที่ใช้ในสวนสาธารณะ

พฤติกรรมการเดินทาง	ช่วงเวลาที่ใช้ในสวนสาธารณะ						X ²	df	P
	ช่วงเช้า		ช่วงเย็น		รวม				
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
รูปแบบการเดินทาง							3.82	7	0.80
เดินเท้า	17	4.25	40	10	57	14.25			
รถจักรยาน	7	1.75	9	2.25	16	4			
รถจักรยานยนต์	20	5	45	11.25	65	16.25			
รถยนต์ส่วนตัว	41	10.25	81	20.25	122	30.5			
BTS/MRT	27	6.75	80	20	107	26.75			
ขนส่งสาธารณะ	9	2.25	19	4.75	28	7			
รถรับจ้าง	1	0.25	3	0.75	4	1			
วิ่ง	0	0	1	0.25	1	0.25			
เวลาที่ใช้ในการเดินทาง							4.71	3	0.19
< 10 นาที	18	4.5	37	9.25	55	13.75			
10-30 นาที	55	13.75	140	35	195	48.75			
31-60 นาที	30	7.5	77	19.25	107	26.75			
> 1 ชั่วโมง	19	4.75	24	6	43	10.75			
ค่าใช้จ่าย							3.19	3	0.36
ไม่มีค่าใช้จ่าย	39	9.75	81	20.25	120	30			
น้อยกว่า 100	39	9.75	114	28.5	153	38.25			
100-500 บาท	42	10.5	78	19.5	120	30			
มากกว่า 500	2	0.5	5	1.25	7	1.75			

หมายเหตุ: * หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % (P-value < 0.05)

1) ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเดินทางกับช่วงเวลาที่ใช้ในสวนสาธารณะ : รูปแบบการเดินทางที่ผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติเลือกส่วนใหญ่ช่วงเวลาที่ใช้สวนสาธารณะช่วงเย็น โดยกลุ่มที่มีสัดส่วนช่วงเวลาที่ใช้สวนสาธารณะช่วงเย็นมากที่สุด คือ รถยนต์ส่วนบุคคล (ร้อยละ 20.25) รองลงมา คือ รถไฟฟ้า BTS/MRT (ร้อยละ 20.00) ในอีกด้านหนึ่งพบว่าช่วงเวลาที่ใช้สวนสาธารณะช่วงเช้า ส่วนใหญ่เป็นรถยนต์ส่วนบุคคล (ร้อยละ 10.25) และเมื่อทดสอบด้วยสถิติ

วิเคราะห์ไคสแควร์ ปรากฏว่า ค่าสถิติทดสอบ P-value มากกว่า 0.05 แสดงว่า ระหว่างรูปแบบการเดินทางจึงไม่มีความสัมพันธ์กับช่วงเวลาที่ใช้ในสวนสาธารณะ

2) ความสัมพันธ์ระหว่างเวลาที่ใช้ในการเดินทางกับช่วงเวลาที่ใช้ในสวนสาธารณะ : เวลาที่ใช้ในการเดินทางที่ผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติส่วนใหญ่ช่วงเวลาที่ใช้ในสวนสาธารณะช่วงเย็น โดยกลุ่มที่มีสัดส่วนช่วงเวลาที่ใช้ในสวนสาธารณะช่วงเย็น มากที่สุด คือ 10-30 นาที (ร้อยละ 35.00) รองลงมา คือ 31-60 นาที (ร้อยละ 19.25) ในอีกด้านหนึ่งพบว่าช่วงเวลาที่ใช้ในสวนสาธารณะช่วงเช้า ส่วนใหญ่ 10-30 นาที (ร้อยละ 13.75) และเมื่อทดสอบด้วยสถิติวิเคราะห์ไคสแควร์ ปรากฏว่า ค่าสถิติทดสอบ P-value มากกว่า 0.05 แสดงว่า ระหว่างเวลาที่ใช้ในการเดินทางจึงไม่มีความสัมพันธ์กับช่วงเวลาที่ใช้ในสวนสาธารณะ

3) ความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายกับช่วงเวลาที่ใช้ในสวนสาธารณะ : ค่าใช้จ่ายที่ผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติส่วนใหญ่ช่วงเวลาที่ใช้ในสวนสาธารณะช่วงเย็น โดยกลุ่มที่มีสัดส่วนช่วงเวลาที่ใช้ในสวนสาธารณะช่วงเย็น มากที่สุด คือ น้อยกว่า 100 บาท (ร้อยละ 28.50) รองลงมา คือ ไม่มีค่าใช้จ่าย (ร้อยละ 20.25) ในอีกด้านหนึ่งพบว่าช่วงเวลาที่ใช้ในสวนสาธารณะช่วงเช้า ส่วนใหญ่ 100 - 500 บาท (ร้อยละ 10.50) และเมื่อทดสอบด้วยสถิติวิเคราะห์ไคสแควร์ ปรากฏว่า ค่าสถิติทดสอบ P-value มากกว่า 0.05 แสดงว่า ระหว่างค่าใช้จ่ายจึงไม่มีความสัมพันธ์กับช่วงเวลาที่ใช้ในสวนสาธารณะ

4.7.5 สรุปผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเดินทางกับพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะ

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเดินทางกับพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะ โดยตัวแปรคุณลักษณะผู้ใช้สวนสาธารณะทั้ง 3 ตัวแปร (รูปแบบการเดินทาง เวลาที่ใช้ในการเดินทาง และค่าใช้จ่าย) มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะ โดยสรุปได้ตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ 30 สรุปความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเดินทางกับพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะ

	ความถี่	เวลาที่ใช้	วันที่ไป	ช่วงเวลา
รูปแบบการเดินทาง				
เวลาที่ใช้ในการเดินทาง				
ค่าใช้จ่าย				

ที่มา ผู้วิจัย

1) รูปแบบการเดินทางมีผลต่อความถี่การใช้สวนสาธารณะ

2) เวลาที่ใช้ในการเดินทางมีผลต่อความถี่การใช้สวนสาธารณะ เวลาที่ใช้ในสวนสาธารณะ และวันที่ไปใช้สวนสาธารณะ

3) ค่าใช้จ่ายมีผลต่อความถี่การใช้สวนสาธารณะ และเวลาที่ใช้ในสวนสาธารณะ

จากผลการวิเคราะห์ พบว่า ตัวแปรที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้บริการสวนสาธารณะที่สัมพันธ์กันมากที่สุด คือ เวลาที่ใช้ในการเดินทาง รองลงมา คือ ค่าใช้จ่าย ส่วนพฤติกรรมที่เป็นผลจากตัวแปรต้นจำนวนมากที่สุด คือ ความถี่และเวลาที่ใช้ ที่ตัวแปรต้นชุดเดียวกัน

4.8 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมค่าใช้จ่ายกับค่าใช้จ่ายในการมาใช้บริการสวนสาธารณะ

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมค่าใช้จ่ายกับค่าใช้จ่ายในการมาใช้บริการสวนสาธารณะ โดยมีตัวแปรต้น คือ พฤติกรรมค่าใช้จ่าย ซึ่งประกอบไปด้วยตัวแปรรูปแบบการเดินทาง การใช้บริการโดยรอบ และกิจกรรมหลังมาใช้บริการสวนสาธารณะ และตัวแปรตาม คือ ค่าใช้จ่ายในการมาใช้บริการสวนสาธารณะ โดยใช้สถิติทดสอบไคสแควร์ (Chi square) ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 กลุ่ม ตั้งสมมติฐานให้ H_0 คือ พฤติกรรมค่าใช้จ่ายไม่ได้มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการมาใช้บริการสวนสาธารณะ และ H_1 คือ พฤติกรรมค่าใช้จ่ายมีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการมาใช้บริการสวนสาธารณะ โดยมีการจับคู่ตัวแปรทดสอบ และผลการวิเคราะห์ แสดงในภาพที่ 20 ดังนี้

1) ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมค่าใช้จ่ายกับค่าใช้จ่ายในการมาใช้บริการสวนสาธารณะ ประกอบไปด้วยการจับคู่ตัวแปรทดสอบ ได้แก่ รูปแบบการเดินทาง การใช้บริการโดยรอบ และกิจกรรมหลังมาใช้บริการสวนสาธารณะ กับ ค่าใช้จ่ายในการมาใช้บริการสวนสาธารณะ

ภาพที่ 20 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการใช้จ่ายกับค่าใช้จ่ายในการมาใช้บริการสวนสาธารณะ

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการใช้จ่ายกับค่าใช้จ่ายในการมาสวนสาธารณะ โดยมีตัวแปรต้น คือ พฤติกรรมการใช้จ่ายของผู้ใช้สวนสาธารณะและตัวแปรตาม คือ ค่าใช้จ่ายในการมาสวนสาธารณะ ซึ่งแบ่งค่าใช้จ่ายเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ ไม่มีค่าใช้จ่าย และมีค่าใช้จ่าย โดยผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรมีตามตารางที่ 28 ดังนี้

ตารางที่ 31 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการใช้จ่ายกับค่าใช้จ่ายในการมาสวนสาธารณะ

พฤติกรรมการใช้ จ่าย	ค่าใช้จ่าย						X ²	df	P
	ไม่มีค่าใช้จ่าย		มีค่าใช้จ่าย		รวม				
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
รูปแบบการเดินทาง							103.87	7	0.00*
เดินเท้า	39	9.75	18	4.5	57	14.25			
รถจักรยาน	9	2.25	7	1.75	16	4			
รถจักรยานยนต์	27	6.75	38	9.5	65	16.25			
รถยนต์ส่วนตัว	41	10.25	81	20.25	122	30.5			
BTS/MRT	2	0.5	105	26.25	107	26.75			
ขนส่งสาธารณะ	1	0.25	27	6.75	28	7			
รถรับจ้าง	0	0	4	1	4	1			
วิ่ง	1	0.25	0	0	1	0.25			

พฤติกรรมการใช้ จ่าย	ค่าใช้จ่าย						X ²	df	P
	ไม่มีค่าใช้จ่าย		มีค่าใช้จ่าย		รวม				
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
การใช้บริการโดยรวม							6.55	4	0.16*
ห้างสรรพสินค้า	20	5	67	16.75	87	21.75			
ร้านอาหาร	43	10.75	114	28.5	157	39.25			
ร้านบริการ	1	0.25	4	1	5	1.25			
อื่น ๆ	1	0.25	1	0.25	2	0.5			
ไม่บริการ	55	13.75	94	23.5	149	37.25			
กิจกรรมหลังจากใช้บริการสวนสาธารณะ							16.26	4	0.00*
กลับที่พัก	106	26.5	199	49.75	305	76.25			
ไปทำงาน	1	0.25	9	2.25	10	2.5			
ช้อปปิ้ง	6	1.5	50	12.5	56	14			
กินข้าว	6	1.5	21	5.25	27	6.75			
อื่นๆ	1	0.25	1	0.25	2	0.5			

ที่มา : ผู้วิจัย

1) ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเดินทางกับค่าใช้จ่ายในการมาสวนสาธารณะ : รูปแบบการเดินทางที่ผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติ กลุ่มไม่มีค่าใช้จ่ายเลือกส่วนใหญ่ คือ รถยนต์ส่วนบุคคล (ร้อยละ 10.25) รองลงมา คือ การเดินเท้า (ร้อยละ 9.75) ส่วนกลุ่มมีค่าใช้จ่ายเลือกใช้รถไฟฟ้า BTS/MRT (ร้อยละ 28.50) และเมื่อทดสอบด้วยสถิติวิเคราะห์ไคสแควร์ ปรากฏว่า ค่าสถิติทดสอบ P-value น้อยกว่า 0.05 แสดงว่า ผู้ใช้สวนสาธารณะที่มีรูปแบบการเดินทางที่แตกต่างกันจะมีผลต่อค่าใช้จ่ายในการมาสวนสาธารณะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ดังนั้น ระหว่างรูปแบบการเดินทางจึงมีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการมาสวนสาธารณะ

2) ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้บริการโดยรวมกับค่าใช้จ่ายในการมาสวนสาธารณะ: การใช้บริการโดยรวมของผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติ กลุ่มไม่มีค่าใช้จ่ายเลือกส่วนใหญ่จะไม่ใช้บริการเลย (ร้อยละ 13.75) รองลงมา คือ ร้านอาหาร (ร้อยละ 10.75) ส่วนกลุ่มมีค่าใช้จ่ายเลือกใช้บริการร้านอาหาร (ร้อยละ 26.25) และเมื่อทดสอบด้วยสถิติวิเคราะห์ไคสแควร์ ปรากฏว่า ค่าสถิติทดสอบ P-value มากกว่า 0.05 แสดงว่า ระหว่างการใช้บริการโดยรวมจึงไม่มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการมาสวนสาธารณะ

3) ความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมหลังจากใช้บริการสวนสาธารณะกับค่าใช้จ่ายในการมาสวนสาธารณะ : กิจกรรมหลังจากใช้บริการสวนสาธารณะทั้ง 2 กลุ่มเป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ กลับที่พักรักษา (ร้อยละ 76.25) แต่ส่วนกลุ่มมีค่าใช้จ่ายจะมีการไปซื้อป๊อปปิ้ง (ร้อยละ 12.50) และรับประทานอาหาร (ร้อยละ 5.25) เมื่อทดสอบด้วยสถิติวิเคราะห์โคสแควร์ ปรากฏว่า ค่าสถิติทดสอบ P-value น้อยกว่า 0.05 แสดงว่า ผู้ใช้สวนสาธารณะที่มีกิจกรรมหลังจากใช้บริการสวนสาธารณะที่ต่างกันจะมีผลต่อค่าใช้จ่ายในการมาสวนสาธารณะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ดังนั้น ระหว่างกิจกรรมหลังจากใช้บริการสวนสาธารณะจึงมีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการมาสวนสาธารณะ

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมค่าใช้จ่ายกับค่าใช้จ่ายในการมาสวนสาธารณะ โดยตัวแปรคุณลักษณะผู้ใช้สวนสาธารณะทั้ง 3 ตัวแปร (รูปแบบการเดินทาง การใช้บริการโดยรอบ และกิจกรรมหลังจากใช้บริการสวนสาธารณะ) มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการมาสวนสาธารณะ โดยสรุปได้ตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ 32 สรุปความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมค่าใช้จ่ายกับค่าใช้จ่ายในการมาสวนสาธารณะ

	ค่าใช้จ่าย
รูปแบบการเดินทาง	
การใช้บริการโดยรอบ	
กิจกรรมหลังจากใช้บริการสวนสาธารณะ	

ที่มา ผู้วิจัย

ตัวแปรที่มีผลต่อพฤติกรรมค่าใช้จ่ายที่สัมพันธ์กัน คือ รูปแบบการเดินทาง และกิจกรรมหลังจากมาใช้บริการสวนสาธารณะ ส่วนการใช้บริการโดยรอบสวนสาธารณะไม่มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการมาสวนสาธารณะ ที่ตัวแปรต้นชุดเดียวกัน

4.9 ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้สวนสาธารณะของคนกรุงเทพมหานคร

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้สวนสาธารณะของคนกรุงเทพมหานครได้ใช้เครื่องมือการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) การกำหนดตัวแปรต้นและตัวแปรตามที่จะใช้ในการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณนั้นได้มีการเลือกตัวแปรมาใช้ในการวิเคราะห์ปัจจัยไว้ทั้งหมด 4 ตัวแปร แบ่งเป็นตัวแปรคุณลักษณะของผู้ใช้สวนสาธารณะจำนวน 1 ตัวแปร และ

ตัวแปรลักษณะของพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะจำนวน 3 ตัวแปร โดยมีรายละเอียดของตัวแปรในการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สวนสาธารณะตามตารางที่ 29 ดังนี้

ตารางที่ 33 ตัวแปรการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้สวนสาธารณะของคนกรุงเทพมหานคร

ตัวแปร	หน่วย	สัญลักษณ์ ในสมการ	ประเภท ข้อมูล	
คุณลักษณะ	เพศ	-	U1	N
พฤติกรรมการใช้	บุคคลที่มาสวนสาธารณะด้วย	-	T1	N
สวนสาธารณะ	ช่วงเวลา	-	T2	N
	กิจกรรมที่ทำ	-	T3	N

หมายเหตุ : N = Nominal data , R = Ratio data

ที่มา : ผู้วิจัย

การวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรม Microsoft Excel ทำ Regression หาค่าตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัว ร่วมกันอธิบายความผันแปรของการเลือกใช้สวนสาธารณะของคนกรุงเทพมหานครได้ สามารถดูขั้นตอนการวิเคราะห์เพิ่มเติมได้ที่ภาคผนวก ข

ตารางที่ 34 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้สวนสาธารณะของคนกรุงเทพมหานคร

ตัวแปร	B	P-value	
คุณลักษณะ	เพศ - หญิง	0.102	0.029*
พฤติกรรมการใช้	บุคคลที่มาสวนสาธารณะด้วย - มากกว่า 1 คน	-0.224	0.000*
สวนสาธารณะ	ช่วงเวลา - ช่วงเย็น	-0.096	0.052*
	กิจกรรมที่ทำ - พักผ่อน	-0.226	0.000*
Multiple R		0.363	
R Square		0.132	
Significance F		1.84E-11	

หมายเหตุ : B คือ ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยปกติ (Unstandardized Coefficients)

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % (P-value < 0.05)

** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 90 % (P-value < 0.10)

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการสาธารณสุขของคนกรุงเทพมหานครพบว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัว ร่วมกันอธิบายความผันแปรของการเลือกใช้บริการสาธารณสุขของคนกรุงเทพมหานครได้ร้อยละ 13.2 (ค่า R Square) ซึ่งเป็นค่าที่ต่ำแต่ไม่ได้ความหมายแบบจำลองนั้นไม่ตีเสมอไป ทั้งนี้ ในการศึกษาที่เกี่ยวกับมนุษย์โดยทั่วไป ค่า R Square ที่ได้จะมีค่าต่ำกว่าร้อยละ 50 เนื่องด้วยจากมนุษย์เป็นสิ่งที่ยากจะคาดเดาได้เมื่อเทียบกับกระบวนการทางกายภาพ เนื่องจากข้อมูลในการวิเคราะห์เป็น Nominal data ซึ่งในกรณีนี้ R Square มีค่าต่ำแต่ค่าตัวแปรมีนัยสำคัญทางสถิติ ก็ยังสามารถใช้ผลที่ได้ในการการวิเคราะห์ปัจจัยมาสรุปผลการศึกษาได้ (สุวดี นำพาเจริญ และชลธิชา จำรัสพร, 2558) โดยปัจจัยที่มีผลต่อปัจจัยที่มีผลต่อความถี่การเลือกใช้บริการสาธารณสุข คือ เพศ บุคคลที่มาใช้บริการสาธารณสุขด้วย ช่วงเวลา และกิจกรรมที่ทำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % (P-value น้อยกว่า 0.05) สามารถอธิบายได้ตามตารางที่ 30 ดังนี้

เพศ ผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติที่เป็นเพศหญิงมีความถี่การเลือกใช้บริการสาธารณสุขมากกว่า ผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติที่เป็นเพศชาย 0.10 ครั้งต่อสัปดาห์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 %

บุคคลที่มาใช้บริการสาธารณสุขด้วย ผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติที่มาพร้อมกับมากกว่า 1 คน มีความถี่การเลือกใช้บริการสาธารณสุขน้อยกว่าผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติที่มาคนเดียว 0.22 ครั้งต่อสัปดาห์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 %

ช่วงเวลา ผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติในช่วงเย็น มีความถี่การเลือกใช้บริการสาธารณสุขน้อยกว่าผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติในช่วงเช้า 0.09 ครั้งต่อสัปดาห์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 %

กิจกรรมที่ทำในสวนสาธารณะ ผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติที่มาพักผ่อน มีความถี่การเลือกใช้บริการสาธารณสุขน้อยกว่าผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติที่ทำกิจกรรมอื่น ๆ 0.22 ครั้งต่อสัปดาห์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 %

สูตรความสัมพันธ์ในรูปแบบของสมการการถดถอยพหุ (Multiple Regression Analysis)

$$y = \beta_0 + \beta_1 U_1 \dots + \beta_k U_k + \beta_1 T_1 \dots + \beta_k T_k + e$$

ตัวแปรตาม คือ $y =$ ความถี่การเลือกใช้บริการสาธารณสุข (ครั้ง/สัปดาห์)

$e =$ ค่าความคลาดเคลื่อน

β = ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย

k = จำนวนตัวแปรอิสระ

ตัวแปรต้น คือ U และ T โดยที่ U = ตัวแปรคุณลักษณะของผู้ใช้สวนสาธารณะ

T = ตัวแปรลักษณะของพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะ

จากสูตรสมการการถดถอยพหุเขียนสมการพยากรณ์ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้สวนสาธารณะของคนกรุงเทพมหานคร เมื่อนำปัจจัยที่มีความสำคัญทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญเขียนความสัมพันธ์ในรูปแบบของสมการได้ ดังนี้

$$\text{ความถี่การใช้สวนสาธารณะ (ครั้ง/สัปดาห์)} = 0.715 + 0.102 U_1 - 0.224 T_1 - 0.096 T_2 - 0.226 T_3$$

4.10 สรุปผลการอภิปราย

จากการเปรียบเทียบผู้ใช้บริการสวนสาธารณะที่อาศัยอยู่โดยรอบและไม่ได้อยู่อาศัยโดยรอบสวนสาธารณะ จะเห็นได้ว่าจำนวนประชากรส่วนใหญ่จะอยู่ในระยะทางไกลกว่าสวนเบญจกิติ แต่ก็มีกลุ่มผู้สูงอายุที่อยู่ใกล้มาใช้บริการบ่อยกว่าผู้สูงอายุที่อยู่ไกล อาจเพราะข้อจำกัดของทางด้านร่างกายทำให้การเดินทางลำบากในการที่จะมาใช้บริการสวนสาธารณะที่อยู่ไกลที่พักอาศัย นอกจากนี้ยังมีเรื่องของเวลาที่ใช้ในการเดินทางที่ผู้ใช้บริการที่อยู่ใกล้ใช้เวลาที่น้อยกว่าและทำให้ไม่มีค่าใช้จ่ายในการมาใช้บริการสวนสาธารณะ แต่ผู้ใช้บริการที่อยู่ไกลนานๆครั้งมาสักทีก็มีการใช้บริการโดยรอบอย่างร้านค้า ห้างสรรพสินค้า และร้านอาหาร ที่มากกว่าผู้ใช้บริการที่อยู่ใกล้สวนสาธารณะถือได้ว่าเป็นการสร้างรายได้ให้พื้นที่โดยรอบอีกด้วย ส่วนของการเปรียบเทียบผู้มาใช้บริการสวนสาธารณะในวันธรรมดาและวันหยุด พบว่า ทั้ง 2 กลุ่ม มีการวิเคราะห์ที่ไปในทิศทางเดียวกัน แต่จะมีข้อสังเกตด้านรูปแบบการเดินทางที่ไม่เหมือนกัน ผู้ใช้บริการในวันธรรมดาคะเลือกใช้จักรยานยนต์ที่เป็นรถส่วนบุคคล ซึ่งมีค่าใช้จ่ายที่ต่ำกว่า 100 บาท แต่ผู้ใช้บริการในวันหยุดจะเลือกใช้รถไฟฟ้า BTS/MRT เป็นขนส่งสาธารณะ ที่มีค่าใช้จ่าย 100-500 บาท อาจเพราะในวันธรรมดาจำนวนรถบนท้องถนนไม่เยอะเท่าวันหยุดยังสามารถใช้จักรยานยนต์ได้การเดินทางโดยรถไม่ติดมาก แต่ในวันหยุดการจราจรค่อนข้างจะติดขัดจึงเลือกใช้ขนส่งสาธารณะมากกว่า

ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้ใช้สวนสาธารณะกับพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะ เมื่อทดสอบด้วยสถิติวิเคราะห์ไคสแควร์ ปรากฏว่า ค่าสถิติทดสอบ P-value น้อยกว่า 0.05 แสดงว่า มีผล

ความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % พบว่า ตัวแปรระยะทาง และรูปแบบที่อยู่อาศัย ที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้บริการสวนสาธารณะที่สัมพันธ์กันมากที่สุด ส่วนพฤติกรรมที่เป็นผลจากตัวแปรวันและช่วงเวลาจำนวนมากที่สุด ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเดินทางกับพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะ เวลาที่ใช้ในการเดินทาง และค่าใช้จ่าย จะมีผลต่อพฤติกรรมการใช้บริการสวนสาธารณะที่สัมพันธ์กันมากที่สุด และพฤติกรรมที่เป็นผลจากตัวแปรต้นจำนวนมากที่สุด คือ ความถี่และเวลาที่ใช้ ที่ตัวแปรต้นชุดเดียวกัน นอกจากนี้ยังวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ค่าใช้จ่ายกับพฤติกรรมการใช้จ่าย ซึ่งรูปแบบการเดินทาง และกิจกรรมหลังจากมาใช้บริการสวนสาธารณะที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้จ่าย

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้สวนสาธารณะของคนกรุงเทพมหานคร ใช้เครื่องมือการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ได้กำหนดตัวแปรที่มีความผันแปรของการเลือกใช้สวนสาธารณะของคนกรุงเทพมหานคร คือ เพศ บุคคลที่มาสวนสาธารณะด้วย ช่วงเวลา และกิจกรรมที่ทำในสวนสาธารณะ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % จากการวิเคราะห์ พบว่า เพศหญิงมีความถี่การใช้สวนสาธารณะมากกว่าเพศชาย 0.10 ครั้งต่อสัปดาห์ ผู้ใช้บริการที่มามากกว่า 1 คน มีความถี่การใช้สวนสาธารณะน้อยกว่าผู้บริการที่มาคนเดียว 0.22 ครั้งต่อสัปดาห์ ผู้บริการในช่วงเย็น มีความถี่การใช้สวนสาธารณะน้อยกว่าช่วงเช้า 0.09 ครั้งต่อสัปดาห์ และผู้บริการที่มาพักผ่อน มีความถี่การใช้สวนสาธารณะน้อยกว่าผู้บริการที่ทำกิจกรรมอื่น ๆ 0.22 ครั้งต่อสัปดาห์

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

งานวิจัยการศึกษาพฤติกรรมการใช้บริการสวนสาธารณะของคนกรุงเทพมหานคร ที่ได้กำหนดสวนเบญจกิติเป็นกรณีศึกษา นอกจากจะวิเคราะห์ความสัมพันธ์คุณลักษณะผู้ใช้สวนสาธารณะ และพฤติกรรมการเดินทางกับพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะ ยังจำเป็นต้องวิเคราะห์การเปรียบเทียบผู้ใช้บริการสวนสาธารณะที่อาศัยอยู่และไม่ได้อยู่อาศัยโดยรอบสวนเบญจกิติ และการเปรียบเทียบผู้ใช้บริการสวนสาธารณะในช่วงวันธรรมดาและวันหยุด รวมถึงวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สวนสาธารณะ จึงสามารถสรุปผลการศึกษาและข้อค้นพบสำคัญอันนำไปสู่ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาสวนสาธารณะในกรุงเทพมหานครที่มีประสิทธิภาพต่อไป โดยมีรายละเอียดดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อสำรวจพฤติกรรมการมาใช้บริการสวนสาธารณะ
- 2) เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของคุณลักษณะ พฤติกรรมการเดินทาง และค่าใช้จ่าย กับพฤติกรรมการใช้บริการสวนสาธารณะ
- 3) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการมาใช้สวนสาธารณะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การศึกษาพฤติกรรมการใช้บริการสวนสาธารณะของคนกรุงเทพมหานคร กรณีศึกษาสวนเบญจกิติ สามารถสรุปผลการศึกษานำไปสู่การตอบคำถามหลักของงานวิจัย ดังต่อไปนี้

5.1.1 คุณลักษณะผู้ใช้ พฤติกรรมการเดินทาง พฤติกรรมการใช้บริการสวนสาธารณะ

ในภาพรวมผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติ มีคุณลักษณะส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงอยู่ในวัยทำงาน อายุ 24–35 ปี สถานภาพโสด มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี มีอาชีพเป็นพนักงานเอกชนและนักเรียน หรือนักศึกษา เป็นกลุ่มที่มีรายได้ปานกลางเฉลี่ยต่อเดือน 10,000– 19,999 บาท ส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่ในบ้านเดี่ยวส่วนตัวและคอนโดมิเนียม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชาดาธิป ธรรมกุล (2565) ที่ได้อธิบายคุณลักษณะของผู้ใช้สวนสาธารณะของคนกรุงเทพมหานครที่ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มวัยทำงาน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เจนณรงค์ สมพงษ์ (2559) ที่อธิบายถึงคุณลักษณะของผู้ใช้

สวนลุมพินีซึ่งเป็นสวนสาธารณะที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงกัน พบว่า คุณลักษณะของผู้ใช้สวนลุมพินีส่วนใหญ่เป็นกลุ่มวัยทำงาน และมีรายได้ปานกลาง

โดยในการวิจัยครั้งนี้ได้แบ่งผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติ เป็น 2 กลุ่มในการเปรียบเทียบ โดยจำแนกจากการอยู่อาศัยในพื้นที่โดยรอบสวนเบญจกิติ คือ ผู้ใช้สวนสาธารณะที่อาศัยอยู่โดยรอบสวนเบญจกิติตกกับผู้ใช้สวนสาธารณะที่ไม่อยู่อาศัยโดยรอบสวนเบญจกิติ และการจำแนกวันที่มาใช้บริการสวนเบญจกิติ คือ ผู้ใช้สวนสาธารณะที่มาใช้บริการในวันธรรมดาและวันหยุด ซึ่งผู้ใช้บริการแต่ละกลุ่มมีคุณลักษณะ พฤติกรรมการเดินทาง และพฤติกรรมการใช้บริการสวนสาธารณะที่แตกต่างกันดังนี้

1) การเปรียบเทียบผู้ใช้บริการสวนสาธารณะที่อาศัยอยู่โดยรอบสวนเบญจกิติและไม่ได้อยู่อาศัยโดยรอบสวนเบญจกิติ

การวิจัยพบว่า ผู้ใช้บริการสวนสาธารณะทั้ง 2 กลุ่ม มีผลการวิเคราะห์ไปในทิศทางเดียวกัน ที่ผู้ใช้บริการที่ไม่ได้อาศัยอยู่โดยรอบสวนเบญจกิติมีจำนวนมากกว่าแต่จะมีความแตกต่างกัน ในด้านคุณลักษณะ คือ ผู้ใช้บริการที่อาศัยอยู่โดยรอบสวนเบญจกิติที่อยู่ในช่วงอายุสูงวัยจะมาใช้บริการมากกว่า เนื่องจากมีความสะดวกในการเดินทาง ส่วนผู้ใช้บริการอาชีพราชการและอาศัยอยู่อาคารพาณิชย์กรรมที่มาใช้บริการมากกว่า สาเหตุมาจากที่ดินโดยรอบสวนเบญจกิติเป็นที่ดินประเภทราชการและที่ดินประเภทพาณิชย์กรรม ส่วนด้านพฤติกรรมการเดินทางผู้ใช้บริการที่อาศัยอยู่โดยรอบสวนเบญจกิติจะใช้เวลาต่ำกว่า 10 นาที รูปแบบในการเดินทางจะเป็นการเดินทาง รถมอเตอร์ไซด์ จักรยาน และจักรยานยนต์ ซึ่งเป็นการเดินทางแบบส่วนบุคคล และจากค่าใช้จ่ายจะเห็นได้ว่ายังผู้ใช้บริการอยู่ไกลจะมีค่าใช้จ่ายที่สูงกว่าผู้ใช้บริการที่อยู่ใกล้ ส่วนด้านพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะจะเห็นได้ว่าผู้ใช้บริการหลัก คือ ผู้ใช้บริการที่อยู่อาศัยโดยรอบสวนเบญจกิติ เนื่องจากมีความถี่ในการใช้บริการทุกวัน หรือ 4-6 วัน/สัปดาห์

2) การเปรียบเทียบผู้ใช้บริการสวนสาธารณะที่มาใช้บริการสวนเบญจกิติในวันธรรมดากับวันหยุด

การวิจัยพบว่า ผู้ใช้สวนสาธารณะทั้ง 2 กลุ่ม มีผลการวิเคราะห์ไปในทิศทางเดียวกัน ที่ผู้ใช้บริการในวันหยุด (เสาร์ - อาทิตย์) มีจำนวนมากกว่าแต่จะมีความแตกต่างกัน ในด้านพฤติกรรมการมาใช้บริการสวนสาธารณะ จะเห็นได้ว่าผู้ใช้บริการในวันธรรมดาจะมีความถี่ในการมาที่บ่อยกว่าวันหยุด เนื่องจากผู้ใช้ส่วนใหญ่จะเป็นในวัยทำงานและพื้นที่โดยรอบสวนเป็นย่านพาณิชย์กรรมจึงทำให้ผู้ใช้บริการวัยทำงานมาบ่อย และกิจกรรมที่ทำก็จะเป็นการพักผ่อน

5.1.2 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะ พฤติกรรมการเดินทาง และพฤติกรรมการใช้จ่ายในการมาสวนสาธารณะกับพฤติกรรมการใช้และค่าใช้จ่ายในการมาใช้บริการสวนสาธารณะ

ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะกับพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะ พบว่า วันที่ไปและช่วงเวลาที่ใช้สวนสาธารณะมีผลจากตัวแปรต้นจำนวนมากที่สุด ส่วนระยะทางและรูปแบบที่อยู่อาศัยเป็นตัวแปรที่มีผลต่อพฤติกรรมมากที่สุด ทำให้สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 คือ ระยะทางที่อยู่อาศัยกับสวนสาธารณะที่แตกต่างกันจะมีผลต่อพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ จากผู้ใช้บริการหลักของสวนเบญจกิติเป็นผู้ที่อยู่อาศัยโดยรอบสวนสาธารณะ ส่งผลให้สมมติฐานการที่ผู้ใช้บริการอยู่ภายในระยะทางใกล้จะมีความถี่ในการมาสวนเบญจกิติมากกว่านั้นเป็นจริง

ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเดินทางกับพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะ พบว่า ความถี่ในการมาใช้บริการก็มีผลต่อตัวแปรต้นจำนวนมากที่สุด ส่วนเวลาที่ใช้ในการเดินทางและค่าใช้จ่ายมีผลกับพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะมากที่สุด ซึ่งจากการวิเคราะห์ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการใช้จ่ายกับค่าใช้จ่ายในการมาสวนสาธารณะ เห็นได้ว่าพฤติกรรมการใช้จ่ายที่มีผลต่อค่าใช้จ่าย คือ รูปแบบการเดินทาง และกิจกรรมหลังจากใช้บริการสวนสาธารณะ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 คือ ค่าใช้จ่ายที่ต่างกันส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะที่ต่างกัน ส่วนรูปแบบการเดินทาง และกิจกรรมหลังจากใช้บริการสวนสาธารณะส่งผลต่อค่าใช้จ่ายในการมาสวนสาธารณะที่ต่างกันอาจส่งผลให้มูลค่าเศรษฐกิจโดยรวมอย่างมีนัยสำคัญ

5.1.3 ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้สวนสาธารณะของคนกรุงเทพมหานคร

การวิจัยพบว่าลักษณะของผู้ใช้สวนสาธารณะในเรื่อง เพศ บุคคลที่มาด้วย ช่วงเวลา และกิจกรรม เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความถี่การใช้สวนสาธารณะอย่างมีนัยสำคัญ โดยผลการศึกษารูปได้ว่า เพศหญิงมีความถี่ในการมามากกว่าเพศชาย, ผู้ใช้บริการที่มาคนเดียวมีความถี่ในการมามากกว่าผู้ใช้ที่หลายคน, ผู้ใช้บริการในช่วงเช้ามีความถี่ในการมามากกว่าช่วงเย็น และผู้ที่มาทำกิจกรรมอื่น ๆ มีความถี่ในการมามากกว่าการมาพักผ่อน สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3 กิจกรรมที่หลากหลายขึ้นความถี่การมาใช้บริการสวนเบญจกิติจะมากขึ้นนั้นเป็นจริง

5.2 สมมติฐานการวิจัย

จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลการใช้บริการสวนสาธารณะของคนกรุงเทพมหานคร กรณีศึกษาสวนเบญจกิติ สามารถอธิบายสมมติฐานการวิจัย 3 ข้อ ได้แก่ การที่ผู้ใช้บริการอยู่ภายใน

ระยะทางใกล้จะมีความถี่ในการมาสวนเบญจกิติที่มากกว่า สวนเบญจกิติส่งผลให้มูลค่าเศรษฐกิจโดยรวมเพิ่มสูงขึ้น และ เมื่อสวนเบญจกิติมีกิจกรรมที่หลากหลายขึ้นความถี่การมาใช้บริการสวนเบญจกิติจะมากขึ้น โดยมีรายละเอียดดังนี้

5.2.1 การที่ผู้ใช้บริการอยู่ภายในระยะทางใกล้จะมีความถี่ในการมาสวนเบญจกิติที่มากกว่า

จากการทดสอบสถิติไคสแควร์ ความสัมพันธ์ระหว่างระยะทางที่อยู่อาศัยกับความถี่การใช้สวนสาธารณะมีค่าสถิติทดสอบ P-value น้อยกว่า 0.05 แสดงว่า ตัวแปรมีความสัมพันธ์กัน ซึ่งผู้ใช้บริการแบบประจำที่อาศัยอยู่ใกล้สวนเบญจกิติ (ไม่เกิน 5 กม.) มีจำนวนมากกว่าผู้ใช้บริการแบบประจำที่อาศัยอยู่ไกลสวนเบญจกิติ (เกิน 5 กม.) และยังได้วิเคราะห์เปรียบเทียบระยะทางของผู้ใช้ที่อาศัยอยู่ (ไม่เกิน 5 กม.) กับไม่อาศัยอยู่ (เกิน 5 กม.) โดยรอบสวนสาธารณะ ซึ่งส่วนใหญ่ของผู้ใช้บริการจะเป็นกลุ่มที่ไม่ได้อาศัยอยู่โดยรอบสวนเบญจกิติ แต่ผู้ใช้บริการหลักของสวนเบญจกิติจะเป็นกลุ่มที่อาศัยอยู่โดยรอบสวนเบญจกิติ เนื่องจากมีความถี่ในการใช้บริการที่อยู่บ่อยครั้งเป็นประจำ นอกจากนี้ยังมีผู้ใช้วัยสูงอายุ อาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ อาศัยอยู่อาคารพาณิชย์กรรม และผู้ใช้เวลาเดินทางไม่เกิน 10 นาที ที่เป็นกลุ่มที่อยู่อาศัยโดยรอบมีมากกว่า

เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระยะทางที่อยู่อาศัยกับวันที่ไปใช้สวนสาธารณะมีค่าสถิติทดสอบ P-value น้อยกว่า 0.05 แสดงว่า ตัวแปรมีความสัมพันธ์กัน ซึ่งเปรียบเทียบจากวันที่มาใช้บริการจะเห็นได้ว่า ผู้ใช้บริการที่อาศัยอยู่ใกล้สวนเบญจกิติ (ไม่เกิน 5 กม.) มีจำนวนมากกว่า 1 เท่าของผู้ใช้บริการที่อาศัยอยู่ไกลสวนเบญจกิติ (เกิน 5 กม.) และจากการเปรียบเทียบผู้ใช้บริการที่มาใช้บริการในวันธรรมดากับวันหยุดสังเกตได้ว่า ผู้ใช้บริการประจำจะมาในวันธรรมดามากกว่าวันหยุด สมมติฐานการวิจัยนั้นจึงเป็นจริง

5.2.2 สวนเบญจกิติส่งผลให้มูลค่าเศรษฐกิจโดยรวมเพิ่มสูงขึ้น

จากการทดสอบสถิติไคสแควร์ ความสัมพันธ์ค่าใช้จ่ายกับความถี่ และวันที่ไปใช้บริการสวนสาธารณะ มีค่าสถิติทดสอบ P-value น้อยกว่า 0.05 แสดงว่า ตัวแปรมีความสัมพันธ์กัน ซึ่งผู้ใช้บริการส่วนใหญ่จะมีค่าใช้จ่ายตั้งแต่ น้อยกว่า 100 บาท - มากกว่า 500 บาท (ร้อยละ 70) และจากการวิเคราะห์เปรียบเทียบระยะทางของผู้ใช้ที่อาศัยอยู่กับไม่อาศัยอยู่โดยรอบสวนสาธารณะ ส่วนใหญ่ของผู้ใช้บริการจะเป็นกลุ่มที่ไม่ได้อาศัยอยู่โดยรอบสวนเบญจกิติ ซึ่งเลือกใช้รูปแบบการเดินทางเป็น รถยนต์ส่วนตัว รถไฟฟ้า BTS/MRT และรถบริการสาธารณะ ทำให้มีค่าใช้จ่ายในการเดินทางที่

สูงขึ้น นอกจากนี้ยังมีการใช้บริการ ร้านค้า/ห้างสรรพสินค้า และร้านอาหาร เป็นการกระตุ้นให้ใช้จ่าย ทั้งก่อนและหลังมาสวนสาธารณะเนื่องจากระยะทางที่ไกลจากที่อยู่อาศัย

จากการทดสอบสถิติไคสแควร์ ความสัมพันธ์รูปแบบการเดินทาง และกิจกรรมหลังมาสวนสาธารณะกับค่าใช้จ่าย มีค่าสถิติทดสอบ P-value น้อยกว่า 0.05 แสดงว่า ตัวแปรมีความสัมพันธ์กัน จะเห็นได้ว่ากลุ่มผู้ใช้บริการที่มีค่าใช้จ่ายจะเลือกใช้บริการรถไฟฟ้า BTS/MRT และกิจกรรมหลังจากมาสวนสาธารณะจะเลือกไปช้อปปิ้งมากที่สุด ซึ่งการเพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจอาจจะมีไม่ใช้แค่การใช้บริการโดยรอบเพียงอย่างเดียวแต่มีหลายปัจจัยอาจส่งผลให้เศรษฐกิจโดยรวมนั้นเพิ่มขึ้น

5.2.3 เมื่อสวนเบญจกิติมีกิจกรรมที่หลากหลายขึ้นความถี่การมาใช้บริการสวนเบญจกิติจะมากขึ้น

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบระยะทางของผู้ใช้ที่อยู่อาศัยอยู่กับไม่อาศัยอยู่โดยรอบสวนสาธารณะ พบว่า ผู้ใช้บริการที่อยู่อาศัยโดยรอบสวนเบญจกิติซึ่งเป็นผู้ใช้บริการหลัก มีการทำกิจกรรมอย่างน้อย 2 กิจกรรมต่อคน โดยแบ่งกิจกรรมเป็น 2 แบบ คือ การพักผ่อนหย่อนใจ (ร้อยละ 19.93) และการออกกำลังกาย (ร้อยละ 18.43) และเมื่อเปรียบเทียบการมาใช้บริการในวันธรรมดา กับวันหยุดจะเห็นได้ว่า ผู้มาใช้บริการในวันหยุดจะมีจำนวนมากกว่า และทำกิจกรรมอย่างน้อย 2 กิจกรรมต่อคน คือ การพักผ่อนหย่อนใจ (ร้อยละ 44.38) และการออกกำลังกาย (ร้อยละ 25.03)

จากการทดสอบสถิติการถดถอยพหุคูณ วิเคราะห์ถึงปัจจัยที่มีผลต่อการมาใช้บริการสวนสาธารณะพบว่า ตัวแปรกิจกรรม มีค่าสถิติทดสอบ P-value น้อยกว่า 0.05 แสดงว่า ผู้ใช้บริการสวนเบญจกิติที่มาทำกิจกรรมพักผ่อนเพียงอย่างเดียว มีความถี่ในการมาใช้บริการน้อยกว่า ผู้ใช้บริการที่มาทำกิจกรรมอื่นๆ 0.22 ครั้ง/สัปดาห์ อย่างมีนัยสำคัญความเชื่อมั่นที่ 95% จะเห็นได้ว่าการที่สวนมีกิจกรรมที่หลากหลายทั้งในด้านการออกกำลังกาย และด้านการพักผ่อนหย่อนใจจะดึงดูดคนให้มาใช้บริการบ่อยขึ้น สมมุติฐานนั้นจึงเป็นจริง

5.3 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในงานวิจัยนี้เป็นข้อเสนอแนะที่เกิดขึ้นจากผลการศึกษาสวนเบญจกิติ อาจะนำไปใช้ในการพัฒนาสวนเบญจกิติในอนาคตและสามารถประยุกต์ใช้กับสวนสาธารณะอื่น ๆ ที่มีขนาดและรูปแบบของสวนที่คล้ายกัน โดยมีข้อเสนอแนะดังนี้

5.3.1 ด้านการออกแบบสวนเบญจกิติ

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์คุณลักษณะกับพฤติกรรมการใช้บริการสวนสาธารณะ จะเห็นได้ว่า ผู้ใช้บริการของสวนเบญจกิติส่วนใหญ่จะมาใช้บริการในวันหยุด (ร้อยละ 68.75) มากกว่าวันธรรมดา (ร้อยละ 41.25) และจะมาในช่วงเย็น (ร้อยละ 69.50) มากกว่า 1 เท่าของช่วงเช้า (ร้อยละ 30.50) และจากการวิเคราะห์การเปรียบเทียบระยะทางที่อยู่อาศัยโดยรอบ และพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะจำแนกตามวันที่มาใช้บริการสวนสาธารณะ ส่วนใหญ่กิจกรรมที่มาทำในส่วนจะเป็นการมาพักผ่อนหย่อนใจทั้งในวันธรรมดาและวันหยุด นอกจากนี้ยังวิเคราะห์ถึงปัจจัยในการเลือกใช้สวนสาธารณะ พบว่า ปัจจัยด้านบรรยากาศ ด้านความสะอาด และด้านความปลอดภัยในสวนสาธารณะมีค่าเฉลี่ยที่สูงตามลำดับ จึงมีข้อเสนอแนะในการพัฒนาด้านการออกแบบทางกายภาพของสวนเบญจกิติเพิ่มเติม คือ ควรเพิ่มที่พักผ่อนที่มีร่มเงาตลอดทั้งวันเนื่องจากผู้ให้บริการสวนเบญจกิติส่วนใหญ่จะมาพักผ่อน นั่งเล่น และเป็นที่พบปะกับเพื่อน ถึงแม้ว่าจะมีร่มเงาจากต้นไม้แต่ก็ไม่ได้ร่มตลอดทั้งวัน ทำให้ในช่วงเวลากลางวันที่มีอากาศที่ร้อนผู้ใช้บริการค่อนข้างจะน้อยกว่าช่วงเย็นเป็นจำนวนมาก เนื่องจากช่วงเย็นจะมีผู้ใช้บริการจำนวนมากก็ต้องคำนึงถึงความสะอาดที่ปัจจุบันยังมีจุดทิ้งขยะที่น้อยและไม่รู้ตำแหน่ง ทำให้ผู้ใช้บริการวางขยะไว้ตามทางเดิน ควรจะเพิ่มจุดทิ้งขยะหรือบอกตำแหน่งการทิ้งขยะให้ชัดเจน นอกจากนี้ยังมีจุดเชื่อมสะพานเขียวในช่วงกลางคืนนั้นถือว่าเป็นจุดเปลี่ยว เนื่องจากแสงไฟไม่เพียงพอและมีทางเข้าออกเพียง 6 จุด ในระยะห่างกัน ควรปรับปรุงเรื่องแสงสว่าง เพื่อเพิ่มความปลอดภัยอาจจะดึงดูดผู้ใช้บริการสวนลุมพินีมาใช้บริการสวนเบญจกิติได้มากยิ่งขึ้น

5.3.2 ด้านการเชื่อมต่อของสวนเบญจกิติ

จากการวิเคราะห์โดยใช้เครื่องมือสถิติโคสแควร์ พบว่า รูปแบบการเดินทางมีผลต่อความถี่การใช้สวนสาธารณะอย่างมีนัยสำคัญ จึงควรให้ความสำคัญกับการเชื่อมต่อของสวนเบญจกิติเพื่อความสะดวกต่อผู้ใช้บริการสวนสาธารณะ ซึ่งผู้ใช้บริการประจำและไม่ประจำส่วนใหญ่จะใช้รถยนต์ส่วนตัว (ร้อยละ 30.5) และรถไฟฟ้า BTS/MRT (ร้อยละ 26.75) ซึ่งสวนเบญจกิติมีปัญหาด้านการเชื่อมต่อกับศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ที่มีการเชื่อมเพียงการเดินทางเข้ามีถนนเชื่อมกันเป็นทางเข้าสวนเบญจกิติได้อีกทาง แต่ปัจจุบันไม่ได้เชื่อมกันในการเดินทางด้วยรถยนต์ ถ้าผู้ใช้งานมาสวนเบญจกิติแล้วที่จอดรถบริเวณฝั่งศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ไม่เพียงพอต้องไปจอดรถบริเวณข้างหลังสวนเบญจกิติแล้วจะมาใช้บริการศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ต่อผู้ใช้บริการจะต้องไปกลับรถบริเวณถนนรัชดาภิเษกซึ่ง

เป็นถนนเส้นหลัก จึงมีข้อเสนอแนะในการพัฒนาการเชื่อมต่อพื้นที่ ควรจะเปิดประตูทางเข้าสำหรับ สัญจรตรงประตูถนนซอยสุขุมวิท4 และเชื่อมต่อเข้ากับถนนภายในสวนข้างหลังอาคารโรงงานยาสูบ 1 และ 2 จะเชื่อมไปที่ลานจอดรถของสวนเบญจกิติได้เลย แต่ต้องคำนึงถึงด้านความปลอดภัยด้วย เนื่องจากถนนเส้นนี้อยู่ระหว่างสนามกีฬากับสวนสำหรับสัตว์เลี้ยง ส่วนด้านการเชื่อมต่อจากสถานี รถไฟฟ้า MRT สามารถลงที่สถานีศูนย์ประชุมแห่งชาติได้เลย เพราะสถานีเชื่อมต่อกับทางเข้าได้เลย แต่รถไฟฟ้า BTS ที่ต้องลงสถานีโอโศก เดินไปอีก 500 เมตร จะถึงประตูสวนเบญจกิติอีกทาง ควรจัดการทางเดินเท้าให้ได้มาตรฐานและเพิ่ม Coverway เชื่อมเข้ากับสวนเบญจกิติ เพิ่มความสะดวก ของผู้เข้าใช้บริการ

5.2.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

งานวิจัยการใช้บริการสวนสาธารณะ กรณีศึกษาสวนเบญจกิติ ทำให้ทราบถึงพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะ ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะและพฤติกรรมการเดินทางกับพฤติกรรมการใช้บริการสวนสาธารณะ และปัจจัยที่มีผลต่อการมาใช้บริการสวนสาธารณะ ซึ่งปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น เฉพาะสวนเบญจกิติเพียงแห่งเดียว ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้เห็นว่าควรจะศึกษาเพิ่มเติมในสวนสาธารณะอื่นๆ ที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร อย่างเช่น สวนวชิรเบญจทัศ (สวนรถไฟ) เป็นสวนสาธารณะระดับชุมชนที่อยู่ กลางเมืองซึ่งในอนาคตมีการเชื่อมสวนสาธารณะเป็นอุทยานสวนจตุจักรคล้ายกับสวนเบญจกิติ เพื่อให้การศึกษาพฤติกรรมการใช้บริการสวนสาธารณะของคนกรุงเทพมหานครมีความครอบคลุมและ สมบูรณ์มากขึ้น

รายการอ้างอิง

กรมโยธาธิการและผังเมือง. (2546). **เกณฑ์ด้านผังเมืองหมวดบริการสังคม เรื่อง สวนสาธารณะ สนามกีฬา หอสมุดและพิพิธภัณฑ์**. กรุงเทพมหานคร: กลุ่มงานมาตรฐาน สำนักพัฒนามาตรฐาน กรม

โยธาธิการและผังเมือง.

กรุงเทพธุรกิจออนไลน์. (2565). **กรุงเทพฯ ติดอันดับ 3 เมืองที่ผู้คนทำงานหนักที่สุดในโลก**. เข้าถึงเมื่อ 5 กุมภาพันธ์ 2567. เข้าถึงได้จาก <https://www.bangkokbiznews.com/business/942231>

กรุงเทพธุรกิจออนไลน์. (2565). **ทำความรู้จัก สวนสาธารณะที่ 2-3 ในสวนสาธารณะเบญจกิติ เฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง**.

เจนณรงค์ สมพงษ์, วราลักษณ์ คงอ้วน. (2559). บทบาทและการพัฒนาพื้นที่สวนสาธารณะสวนลุมพินี กรุงเทพมหานคร. **วารสารวิชาการคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จศล.** 2, 22, (กรกฎาคม - ธันวาคม) : 56-69.

ชาดาธิป ธรรมกุล. (2565). **การใช้พื้นที่สาธารณะเชิงธุรกิจในเขตกรุงเทพมหานคร**. เข้าถึงเมื่อ 5 กุมภาพันธ์ 2567. เข้าถึงได้จาก <https://3mit.ru.ac.th/journals/it18/15.6314193016%20%E0%B8%8A%E0%B8%B2%E0%B8%94%E0%B8%B2%E0%B8%98%E0%B8%B4%E0%B8%9B%20%E0%B8%98%E0%B8%A3%E0%B8%A3%E0%B8%A1%E0%B8%81%E0%B8%B8%E0%B8%A5.pdf>

ฐานเศรษฐกิจ. (2566). **ประเทศไทย ติดอันดับเมืองที่แรงงาน ทำงานหนักที่สุดในโลก**. เข้าถึงเมื่อ 5 กุมภาพันธ์ 2567. เข้าถึงได้จาก <https://www.thansettakij.com/health/wellbeing/555566>

ณ-ณรี แก่นทอง. (2562). **สิ่งดึงดูดใจต่อพฤติกรรมการใช้พื้นที่สวนสาธารณะกรณีศึกษา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี**. เข้าถึงเมื่อ 5 กุมภาพันธ์ 2567. เข้าถึงได้จาก http://www.sar.rmutt.ac.th/sar63/?wpfb_dl=2498

ธนวุฒ นาชีวะ. (2561). "การใช้สวนสาธารณะระดับย่านในพื้นที่โดยรอบสถานีระบบขนส่งมวลชนทางราง กรณีศึกษาสวนลุมพินี." **วิทยานิพนธ์ปริญญาโท** สาขาวิชาการการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นิธิวดี ทองป้อง. (2565). **วิธีการศึกษาพฤติกรรมผู้ใช้สวนสาธารณะเพื่อการพัฒนา**. **วารสารวิชาการ พลังงานและสิ่งแวดล้อมในอาคาร.** 5, 1 (มกราคม-มิถุนายน): 44.

นิลุบล คล่องเวสสะ. (2548). **การวางแผนและออกแบบสวนสาธารณะและพื้นที่นันทนาการกรุงเทพฯ**. เอกสารประกอบการสอนภาควิชาภูมิสถาปัตยกรรม วิชา2504633 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ปราโมทย์ ประสาทกุล, สุรีย์พร พันพิจ, & ปัทมา ว่าพัฒน์นงศ. (2550). **ระเบิดคนเมืองในประเทศไทย**. นคราภิวัตน์

และวิถีชีวิตเมือง.

พงศ์พรหม ยามะรัต. (2564). **เผยภาพคืบหน้า “สวนป่าเบญจกิติ” เฟส 2-3 ใหญ่ระดับอาเซียนใจกลางกรุง**. เข้าถึงเมื่อ 5 กุมภาพันธ์ 2567. เข้าถึงได้จาก

<https://mgronline.com/onlinesection/detail/9640000025670>

พรเทพ เสง. (2561). **ปอดเมือง ป่าไม้มหานคร**. เข้าถึงเมื่อ 5 กุมภาพันธ์ 2567. เข้าถึงได้จาก

<https://www.posttoday.com/politics/554601>

ภควดี ศรีอ่อน. (2555). " พฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะและสภาพแวดล้อมทางภูมิทัศน์ กรณีศึกษาสวนรมณีนาถ."

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาภูมิสถาปัตยกรรม ภาควิชาการออกแบบและวางผังชุมชนเมือง มหาวิทยาลัยศิลปากร.

มลธิชา วงศ์พรหมมา, ศิริวรรณ มียิ่ง. (2562). "โครงการออกแบบปรับปรุงภูมิทัศน์สวนสาธารณะบึงสีกัน เขตหลักสี่

กรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาเทคโนโลยีการผลิตพืชและภูมิทัศน์ คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

มูลนิธิสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย. (2560). **แนวทางการจัดการพื้นที่สีเขียวและมาตรฐานอัตราส่วนพื้นที่สีเขียวสำหรับชุมชนเมืองในประเทศไทย**.

ริทัศน์กรุงเทพ. (2565). **กรุงเทพมหานคร**. เข้าถึงเมื่อ 5 กุมภาพันธ์ 2567. เข้าถึงได้จาก

<https://www.goethe.de/prj/tus/th/ity/bangkokth.html>

วิมลสิทธิ์ ทรายงกูร และคณะ. (2554). **จิตวิทยาสภาพแวดล้อม :มูลฐานการสร้างสรรคและจัดการสภาพแวดล้อมน่าอยู่อาศัย**. กรุงเทพมหานคร : บริษัท จี.บี.พี เซ็นเตอร์ จำกัด.

สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. (2554). **พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน**. เข้าถึงเมื่อ 5 กุมภาพันธ์ 2567. เข้าถึงได้จาก

<https://dictionary.orst.go.th/>

สุริรัตน์ จำปาเงิน. (2559). " แนวทางการพัฒนาสวนสาธารณะที่เหมาะสม เพื่อส่งเสริมเมืองที่เป็นมิตรต่อผู้สูงอายุใน

กรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาสถาปัตยกรรมคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

Activethai.org. (2022). **ประเทศไทยให้ความสำคัญกับกิจกรรมทางกายมากเพียงใด?**. Accessed

December 6. Retrieved from <https://www.activethai.org/province/bangkok/#>

Cochran, w. g. (1977). *Sampling techniques*. New York: John Wiley & Sons.

Opasserepadung, P. (2022). **เรียนรู้และเข้าใจระบบนิเวศของสวนป่า ผ่าน ‘สวนป่าเบญจกิติ’ พื้นที่**

สาธารณะรูปแบบใหม่ใจกลางกรุง. Accessed December 6. Retrieved from

<https://citycracker.co/city-environment/benjakkitti-park-phase-2-3/>

Ppjourney. (2023). **สวนป่าแห่งแรกกลางกรุงเทพฯ สวนเบญจกิติ**. Accessed December 6. Retrieved

from <https://th.trip.com/moments/detail/bangkok-191-18539506/>

Sternstein, L. (Cartographer). (1986). Spatial Aspects of Migrants Preference for Krung Thep Maha Nakhon Bangkok.

Vijitsarn, W. (2022). สวนป่าเบญจกิติ และการสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง คน สัตว์ น้ำ ป่า. Accessed December 6. Retrieved from <https://dsignsomething.com/2022/03/29/benjakitti-park/>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ตัวอย่างแบบสอบถาม และ การเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย					หน้า 1
เรื่อง การศึกษาพฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะของคนกรุงเทพฯ : กรณีศึกษาสวนเบญจกิติ					
โดย นางสาวณัฐญา ศิลป์ประกอบ (นักศึกษาสาขาวิชาวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อมมหาดำเนินคดี คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร)					
คำชี้แจง : แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล ข้อมูลการใช้บริการสวนสาธารณะ และปัจจัยที่มีผลต่อการใช้บริการสวนสาธารณะ กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในข้อที่ตรงกับคุณมากที่สุด โดยข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามจะเป็นไปเพื่อการศึกษานี้เท่านั้น ไม่ระบุตัวตนหรือเผยแพร่ข้อมูลส่วนตัวทั้งหมดสู่สาธารณะ					
ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม					
1. เพศ	(1) ชาย	(2) หญิง	(3) ไม่ระบุ		
2. อายุ	(1) ต่ำกว่า 18 ปี	(2) 18-23 ปี	(3) 24-35 ปี		
	(4) 36-60 ปี	(5) มากกว่า 60 ปี			
3. สถานภาพ	(1) โสด	(2) สมรส	(3) หย่าร้าง		
4. ระดับการศึกษาสูงสุด	(1) ประถมศึกษา	(2) มัธยมศึกษาตอนต้น	(3) มัธยมศึกษาตอนปลาย	(4) ปวช./ปวส.	
	(5) ปริญญาตรี	(6) ปริญญาโท	(7) ปริญญาเอก		
5. อาชีพ	(1) นักเรียน/นักศึกษา	(2) ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	(3) พนักงานเอกชน		
	(4) ธุรกิจส่วนตัว	(5) แม่บ้าน/พ่อบ้าน	(6) อื่นๆ (ระบุ.....)		
6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (บาท/เดือน)	(1) น้อยกว่า 10,000	(2) 10,000 – 19,999	(3) 20,000 – 29,999	(4) 30,000 – 39,999	(5) มากกว่า 40,000
7. รูปแบบที่อยู่อาศัยของท่าน	(1) บ้านเดี่ยว	(2) บ้านทาวน์เฮ้าส์	(3) คอนโดมิเนียม	(4) อาคารพาณิชย์	(5) อื่นๆ (ระบุ.....)
ตอนที่ 2 ข้อมูลการใช้บริการสวนสาธารณะ					
1. ปกติท่านมาใช้บริการสวนสาธารณะกับใคร	(1) คนเดียว	(2) ครอบครัว	(3) เพื่อน	(4) คนรัก	
2. ความถี่ที่ท่านมาใช้บริการสวนสาธารณะ	(1) ทุกวัน	(2) 4 – 6 วัน/สัปดาห์	(3) สัปดาห์ละวัน	(4) น้อยกว่าสัปดาห์ละวัน	
3. ท่านใช้เวลาอยู่ในสวนสาธารณะนานเท่าไร	(1) น้อยกว่า 1 ชั่วโมง	(2) 1 – 3 ชั่วโมง	(3) 4 – 6 ชั่วโมง	(4) มากกว่า 6 ชั่วโมงขึ้นไป	
4. ท่านไปใช้บริการสวนสาธารณะวันใดมากที่สุด	(1) วันจันทร์ – ศุกร์	(2) วันเสาร์ - อาทิตย์	(3) วันหยุดเทศกาล/วันหยุดนักขัตฤกษ์	(4) ไม่แน่นอน (ระบุ.....)	
5. ท่านไปใช้บริการสวนสาธารณะเวลาใดบ่อยที่สุด	(1) 05.00 – 08.00 น.	(2) 08.01 – 12.00 น.	(3) 12.01 – 16.00 น.	(4) 16.01 – 21.00 น.	
6. ท่านเดินทางมาใช้บริการสวนสาธารณะด้วยวิธีใด	(1) เดินเท้า	(2) รถจักรยาน	(3) รถจักรยานยนต์	(4) รถยนต์ส่วนตัว	
	(5) รถไฟฟ้า BTS/MRT	(6) รถบริการสาธารณะ	(7) รถรับจ้าง	(8) อื่นๆ (ระบุ.....)	

7. ระยะการเดินทางที่ใช้ในการมาสวนสาธารณะ

- (1) ต่ำกว่า 10 นาที (2) 10 – 30 นาที (3) 31 – 60 นาที (4) มากกว่า 1 ชั่วโมง

8. ระยะทางระหว่างที่อยู่อาศัยกับสวนสาธารณะ

- (1) ต่ำกว่า 1 กิโลเมตร (2) 1 – 5 กิโลเมตร (3) 6 – 10 กิโลเมตร (4) มากกว่า 10 กิโลเมตร

9. ค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาสวนสาธารณะ

- (1) ไม่มีค่าใช้จ่าย (2) น้อยกว่า 100 บาท (3) 100 – 500 บาท (4) มากกว่า 500 บาท

10. กิจกรรมที่ทำในสวนสาธารณะ (สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- (1) ริ้ง (2) ปั่นจักรยาน (3) เดินแอโรบิค (4) ฟิตเนส/เพาะกาย
 (5) พักผ่อน/นั่งเล่น (6) ปิกนิก/ทานอาหาร (7) พบปะเพื่อน คนรู้จัก (8) เข้าร่วมกิจกรรมของสวน
 (9) กิจกรรมทางน้ำ (10) กีฬาในร่ม (11) ฟิฟท์ธันซ์ (10) อื่นๆ (ระบุ.....)

11. เมื่อท่านทำกิจกรรมที่สวนสาธารณะเสร็จแล้ว ท่านจะเดินทางไปไหนต่อ

- (1) กลับที่พัก (2) ไปทำงาน (3) ช็อปปิ้ง (4) อื่นๆ (ระบุ.....)

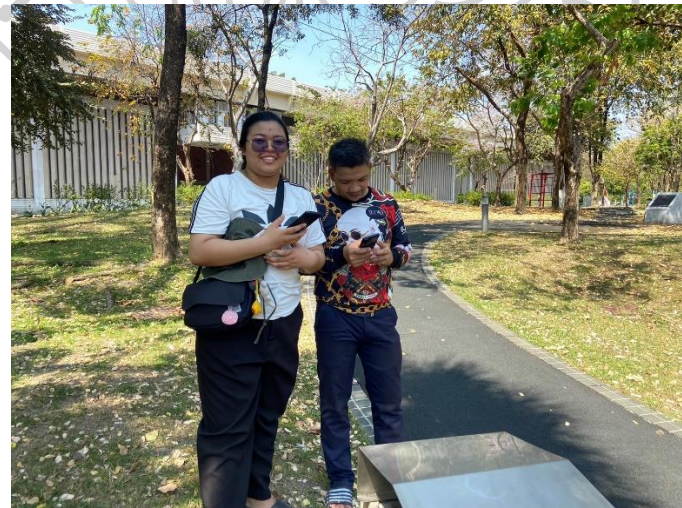
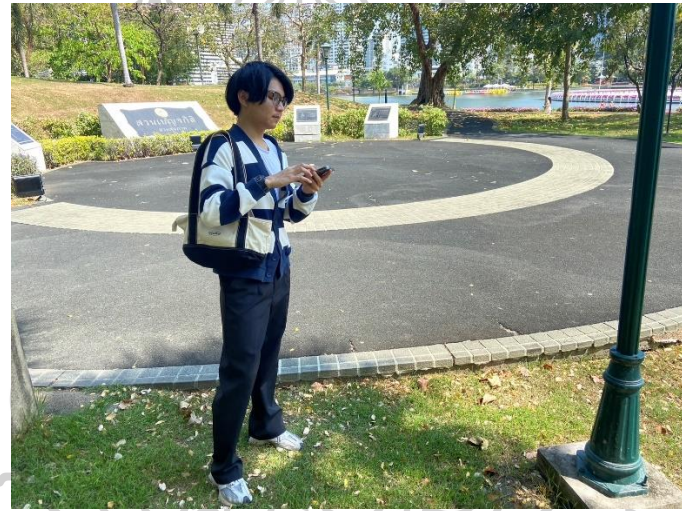
12. ท่านได้เข้าไปใช้บริการต่างๆ บริเวณรอบสวนสาธารณะหรือไม่ (1) ใช่ (2) ไม่ใช่

13. จากข้อ 14 ท่านใช้บริการอะไร

- (1) ร้านค้า/ห้างสรรพสินค้า (2) ร้านอาหาร (3) ร้านบริการต่างๆ (ร้านทำผม/สปา ฯลฯ) (4) อื่นๆ (ระบุ.....)

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้บริการสวนสาธารณะ

ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้บริการสวนสาธารณะ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. สวนสาธารณะที่มีระยะทางใกล้กับที่พักอาศัย					
2. สวนสาธารณะที่สามารถเดินทางได้สะดวก					
3. ระยะเวลาในการเดินทางมาสวนสาธารณะ					
5. ความปลอดภัยของสวนสาธารณะ					
6. ขนาดพื้นที่ของสวนสาธารณะ					
7. บรรยากาศในสวนสาธารณะ					
8. ความสะอาดในสวนสาธารณะ					
9. ความหลากหลายของกิจกรรมในสวนสาธารณะ					
10. ความหลากหลายของโซนต่างๆ ในสวนสาธารณะ					
11. สิ่งอำนวยความสะดวกในสวนสาธารณะ					
12. การออกแบบสวนสาธารณะ Universal Design					
13. Pet Friendly					

ภาคผนวก ข

ผลการทดสอบการถดถอยพหุคูณ

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้สวนสาธารณะของคนกรุงเทพมหานคร

SUMMARY OUTPUT									
<i>Regression Statistics</i>									
Multiple R	0.363674								
R Square	0.132259								
Adjusted R Square	0.123471								
Standard Error	0.452582								
Observations	400								
<i>ANOVA</i>									
	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>Significance F</i>				
Regression	4	12.3318	3.082949	15.05119	1.84E-11				
Residual	395	80.9082	0.204831						
Total	399	93.24							
	<i>Coefficients</i>	<i>Standard Error</i>	<i>t Stat</i>	<i>P-value</i>	<i>Lower 95%</i>	<i>Upper 95%</i>	<i>Lower 95.0%</i>	<i>Upper 95.0%</i>	
Intercept	0.715802	0.066914	10.69735	1.27E-23	0.58425	0.847355	0.58425	0.847355	
เพศ	0.102943	0.047062	2.187362	0.029302	0.010418	0.195467	0.010418	0.195467	
มากกว่า 1 คน	-0.22417	0.051211	-4.37742	1.54E-05	-0.32485	-0.12349	-0.32485	-0.12349	
ช่วงเวลา	-0.0961	0.049439	-1.94383	0.052626	-0.1933	0.001096	-0.1933	0.001096	
พักผ่อน/นั่งเล่น	-0.22648	0.049915	-4.53728	7.57E-06	-0.32461	-0.12835	-0.32461	-0.12835	

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล

นางสาวณัฐญา ศิลป์ประกอบ

วุฒิการศึกษา

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

